

Premiul „Eudoxiu Hurmuzaki” al Academiei Române pentru o lucrare de istoria filateliei **coperta 4** ✓

100 de ani de la al doilea război balcanic

pagina 4 ✓

Carte poștală ilustrată editată
în Bulgaria, obliterateă cu ștam-
pila Serviciului Telegrafo-Poștal
Militar (OTPM)
al Diviziei I Cavalerie,
dată timpurie 19 iulie 1913

Picture postal card printing
in Bulgaria, cancelled
with OTPM postmark,
early date July 13th, 1913

**Șerban Zainea
and his stamps**

pagina 10-15 ✓

**Parfum
de trandafir (VIII)**

pagina 16-17 ✓

**Mărci poștale
personalizate (VI)**

pagina 28-31 ✓

**Sticla, între mărgică
și fibra optică (X)**

pagina 32-35 ✓

**Întreguri poștale
nesemnate**

pagina 36-38 ✓

**Galeria celebrităților
botoșănene (XX)**

pagina 44-47 ✓

inEDITORIAL

Tezaurul filatelic aproape salvat

László KÁLLAI

Tezaurul filatelic din România a fost salvat. După mai bine de cinci ani de „luptă” filatelică, Guvernul a decis scoaterea colecției filatelice naționale din patrimoniul Companiei Naționale „Poșta Română” SA, societate ce urmează să fie privatizată. Decizia politică m-a bucurat, mai ales că, într-o oarecare măsură, am contribuit și eu la campania ce a vizat salvarea tezaurului filatelic românesc (am fost jurnalistul care a publicat pentru prima

continuare la pag. 1

Top descoperiri românești (XIV) Ștefania Mărăcineanu - ploaia artificială

Col (r) ing. Dănuț Puiu ȘERBAN

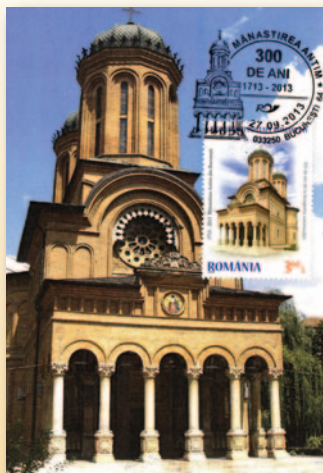
Născută la data de 18 iunie 1882 în suburbia Sf. Ioan Moși din București, actuala zonă Bucur Obor, ca fiică naturală a Sevastiei, Ștefania Mărăcineanu (a se vedea imaginea alăturată) a avut o copilărie nefericită. În foaia matricolă de absolvire a clasei a IV-a primare (1892-1893) de la Azilul Elena Doamna, Ștefania apare înregistrată ca orfană, fapt ce își pune amprenta pe toată evoluția sa.

Ulterior va urma Școala Centrală de fete, pentru ca în 1910 să termine Facultatea de Științe a Universității din București, secția fizico-chimice.

continuare la pag. 2

*Biblioteca Națională a României,
Colecții speciale, Arhiva istorică*

Mănăstirea Antim din București și Antim Ivireanul.
 Realizare: Grupa de maximafilie a AFB.
 C.p.i. - Editura AXA Botoșani (foto I. Daniliuc).
 Obliterare: ștampila ocazională comemorativă
 300 de ani Mănăstirea Antim,
 27.09.2013, 033250 BUCUREȘTI 64
 Machetă ștampilă: dr. Ioan Daniliuc

George Enescu. Realizare:
 Grupa de maximafilie a AFB.
 C.p.i. - Editura AXA Botoșani.
 Obliterare: ștampila ocazională
 Ziua internațională a muzicii,
 01.10.2013, 014700 BUCUREȘTI 1
 Machetă ștampilă: dr. Ioan Daniliuc

Banca Națională a României.
 Realizare: Grupa de maximafilie a AFB.
 C.p.i. - FULL COLOR, București,
 Obliterare: ștampila ocazională
 Salonul carto-filatelic BUCUREȘTI 2013,
 25.10.2013, 014950 BUCUREȘTI 13.
 Fotografii și ștampilă: dr. Ioan Daniliuc.

Rezolvați!

Dan N. DOBRESCU, AIJP

Revista philatelica.ro a semnalat în urmă cu șase luni o eroare majoră de machetare la valoarea de 1 L din emisiunea *Ziua mondială a proprietății intelectuale - Femeile și inventica*, prilej cu care ne-am adresat, cu scrisoarea nr. 124/10.06.2013, Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale - dlui Dan Nica, ministru.

Nu am primit nici un răspuns, deși noi nu am solicitat pedepsirea vinovaților, ci soluționarea problemei, adică emiterea unei emisiuni în care să fie redată adevărata imagine a Ștefaniei Mărcineanu.

Astfel de situații s-au întâmplat și la case *mai mari*, dar care acolo s-au soluționat fără justificări și referințe la *site-ul antena3* sau la *site-uri* inexistente.

În acest număr al revistei prezentăm noi dovezi, aflate în arhiva istorică a Bibliotecii Naționale a României și nu pe *site-uri*, care atestă eroarea de machetare comisă.

Nedreptățită în timpul vieții prin neatribuirea Premiului Nobel pentru *radioactivitate*, Ștefania Mărcineanu continuă să fie ne-

dreptățită și după moarte de *Romfilatelia* care îi înlocuiește chipul său cu al Mariei Curie.

Totuși frații noștri de peste Prut au reparat această nedreptate editând o marcă poștală personalizată care ne-o prezintă pe adevărata Ștefania Mărcineanu, așa cum se poate vedea în paginile prezentei reviste.

Ce părere aveți dle Ministru? Se poate și la noi sau nu se poate căci *Romfilatelia* este stat în stat.

Până atunci să auzim numai de bine.

Muzeul Național Filatelic se reorganizează

Legea 298/14 noiembrie 2013 privind protejarea patrimoniului Muzeului Național Filatelic a fost promulgată și publicată în Monitorul Oficial, partea I, nr. 710 din 19 noiembrie 2013.

Prin această lege Muzeul Național Filatelic se reorganizează ca secție a Muzeului Național de Istorie a României. Colecția filatelică a României, proprietate publică a statului, parte a patrimoniului cul-

tural național mobil, aflată în administrarea Muzeului Național de Istorie a României se predă în custodie la Banca Națională a României. Colecția filatelică a României este compusă din mărci poștale și fiscale românești și străine, întreguri poștale, proiecte și machete de mărci poștale și de întreguri poștale, matrițe pentru imprimarea mărcilor poștale, plăci litografice, eseurile, probe de tipar,

specimene, modelare și orice alte obiecte și înscrisuri având legătură cu aceasta ce au fost deținute în administrare de Compania Națională „Poșta Română” - S.A.

Tezaurul filatelic aproape salvat

urmare de pe coperta 1

dată rezultatul controlului Curții de Conturi la CNPR, raport ce îmi citează o serie de dezvăluiri jurnalistice despre *afacerea tezaurul filatelic*). Pe de altă parte am rămas și cu un gust amar, având în vedere distrugerea parțială a tezaurului. Nu vreau să revin asupra acestui aspect pentru că s-a vorbit în cercurile filatelice despre acest aspect timp de mai bine de un deceniu. Ce s-a pierdut din tezaur nu se va mai recupera niciodată.

Traseiștii politici - politrucii spălăței și afaceriști obscuri - care au ajuns în fruntea Muzeului Național Filatelic au distrus o colecție ce în urmă cu trei decenii concura cu mari colecții la nivel mondial. Distrugerea și piedicile

măscăricilor politici continuă chiar și după publicarea în Monitorul Oficial a actului ce are menirea de a opri devalizarea tezaurului filatelic (Legea nr. 298/2013 privind stabilirea unor măsuri pentru protejarea patrimoniului Muzeului Național Filatelic). Directorași pentru care mărcile poștale sunt doar *timbre*, și au avut de a face cu un *timbru* doar dacă au cumpărat vreunul de la un oficiu poștal, au decis să obstrucționeze aplicarea legii. Ei vor să atace legea în instanță. Firește, îi înțeleg, ei nu au nici un interes ca Muzeul să încapă pe mâini de specialiști. Dacă pierd un post călduț cum vor mai obține contracte bănoase - plătite de falimentata Poșta Română - pentru editura controlată de ei.

Opoziția lor are și o altă fațetă. În lipsa unui inventar amănunțit, tot ce se află în afara actelor contabilești trebuie *salvat*, susțin surse din instituția de pe Calea Victoriei. Nu înțeleg de ce și de cine trebuie salvate piese filatelice care prin încălcarea cu bună știință a legilor nu au fost luate în inventar. Nu vreau să mă gândesc la ceva rău, deși cele întâmplate până acum la MNF mă fac să cred că se pregătește un ultim tun și anume subtilizarea a tot ce nu a fost trecut în inventar timp de mai bine de două decenii.

Totuși, cel mai mult, mă irită faptul că nici o instituție a statului român nu a considerat că devalizarea tezaurului filatelic național înseamnă o faptă penală și ar trebui căutați și trași la răspundere făptașii.

Top descoperiri românești (XIV) Ștefania Mărăcineanu - ploaia artificială

urmare de pe coperta 1

În același an își va începe cariera didactică, fiind profesoară suplinitoare la diferite școli din București sau din provincie. Abia la începutul anului 1919 va susține examenul de capacitate și, ulterior, va obține definitivatul, devenind titulară la catedra de științe fizico-chimice a Școlii Centrale de fete.

Imediat după terminarea Primului Război Mondial, România întregită intra într-o epocă nouă din punct de vedere al relațiilor sale internaționale, cu deosebire cele cu Franța, și accorda un interes crescut dezvoltării sale social-economice cu sprijinul statelor aliate. În aceste condiții Ștefania va primi un concediu de studii și va pleca la Paris unde își va susține doctoratul în fața unei comisii conduse de Marie Curie și unde va începe, la Observatorul Astronomic, o perioadă de cercetare științifică în domeniul radioactivității. Profesorul Deslandres, directorul Observatorului, îi va pune la dispoziție laboratorul de radioactivitate unde aceasta va studia fenomenul pus în evidență pe parcursul tezei de doctorat, cel de variație a timpului de înjumătățire a radiației poloniului și ipoteza că plumbul utilizat în timpul experimentelor devine radioactiv.

Perioada 1925-1929, în care studiul radioactivității a presupus cercetarea efectelor datorate interacțiunii cu mediul înconjurător (atmosfera terestră, radiația solară, radiația cosmică etc) este cea în care Ștefania observă un fenomen ciudat: expunerea la soare a substanțelor radioactive conduce la apariția de precipitații sau cel puțin a condițiilor specifice apariției lor. Fiind observatoare a fenomenului fizic, ea nu este însă luată în serios de îndrumătorul său.

Imediat după revenirea în țară Ștefania va înregistra observațiile sale sub forma Brevetului Regal Român nr. 18.547 din 10 iunie 1930 (Fig. 2, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci - arhiva) pentru o invenție a unui „mijloc de a provoca ploaia”, brevet emis de Oficiul de Stat pentru Invenții din cadrul Ministerului Industriei și Comerțului. Conform brevetului sunt emise următoarele revendicări:

„Procédéul întrebuintat pentru provocarea ploii este expunerea unei substanțe radioactive la soare;

Pentru înlesnirea acestui fenomen e bine a se concentra razele solare cu lupa iar expunerea să se facă spre seară ori de dimineață, când aerul e mai puțin uscat.” Ștefania mai explicitează: *„Dat fiind marea energie electrică produsă de desintegrarea radioactivă un asemenea efect nu trebuie să ne mire”.*

Pentru a analiza aceste observații trebuie să ne raportăm la nivelul cunoștințelor de la acea vreme. Ștefania nu făcea decât să evidențieze efectul ionizant al emisiei radioactive. Experimentele realizate în 2010 în regiuni din Emiratele Arabe Unite de către firma elvețiană *Metro Systems International*, în cadrul proiectului *Weathertech*, au la bază același fenomen de ionizare a

Fig. 2

atmosfera, folosind niște ionizatoare gigantice.

Faptul că Ștefania înțelegea foarte bine fenomenul este reliefat și de descrierea pe care o făcea în cartea sa „Radioactivitatea”, publicată în 1936, metodei de investigare a fenomenului de emisie radioactivă cu ajutorul camerei Wilson: *„Această metodă permite a se materializa particolele a prin dăra de apă, ce lasă pe tot parcursul lor, din cauza ionilor la care dau naștere aceste particole și care ioni devin centre de condensare. Ionii joacă rolul prafului în ceea ce privește condensarea vaporilor de apă”.* În broșura sa *Les substances radioactives sous l'effet du rayonnement solaire provoquent la pluie*, Bucurest 1930, chiar Ștefania face o paralelă între metoda Wilson și fenomenul de condensare presupus că apare în procesul de declanșare a ploii. Articolul, transmis editurii exact la o săptămână de la înregistrarea brevetului, reprezintă de fapt o înșiruire de experimente făcute în țară în perioada aprilie-iunie 1930. La vremea respectivă Ștefania evidenția o primă aplicație practică a radioactivității: *„Ce serait-là la première application pratique de cette énergie”* și *„Espérons qu'il pourra être rendu utile et bienfaisant”.*

Ulterior, în 1934, mai publică două broșuri la Editura Analelor Române. Cu această ocazie aflăm că prima experiență în țară a fost făcută la Institutul Surorilor de Caritate (actualul Institut „Ana Aslan”), în fața directoarei acestuia - Lili Fălcoianu. În prima broșură, *Radioactivité, soleil, pluie artificielle - Experiences et recherches*, sunt enumerate mai multe experimente realizate în perioada 1930-1933, rezultatele fiind foarte popularizate de presa acelor vremuri. Efectele nedorite presupuse a fi generate au condus la ▶▶▶

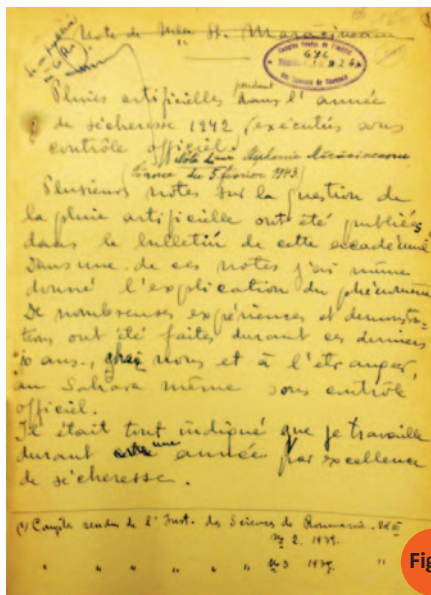

Fig. 3

oprirea experimentelor. Din păcate, solicitările de a prezenta aceste rezultate în plenul Academiei Române (Fig. 3, Academia Română - arhiva) nu au primit avizul necesar din partea lui Nicolae Vasilescu-Karpen, vicepreședinte al acestei instituții în perioada 1930-1932.

În cea de a două broșură, *Radioactivité artificielle. Pluie artificielle (La pluie au Sahara)*, Ștefania prezintă experimentele pe care le-a realizat în Tunisia - Tougourt, în perioada august-septembrie 1934, la invitația și cu sprijinul prof. Alphonse Berget, directorul Institutului Oceanografic din Paris. Există păreri controversate privind rezultatele obținute, tocmai datorită condițiilor dificile din Sahara, din punct de vedere al generării condițiilor de ploaie.

O perioadă Ștefania nu mai insistă prea mult asupra experimentelor de generare a ploii artificiale, mai ales datorită efectelor adverse incontroabile - inundațiile. Eforturile sale se îndreaptă spre obținerea recunoașterii contribuției aduse la descoperirea radioactivității arti-

ficiale și spre organizarea și dezvoltarea laboratorului de studiere a radioactivității, în fapt o parte a Laboratorului de gravitate, căldură și electricitate din cadrul Universității din București, condus de prof. Christian Musceleanu, fostul ei coleg de studenție. Acesta a fost cel mai consecvent susținător al Ștefaniei, girând cu numele său susținerea de către Ștefania a cursului de radioactivitate, precum și a laboratorului. Odată cu retragerea acestuia (1939) și, pe de altă parte, o dată cu dezvoltarea unei noi direcții de cercetare condusă de Horia Hulubei, Ștefania Mărcăineanu va începe să piardă din influența sa profesională.

Continuă să publice rezultate noi privind studiul efectelor radioactivității asupra precipitațiilor în 1938-1939, la Academia de Științe din România, după ce este primit membru corespondent al acesteia.

În 1942 Ștefania împlinește 60 de ani și, conform regulilor, ea se pensionează, deși cu mari regrete față de modul în care i-au fost recunoscute meritele de-a lungul carierei sale profesionale. În cartea sa „Radioactivitatea” (1936) se va destăinui: „Răsplata pentru cercetătorul devotat științei, nu vine din afară ci sunt fiorii de fericire pe care îi are la descoperirea adevărului. ... Aceiași bucurie divină m-a cuprins când am văzut cerul întunecându-se ca prin farmec și ploaia căzând prin simpla acțiune a unei substanțe radioactive.”

Anul 1943 înseamnă un ultim articol scris de Ștefania, care nu a văzut însă lumina tiparului datorită dificultăților din perioada războiului. În el sunt prezentate numeroase experimente derulate pe parcursul anului 1942, în principal după pensionare. Acestea au fost desfășurate cu deosebire în zona limitrofă Bucureștiului, pe direcția Giurgiu și pe direcția Slobozia (Hagieni, Mărculești, Fundulea, Călugăreni, Zurbaua, Chitila, Uzun, Buturugeni). Anul următor Ștefania moare, răpusă probabil de cancerul declanșat în organismul obosit.

Împlinirea în 2014 a 70 de ani de la moartea Ștefaniei Mărcăineanu, a 90 de ani de la susținerea tezei de doctorat în care se menționează pentru prima oară ipoteza radioactivității artificiale sau a 150 de ani de la înființarea Universității din București, locul unde Ștefania a învățat și, la rândul ei, a educat generații de studenți, constituie suficiente argumente pentru a reda memoriei noastre această mare savantă româncă.

Drumul scrisorii la Digi 24

Postul TV Digi 24 Iași a prezentat în ajunul Crăciunului 2013, în cadrul emisiunii *Turist. Acasă*, filmul *Drumul scrisorii; Papetărie creativă; Istoria plicului* dedicat rolului și importanței plicului - în principal - în activitatea poștală. Domnul Florin Patapie - Raicu, președintele Societății Filatelice Moldova - Iași, a sprijinit realizarea acestui film și a susținut prin material demonstrativ o parte din story-ul prezentat. Filmul poate fi descărcat la adresa <http://www.digi24.ro/Emisiuni/Regional/Digi24/Iasi/Turist+acas+Turist+Acasa+24+decembrie+2013++Drumul+scrisorii+Papetarie+crea>.

Ștefan PATAPIE - RAICU

100 de ani de la al doilea război balcanic

Emanoil SĂVOIU, Dan N. DOBRESCU

Al doilea război balcanic a fost declanșat la 16/29 iunie 1913 de către Bulgaria prin atacarea Serbiei și a Greciei. La cererea Greciei și Serbiei, România este nevoită să participe, fiind interesată a obține sudul Dobrogei (Cadriater), incluzând și Silistra ce aparținuse Țărilor Române înainte de ocupația otomană.¹

Al doilea război balcanic s-a încheiat în urma Conferinței de Pace de la București din 28 iulie / 10 august 1913.

1. Poșta militară în campania Armatei române din al doilea război balcanic

Activitatea Serviciului Telegrafo-Poștal Militar Român (OTPM) în timpul războiului balcanic din anul 1913 s-a bazat pe *Regulamentul asupra serviciului de corespondență militară telegrafo-poștală* și pe unele completări ale acestuia, redactate și în zilele timpului.²

Astfel, au fost înființate o serie de OTPM în zona de operații, în zona etapelor, în zona interioară (armata de rezervă).³

Având în vedere că mobilizarea armatei române s-a decretat pe 20 iunie / 3 iulie 1913 și mobilizarea a început efectiv în noaptea de 22-23 iunie / 5-6 iulie 1913, se poate considera că data de începere a funcționării OTPM este ziua de 23 iunie / 6 iulie 1913.

Declarația război a fost făcută pe 27 iunie / 10 iulie 1913, iar traversarea Dunării s-a realizat la 2/15 iulie 1913.

În ceea ce privește desfășurarea activității poștei române de campanie trebuie subliniat că cele 5 Corpuri de Armată au fost însoțite de 700-800 funcționari poștali.⁴

Contrar celor afirmate de Călin Marinescu⁵ în *Fig. 1* (coperta 1)⁶ este prezentată o carte poștală ilustrată expediată la 19 iulie 1913 (dată timpurie) de un militar din Divizia 1 Cavalerie la Galați (GALATI 27 JUL 913). La data de 19 iulie Divizia 1 Cavalerie se afla în zona Ferdinandovo⁷ (în apropierea graniței cu Serbia).

Evacuarea Armatei române din Bulgaria a început la 4/17 august 1913 și a fost terminată în linii mari la 15/28 august 1913, la 19 august / 1 septembrie 1913 trecând Dunărea în România ultimele trupe române. Armata română a fost demobilizată la 31 august / 13 septembrie 1913, dată care poate fi considerată ca ultima zi de funcționare a ▶▶▶

¹ Marinescu, Călin ing. - *Poșta militară română 1859 - 1995 și corespondența prizonierilor de război / Romanian military post 1859-1995 and Prisoners of war correspondences*, București / Bucharest, 1998, p. 54-71

² *Ibidem*, p. 55

³ *Ibidem*, p. 56

⁴ *Ibidem*, p. 60

⁵ *Ibidem*, p. 61, „În timpul primelor zile ale ofensivei marșurile s-au executat foarte repede, ducând trupele române departe de Dunăre, unde se afla OTPM de la Marele Cartier General de la care se distribuia corespondența la OTPM diviziilor și de

100 years since the second balkan war

The second balkan war was triggered on 16 / 29 of June, 1913 by Bulgaria attacking Serbia and Greece. At the request of Greece and Serbia, Romania is forced to participate, being interested in obtaining Southern Dobrogea (the Quadrilateral), including also Silistra that belonged to the Romanian States before Ottoman occupation.¹

The balkan war ended after the Peace Conference in Bucharest on July 28th / August 10th, 1913.

1. The military post in the Romanian army campaign from the second balkan war

The activity of the Romanian Military Telegraph-Postal Service (OTPM) during the balkan war in the year 1913 was based on the *Regulations on the telegraph-postal military correspondence service* and on some of its annexes, also reported in newspapers of that time.²

There were a series of OTPM established in the operations zone, in the combat zone, in the defense zone, in the inner region (the army reserve).³

Given that the Romanian army mobilization was decreed on June 20th / July 3rd 1913 and the actual mobilization began in the night of 22nd -23rd of June / 5th - 6th of July 1913, we may consider that the date the OTPM started working is 23rd of June / 6th of July 1913.

The war declaration was given on June 27th / July 10th, 1913, and the crossing of the Danube was made on July 2nd / 15th of 1913.

In what concerns the unfolding of the Romanian campaign post activity we need to underline that the 5 Army Corps were accompanied by 700-800 postal workers.⁴

Contrary to that claimed by Calin Marinescu⁵ in *Fig. 1* (cover 1)⁶ it is presented an illustrated postal card sent on July 19th 1913 (an early date) by a military from Galati Cavalry Division 1 (GALATI 27 JUL 913). In July 19th the Cavalry Division 1 was in the Ferdinandovo⁷ area (close to the Serbian boarder).

Evacuating the Romanian army from Bulgaria began on August 4th / 17th, 1913 and was basically over on August 15th / 28th 1913, on August 19th / September 1st, 1913 the last Romanian troops were crossing the Danube. The Romanian army was demobilized on August 31st / September 13th 1913, a date that we can see as being the last ▶▶▶

aici la regimente. Astfel că în primele opt zile până la 7/20 iulie practic nu a fost trimisă-primită corespondență. La 15/28 iulie transportul corespondenței s-a normalizat complet.”

„During the first days of the offensive marches they were carried out very quickly, leading Romanian troops away from the Danube, where there was OTPM from General Headquarters from which the mail is delivered to OTPM divisions and regiments. Thus in the first eight days to July 7th / 20th there was basically no correspondences sent-received. On July 15th / 28th the transport of mail was completely normalized.”

⁶ Colecția Em. Săvoiu / Em. Săvoiu collection

⁷ Marinescu Călin, *op. cit.* / *cited work*, p. 59

Fig. 2 - Ultima zi de funcționare a OTPM la nivel de etapă principală (13 septembrie 1913).

Sosire - IASSI 20 SEP 913

Fig. 2 - Last day of functioning of OTPM at the principal combat zone (September 13th, 1913).

Arrival - IASSI 20 SEP 913

OTPM române în anul 1913 (Fig. 2)⁶.

OTPM Marele Cartier General

La data de 6/19 iulie 1913 s-au înființat primele curse poștale, Marele Cartier General Român fiind staționat la Corabia.

Între 12/25 - 15/28 iulie serviciul poștal de la Marele Cartier General a stat în inactivitate⁸, fiind reluat în data de 16/29 iulie (Fig. 3)⁶. La această din urmă dată Marele Cartier General era staționat la Plevna.

De pe data de 16/29 iulie, în gara Plevna au fost folosite 2 vagoane poștale bulgărești⁸, cu care prilej s-au organizat birouri ambulante destinate corespondenței către țară (Fig. 4)⁶. De menționat că la data de 13 august 1913 Marele Cartier General era staționat încă la Plevna.

OTPM - Zona de operații la nivel de corp de armată. Pentru corespondența expediată în străinătate se aplicau mărci poștale adezive reprezentând diferența între taxa internă și cea externă (Fig. 5)⁶. De menționat că la data de 31 iulie 1913 Corpul V de Armată era staționat în Cadrilater.

Fig. 3 - OTPM Cartier General (29 iulie 1913), carte poștală militară expediată prin gara Plevna cunoscutului filatelist bucureștean Rudolf Zoscsak.

Fig. 3 - OTPM Headquarter (July 29th, 1913), military postal card sent through Plevna railways station, to the renown philatelist from Bucharest Rudolf Zoscsak.

Fig. 4 - OTPM Marele Cartier General (13 august 1913), carte poștală militară expediată prin BUREAU AMBULANT PLEVNA - SUMOVII No. XVI 13.VIII.913, ștampilă-sigiliu militar poștal de "liberă expediere" (de cenzură).

Fig. 4 - OTPM General Headquarter (August 13th 1913), military postal card sent through BUREAU AMBULANT PLEVNA - SUMOVII No. XVI 13.VIII.913, military post seal-cancellation of "free sending" (of censorship).

functioning day of the OTPM in the year 1913 (Fig. 2)⁶.

OTPM General Headquarter

On July 6th /19th 1913 there were the first postal services established, The Romanian General Headquarter being stationed in Corabia.

Between 12th /25th - 15th /28th of July the General Headquarter postal service was inactive⁸, activity being restarted on the 16th /29th of July (Fig. 3)⁶. At this later date the General Headquarter was stationed at Plevna.

Starting with July 16th /29th, in the Plevna railway station there were 2 Bulgarian postal wagons⁸ used, and with this opportunity they organized ambulatory offices destined for mailing towards the country (Fig. 4)⁶. It is worth mentioning that on August 13th 1913 the General Headquarter was still stationed at Plevna.

OTPM - Operation zone at army corps level. For correspondences sent abroad there were adhesive stamps representing the difference between the internal and external tax (Fig. 5)⁶. It's worth mentioning that on July 31st, 1913 Army Corp V was stationed in the Quadrilateral.

OTPM - Operation zone at division level. Here we present some interesting items connected with: -10th Division from Army Corp V, which during the whole campaign was stationed in the Quadrilateral. - Cavalry Division from Army Corp IV (Fig. 7)⁶;

⁸ Ibidem, p. 62

Fig. 5 - OTPM CORP V ARMATA Z.O. (31 iulie 1913), carte poștală militară expediată la VIENNA (francatură de completare 10 BANI).

Fig. 5 - OTPM CORP V ARMATA Z.O. (July 31st 1913), military postal card sent to VIENNA (additional rate with 10 BANI)

Fig. 7 - OTPM DIVIZIA CAVALERIE Z.O. (4 august 1913), carte poștală militară expediată recomandat (francatură de completare 30 BANI). Sosire - BUCUREȘTI 8 AUG 913

Fig. 7 - OTPM DIVIZIA CAVALERIE Z.O. / CAVALRY DIVISION Z.O. (August 4th 1913) military postal card registered sent (additional rate with 30 BANI). Arrival - BUCUREȘTI 8 AUG 1913

OTPM - Zona de operații la nivel de divizie. Prezentăm câteva piese interesante în legătură cu:

- Divizia a 10-a din Corpul V de Armată, care s-a aflat pe toată durata campaniei în Cadrilater (Fig. 6)⁶;
- Divizia de Cavalerie din Corpul IV de Armată (Fig. 7)⁶;

- Corespondență din țară adresată unui militar din Divizia a VI-a - Corpul III de Armată (Fig. 8)⁶.

OTPM - Zona etapelor, la nivel de direcție - Comandamentul General al Etapelor (Fig. 9)⁶. De menționat că OTPM al Comandamentului

Fig. 6 - OTPM CORP V ARMATA DIVIZIA A 10-A Z.O. (18 august 1913), carte poștală militară depusă la oficiul poștal DOBRICI⁹ 15 AUG 913, apoi îndrumată către OTPM din zona de operații, sigiliul militar poștal al unității.

Fig. 6 - OTPM CORP V ARMATA DIVIZIA A 10-A Z.O. (August 28th 1913), military postal card submitted at the DOBRICI post office⁹, 15 AUG 913, then lead to OTPM combat zone, postal military seal of that unit.

Fig. 8 - OTPM CORP III DIVIZIA VI Z.O. (5 august 1913), carte poștală expediată din FOCȘANI 27 IUL 913,

transit - T. MAGURELE 28 JUL 913, retur Fig. 8 - OTPM CORP III DIVIZIA VI Z.O.

(August 5th 1913), postal card sent from FOCȘANI 27 IUL 913,

transit - T. MAGURELE 28 JUL 913, retour:

- Correspondence from country addressed to a military from the VI Division Army Corp III (Fig. 8)⁶.

OTPM - Combat zone at direction level - General Leadership of Combat (Fig. 9)⁶. It's worth mentioning that the General Leadership of Combat of OTPM functioned in Turnu Magurele¹¹.

⁹ Oraș din Cadrilater care a purtat acest nume până în 1913, între 1916-1918, 1940-1945 și după 1992. În perioada 1913-1916 și 1918-1940 a purtat numele de BAZARGIC, iar în perioada comunistă (1945-1991) a purtat numele de TOLBUHIN.

Town in the Quadrilateral that has kept the same name up until 1913, between 1916-1918, 1940-1945 and after 1992. Between 1913-1916 and 1918-1940 it was named BAZARGIC, and in the communist period (1945-1991) it was named TOLBUHIN.

Fig. 9 - *Dată timpurie pentru OTPM COMAND. GENERAL AL ETAPELOR (20 iulie 1913), stampilă-sigiliu militar postal de "liberă expediție" ¹⁰ (de cenzură). Sosire - BUCUREȘTI 21 JUL 913*

Fig. 9 - Early date for OTPM COMAND.
GENERAL AL ETAPELOR / COMAND. GENERAL
OF COMBAT (July 20th 1913), military postal
seal-cancellation of 'free sending'.¹⁰
(of censorship). Arrival - BUCURESTI 21 JUL 913

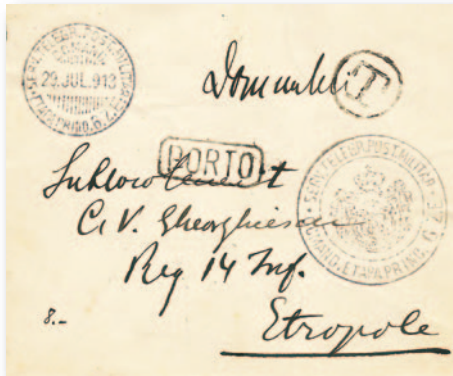

Fig. 10 - Scrisoare expediată (29 iulie 1913), probabil de un ofițer, prin OTPM COMAND. ETAPA PRINC. 6 Z.E. (ștampilă de cenzură) unui ofițer din Regimentul 14 Infanterie staționat la Etropole. Oficiantul de la Oficiul poștal ETROPOL -3.VIII.913 constată insuficiența francare și aplică ștampilele T, PORTO și o marcă poștală "Taxă de plată" (30 BANI).

Fig. 10 - Letter sent (July 29th 1913), probably by an officer, through OTPM COMAND. ETAPA PRINC. 6 Z.E. / COMAN. PRINCIP. COMBAT. 6 Z. E. (censorship cancellation) to an officer from the 41 Infantry Regiment stationed in Etropole. The clerk at the post office ETROPOL - 3. VIII. 913 sees the insufficient fees and applies the cachets T, PORTO and a stamp 'Payment tax' (30 BANI).

General al Etapelor a funcționat la Turnu Măgurele¹¹.

OTPM - Zona etapelor, la nivel de etapă principală. Prezentăm două piese interesante de corespondență purtată prin intermediul acestui nivel de oficiu postal militar (*Fig. 10, Fig. 11*)⁶.

De menționat că la data de 29 iulie 2013 ▶▶▶

¹⁰ Scăiceanu, Cristian ing - *Primele ștampile de liberă expediere / The first cancellations for free sending, Curierul Filatelic / Philatelic Courier*, anul / year II, nr. / no. 14, mai /

OTPM - Combat zone at the major combat level. Here we present 2 interesting postal items carried through this level of military post office (*Fig. 10, Fig. 11*)⁶.

It's worth mentioning that on July 29th, 1913 in Etropol there was the VII Division Headquarter established (Commander Brigadier General Constantin Prezan) from the makings of Army Corp III. Also, other forces stationed, including Infantry Regiment 14.

OTPM - Combat zone at the secondary level (Fig. 12, Fig. 13)⁶.

2. Postal fees and taxes, military postal cards

Mailing simple correspondences from inferior ranking militaries was free. At the beginning of July 1913 they extended the gratuitousness for officers as well. In the case of registered and external mailings there were taxes paid by applying stamps. Correspondences received by inferior ranking officers had to be cancelled according to postal fees into force, however postage deficiencies cases were exempt from any payment from recipients¹².

Calin Marinescu¹² mentions that in the period

June 23rd / July 6th - August 31st / September 13th there were 4 military postal card models used. Besides there, we have identified another model - *the official military letter* (Fig. 14)⁶.

3. Correspondences sent by courier

Taking into consideration that in the first days of

May 1991, p. 5

¹¹ Marinescu Călin, *op. cit.* / *cited work*, p. 59

Fig. 11 - Scrisoare recomandată expediată prin serviciul poștal FRANCO (30 iulie 1913), probabil de un funcționar poștal, prin OTPM COMAND. ETAPA PRINC. 6 Z.E. (ștampilă de cenzură) la Iași.

Sosire - IASY 8 AUG 913.

Fig. 11 - Registered letter sent through the FRANCO postal service (July 30th 1913), probably by a postal clerk, through OTPM COMAND. ETAPA PRINC. 6 Z.E. / COMAND. PRINCIP. COMBAT. 6 Z.E.

(censorship cancellation) to Iasi. Arrival - IASY 8 AUG 913.

Fig. 12 - OTPM COMAND. ETAPA SECUND. 4 Z.E. (8 august 1913), ștampilă de cenzură.

Sosire - T. SEVERIN 11 AUG 913

Fig. 12 - OTPM COMAND. ETAPA SECUND. 4 Z.E. / COMAND. SECOND. COMBAT. 4 Z.E.

(August 8th 1913), censorship cancellation.

Arrival - T. SEVERIN 11 AUG 913

la Etropol se găsea instalat Cartierul General al Diviziei a VII-a (comandant - general de brigadă Constantin Prezan) din compunerea Corpului III de Armată. De asemenea staționau o parte din forțe, printre care Regimentul 14 Infanterie.

OTPM - Zona etapelor, la nivel de etapă secundară (Fig. 12, Fig. 13)⁶.

2. Tarifele și taxele poștale, cărțile poștale militare

Correspondența simplă expediată de militari cu grade inferioare era gratuită. La începutul lunii iulie 1913 s-a generalizat gratuitatea și pentru ofițeri. În cazul expedițiilor recomandate și externe erau achitate taxele prin aplicarea de mărci poștale. Correspondența primită de militarii grade inferioare

Fig. 13 - OTPM COMAND. ETAPA SECUND. 23 Z.E. (16 august 1913), carte poștală militară expediată la Tanger - Maroc, via Paris (francatură de completare 10 BANI).

Fig. 13 - OTPM COMAND. ETAPA SECUND. 23 Z.E. / COMAND. SECOND. COMBAT. 23 Z.E.

(August 16th 1913), military postal card sent to Tanger - Maroc, transit Paris (additional rate 10 BANI).

the offensive (July 2nd /5th - July 7th /20th 1913) the marches were executed quickly, there was basically no mail sent - received through OTPM. In this context, however, militaries still communicated with their families all over the country by using regular postal cards and couriers that dropped-off these items of mail in border towns (CORABIA, ZIMNICEA). There is knowledge of such an item sent by officers from Infantry Regiment 14 (Fig. 15)⁶. From our research, this regiment was part of Division VII of the Army Corp IV, which on July 2nd /15th was on the Ghingheasca alignment, after they had crossed the Danube on the same morning on a vessel bridge installed at Siliștioara (near Corabia).

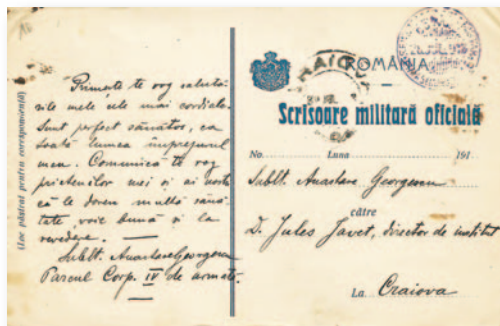

Fig. 14 - OTPM COMAND. ETAPA SECUND. (?) Z.E. (28 iulie 1913), scrisoare militară oficială.
Sosire - CRAIOVA 30 JUL 913

Fig. 14 - OTPM COMAND. ETAPA SECUND. (?) Z.E. / COMAND. SECOND. COMBAT. (?) Z.E. (July 28th 1913), official military letter:
Arrival - CRAIOVA 30 JUL 913

trebuia să fie francată conform tarifulor poștale în vigoare, totuși cazurile deficiențelor de francare erau scutite de orice plată din partea destinatarilor ¹².

Călin Marinescu ¹² menționează că în perioada 23 iunie / 6 iulie - 31 august / 13 septembrie au fost utilizate 4 modele de cărți poștale militare. În afara acestora am identificat încă un model - *scrisoare militară oficială* (Fig. 14)⁶.

3. Corespondență expedită prin curier

Având în vedere că primele zile ale ofensivei (2/15 iulie - 7/20 iulie 1913) marșurile s-au executat rapid, practic nu a fost trimisă-primită corespondență prin OTPM. În acest context, totuși militarii au corespondat cu familiile din țară folosind cărți poștale obișnuite și curieri care depuneau această corespondență în localitățile de frontieră (Corabia, Zimnicea). Se cunoaște o astfel de corespondență expedită de ofițeri din Regimentul 14 Infanterie (Fig. 15)⁶. Din cercetările noastre regimentul a făcut parte din Divizia a VII-a aflată în componența Corpului IV de Armată, care la 2/15 iulie se afla pe aliniamentul Ghingheasca, după ce în aceeași dimineață traversase Dunărea pe un pod de vase instalat la Șilișioara (lângă Corabia).

4. Diverse

În Fig. 16 semnalăm un formular - plic de telegramă, care a fost utilizat ca plic pentru o corespondență trimisă în țară, fiind francat cu 5 BANI - tarif pentru imprimate.

Fig. 15 - Carte poștală expedită de un militar din Regimentul 14 Infanterie. Plecare - CORABIA 15 IUL 913; Sosire - ROMAN 21 JUL 913.

Fig. 15 - Postal card sent by a military from 14 Infantry Regiment. Departure - CORABIA 15 JUL 913; Arrival - ROMAN 21 JUL 913.

4. Various

In Fig. 16 we highlight a form - telegraph envelope, that was used as mailing envelope sent from the country, being cancelled with 5 BANI - the rate for prints.

Fig. 16 - OTPM COMAND. ETAPA PRINC. I Z.E. (5 august 1913), scrisoare depusă la oficiul poștal RAHOVO 31.VII.913 și expedită la Craiova.

Fig. 14 - OTPM COMAND. ETAPA PRINC. I Z.E. / COMAND. PRINCIP. COMBAT. I Z.E. (August 5th 1913), letter submitted at the RAHOVO post office 31.VII.913 and sent to Craiova.

¹² Ibidem, p. 65-67

STUDII FILATELICE BRAȘOVENE, nr. 4(29)/2013, revistă bilingvă (română-engleză) a Asociației Filateliștilor din Brașov. Din sumar: *Machete, proiecte, modele și probe pentru timbrele românești - XIII* (Victor Iordache); *Contribuții și completări la studiul despre timbrul SCUTIT - POȘTA 1913 - Ordinul No. 23466-913*

(Francisc Ambruș); *Correspondența prizonierilor de război români aflați în lagărele din Bulgaria (1 iunie 1917 - mai 1918)* (George Morărel); *Piese interesante oferite la licitația nr. 26 din 14-18 octombrie 2013 a Casei de licitații Cristoph Gartner GmbH Co. KG. - Germania.* (Nicolae Salade)

Șerban Zainea and his stamps *

Cristian Andrei SCĂICEANU, PhD

Șerban Zainea (Fig. 1) is a renowned name in Romania's artistic world. His paintings were exhibited and received appreciative reviews from important names in the Romanian fine arts. Șerban Zainea's name is presented also in the main dictionaries of Romanian fine arts artists, as well as in those realized by Octavian Barbosa, Petre Oprea or Mircea Deac. For almost three decades, between 1940 and 1970, he worked for the Romanian National Bank, where he primarily made banknotes and stamps. This long period, rich with artistic accomplishments, is however little known to the large public or even specialists. Because of this we intend to present in the following the artistic activity done by Șerban Zainea in the field of stamps. They are usually printed in millions of copies and every man in this country comes in contact with them. However, artists who realized the designs of postage stamps are usually ignored and do not enjoy the popularity they deserve.

The artist was born on September 23rd, 1907 at Braila. His parents had a modest grocery that provided the necessary income that was needed to raise all six children. Of these, only Șerban was attracted by an artistic career, the rest had regular jobs. Costica was the owner of a restaurant in Braila up until 1942 and in the communist era he became a tapster for the Romanian Railways Sector. Traian was an administrator at a baby nursery of the Romanian National Bank, Cristache graduated Law School University and became a member of the Ilfov district Bar, Gheorghe was a sailor in Braila har-

bor and Elena, housewife, married Vasile Diaconescu, deacon in the „Delea Veche” church in Bucharest. Between 1914 and 1921 Șerban Zainea went to primary school in Braila, then became an apprentice at a turnery, worked in a restaurant and later got employed at the cereal's office in the Braila harbor. In the same time, he went to Commercial School of the Chamber of Commerce in Braila. In 1926 he came to Bucharest where he attended the School of Belle Arte, which he graduated in 1932. Here he was the student of Romanian Camil Ressu ¹ from Galati. Between 1932 and 1933 he was a freelancer.

The artistic debut took place in 1928 when he exhibited in the Official Graphic Salon. From the same Belle Arte studied period comes his participation in the 1932 edition of the Official Salon, both for paintings and sculptures as well as graphics. After graduating his studies, in 1933, he participates again in the Official Salon in painting and sculpture. In 1934 the artist leaves for Italy where he studies painting with Felice Carena ² at the Belle Arte Academy in Florence. In 1936 Șerban Zainea came back to his country. His participation in the 1936 exhibits enjoyed favorable reviews. Winning a competition, he got employed at the Stamp Factory as an illustrator and in 1937 he was sent for specialization in Vienna. There he studied Drawing and Engraving with professor Ferdinand Lorber ³ at the Academy.

Returning in the country in 1938, he continued to work for the Stamp Factory until the autumn of 1939. At the beginning of 1940 he opened, in his name, a lithography

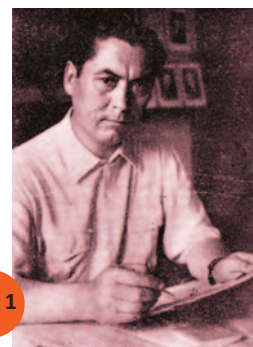

Fig. 1

printing factory with printing machines hire purchased from Emil Grabovschi⁴, with the sum of 300,000 Lei. The small lithography factory, with only 5 employees, functioned until 1948 when it was nationalized. Șerban Zainea's activity in the period 1939-1944 is confusing and vaguely presented in the documents we found. The explanation for this is done by the political events that took place in that period, which naturally influenced the artist's career. Without denying his implication in some operations - albeit trying to hide these facts would have been impossible as these implications had been made public-, Șerban Zainea tried in the communist period - and mostly succeeded - to keep out of sight some aspects of his activity in those years. Thus he succeeded to blur some things, and others he highlighted. Of course all of these were not easy, in full Stalinist period, to succeed in doing so. Furthermore, the communist office of personnel noted that Zainea „is an insincere, as proven when filling his autobiography”.

Șerban Zainea's connection to the legionary movement is on record. What is yet to be discovered is the extent of the artist's involvement in the movement.

* Romanian version was published in philatelica.ro, V, no. 5(28), September - October 2013, p. 8-13

¹ Camil Ressu (1880-1962), leading figure of the Romanian painting, member of the Romanian Academy in 1956, professor and rector of the Belle Arte Academy, professor at the Institute of Fine Arts „Nicolae Grigorescu”, honorary president of the Union of Artists.

² Felice Carena (1879-1966), Italian painter, rector of the

Belle Arte Academy in Florence since 1924 and member of the Italian Academy in 1933.

³ Ferdinand Lorber (1883-1957), painter, illustrator and engraver Austrian. Professor at the Academy of Drawing and Engraving in Vienna. His work includes some Austrian banknotes, and numerous stamps issued in Austria, Germany, Liechtenstein and Luxembourg.

⁴ In 1939 Emil Grabovschi's Graphic Workshops functioned at Kishinev.

Mihai Pelin says that before the Iron Guards reached governance, a group of artist lead by Alexandru Bassarab⁵ formed the plastic group „Luchian”. On December 22nd 1940, at Dalles Hall there was the inauguration of the „Legionary work in art” exhibit, in the presence of notabilities of those times: Horia Sima⁶, Vice-President of Government, Traian Brailoiu⁷, Ministry of Education, Arts and Culture, Vladimir Dumitrescu⁸, General Secretary of the same minister, Al. Constant⁹, Undersecretary of State for Propaganda and Vasile Iasinschi¹⁰, Ministry of Labor. Amongst the participants there was also Șerban Zainea, which placed and exhibit not with a legionary theme, but an easel painting. Șerban Zainea's legionary activity is also indirectly signaled by the memo sent by Alexandru Bassarab to the Minister of Education, Arts and Culture on November 23rd 1940, through which he requested appointing of the interim management committee of Fine Arts Syndicate of Legionnaires some of his legionary comrades, among which Șerban Zainea's name shows up. In 1945 Șerban Zainea's name is shown - misspelled Ștefan Zainea - on a list sent to authorities by Max Herman Maxy¹¹, representing the Syndicate of Fine Arts, with the proposal to eject some artist as a consequence of their activity between 1940 and 1944. Luckily the memo had no repercussions on Zainea.

And yet the artist also had very

clearly legionary theme works. We are talking about his debut in designing stamps, an activity that will be long and prestigious. Șerban Zainea made the design for seven Legionary topics stamps. On November 8th, 1940 in Iasi a stamp was put into circulation with Corneliu Zelea Codreanu's effigy. Along the Captain's effigy, on the stamp there was also the testamentary sentence of Ion Mota „Să faci, Căpitane, o țară ca soarele sfânt de pe cer” (Make, Captain, a country as the sun sacred in the sky), the years 1927-1940 and the Legionary fence. The stamp was printed in 100,000 pieces, from which there were also made some booklets with the special cancellation 'Iasi, November 8th 1940, city of Legionary movement'. The second Legionary postage stamp put into circulation was that of Alba Iulia, on November 30th 1940, having next to Codreanu's effigy his declaration 'Within 48 hours after the victory we will be with the Rome-Berlin Axis'. This was also printed in 100,000 pieces. The third legionary stamp to be put into circulation was in Bucharest, on January 13th 1941, it was composed of two stamps and a souvenir sheet that grouped the two stamps. The stamps had the Legionary heroes Ion Mota and Vasile Marin's effigies, who died in 1937 in Majadahonda in Spain. The run printing was of 100,000 items, and the souvenir sheet is a philatelic rarity, only 20,000 of them being printed. At last, there were issued three non-postal stamps, destined

for the Legionary Help, two of them having the same picture, Corneliu Zelea Codreanu's effigy, but printed in different colors and of different face values, and the third non-postal stamp representing the legionary emblem, the triple cross („Archangel Michael Cross"). All of the stamps were made by Șerban Zainea and artistically they are work done very well. The press of that time welcomed commendatory the apparition of new stamps. Unfortunately for the artist, their legionary theme stopped him later on from taking any pride, as he would have deserved. All of the legionary stamps are clearly signed Șerban Zainea, except that issued on November 30th, 1940 which is signed „S. Z. «Cuibul Luchian»” (S.Z. „Luchian Group”). It is worth underlining that Horia Sima only mentions Șerban Zainea in his capacity as the engraver for the Stamp Factory, without evoking his affiliation to the legionary movement. Even more, Horia Sima names the legionaries involved in the issuing of the stamps and does not see why he would have excluded Șerban Zainea, is he was a member of the movement. It is unclear if Șerban Zainea made the legionary stamps as an employee of the Stamp Factory, as Horia Sima states, or as an external collaborator, after he had left the Stamp Factory at the end of 1939, as follows from other sources. Also, it is very hard to explain why Zainea signs with his initials S.Z. even the mention „Clubul Luchian,” a stamp of face value 20+5 Lei, and ▶▶▶

⁵ Alexandru Bassarab (1910-1941), a graduate of the School of Belle Arte in Bucharest, talented engraver, specializing in engraving on linoleum. Along with George Hunter, Geo Zlotescu and Valentin Höflich made exterior painting restoration at St. Ilie Gorgani Church in Bucharest. He was actively involved in the legionary movement. When the war began he was sent to a unit of sacrifice, was taken prisoner and was shot by the Soviets on July 8th, 1941 for protests against the treatment of Romanian prisoners.

⁶ Horia Sima (1906-1993), a native of Fagaras, was professor of the Romanian language and became head of the Iron Guard in Romania after the death of Corneliu Codreanu. He died in Madrid in 1993.

⁷ Traian Brăileanu (1882-1947), Ph.D., University of Cherrivitsi, Dean of the Faculty of Letters and Philosophy from the same university. Legionnaire important leader, was ar-

rested in 1943 and sent to the camp at Tirgu-Jiu, after release was again arrested - in 1946 by the communists - Aiud imprisoned, where he died.

⁸ Vladimir Dumitrescu (1902-1991), prominent personality of Romanian archeology, professor, pupil of Vasile Părvan. For his belonging to the legionary movement he was imprisoned between 1950 and 1955.

⁹ Alexandru Constant (1906-1986), journalist and lawyer, doctor of legal sciences, director of the newspaper Legionnaire „Buna vestire” (Annunciation). From 1946 and until 1964 was detainee at Jilava, Ocnele, Sighet and Rm. Sărat.

¹⁰ Vasile Iașinschi (1892-1978), pharmacist, important legionary leader, died in exile in Madrid.

¹¹ Max Herman Maxy (1895-1971), painter and designer, director of the Museum of Art of Romania and Professor at the Institute of Fine Arts „Nicolae Grigorescu”.

the rest of the stamps are signed 'Șerban Zainea'. The colors chosen, the finesse of the drawing and the combination of the text and graphic symbols make these legionary stamps true models of the genre. It is unfortunate that due to their theme they were silenced decades after decades. Due to this, their author made it clear in a subsequent declaration, willfully confusing, that he could have also made such stamps, without naming any, declaring that as an employee of the Stamp Factory he made 'all of the stamps and marks that were circulating at that time'. And, from what is known, Șerban Zainea only made legionary postage stamps and marks until 1955. It is possible that the confusion entertained by Zainea, regarding the period he worked for the Stamp Factory (until the year 1939 or 1940) could have been generated also by his will to silence his debut in the philatelic field. There is still a question mark regarding the reason he left the Stamp Factory, whether it happened in 1939 or in 1940, after he had just come back from the Viennese specialization, where he also got in contact with the works of his professor Ferdinand Lerber in the field of postage stamp design.

The major event in the life and activity of Șerban Zainea in this period, that will happily influence the rest of his activity, was his employment for the National Bank of Romania (BNR). This event took place in the spring of 1941 when, confronted with the necessity of printing new bank bills, the central bank leadership refused to make them at the Stamp Factory and decided to employ Șerban Zainea as an engraver, who 'at that time was working for the Stamp Factory'. The employment for the National Bank

of Romania will offer the artist profits on multiple planes. Financially he will have a decent salary that will bring a certain type of comfort. His activity in the BNR will bring him a lot of peace, guarding him from the tumult and uncertainty of every-day life in the years during the war, but even more in the post-war period. But the most important thing in the artistic activity of Șerban Zainea will be approaching now activity domains, through engraving the clichés for banknotes and postage stamps, an activity that will allow him to showcase his talent and accretion from the Viennese period regarding engraving, eventually resulting in a complete consecration in this domain.

The price Șerban Zainea had to pay for passing to the National Bank of Romania was a drastic decrease of his presence on public art galleries. After the exhibition in 1943, he only participated in one more exhibition, organized in the spring of 1948 by the Romanian Public Servant Trade Union, a manifestation that was honored by the visit from the Art Ministry, Ion Pas¹², and by that of Gh. Apostol¹³, President of the Romanian General Confederation of Labor. His participation in that exhibition was praised by Ionel Jianu, who said that 'of course, the most appreciated is Șerban Zainea. The three paintings he presented in this exhibit show us a talent that has reached maturity, master of his means of expression'. Another reviewer says that 'the Union's exhibition gave Zainea, who for many years has been hiding in his lair, the opportunity to regain touch with the critique and the public'. We cannot know if Zainea's retirement from the public artistic life was voluntary or it was determined by his

activity at BNR, the artist confessing after years that 'in the period 1946-1951 I had so many tasks to attend to that it was made impossible for me to have my regular holiday for 5 years'.

We need to underline the fact that Șerban Zainea managed to maintain a thematic of his artistic creation unaltered by the political commandments of those times. Despite accusations that hover above him, he didn't rush to embrace the military theme; in his artistic work such themes were few and insignificant. In the stamp sector, the only stamps that can be enclosed in the communist theme are the three ones from 1960, occasioned by the celebration of the 90th anniversary of V.I. Lenin.

A very important aspect of the artists' activity was the designing of stamps. Aware of the importance of his contribution in this domain, Zainea claims, without false modesty, that 'in the sector of postage stamps issues, I affirm with conviction that I had an important role'. His debut in this domain took place, as we have seen, in 1940. But, the political evolution of our country lead Șerban Zainea to avoid this subject in the years to follow, so that 1955 is subsequently considered the year of his debut in the designing of stamps. Șerban Zainea is the author of the first issue of Romanian postage stamps made in the country by engraving technique (*taille-douce* or *intaglio*). The press of that time presented a romanced story of the way Șerban Zainea got to design these stamps. It was said that the artist remained enraptured by some Polish stamps with a hunting theme¹⁴. After asking the store clerk if there are any Romanian stamps made by engraving, he was answered that we only ▶▶▶

¹² Ion Pas (Ioan Pascu) (1895-1974), journalist and writer, member of the Central Committee of the Romanian Communist Party (1948-1969), director of the National Theatre from Bucharest (1946), Minister of Arts (1946-1948), First Deputy Minister of Culture (1955), Head of the Radio and Television (1959-1965), President of the Romanian Institute for Cultural Relations with Foreign Countries (1965-1974).

¹³ Gheorghe Apostol (1913-2010), important Romanian

communist leader, Nicolae Ceausescu's main rival in the party leadership after the death of Gheorghe Gheorghiu-Dej, he held many important positions in the party and state apparatus.

¹⁴ In fact it is a action contrary to hunting because the issue is entitled „Protection of wildlife in forests and mountains of Poland” - Michel catalogue 885-888. Note that the stamp with the face value of 3 zloty was the layout of famous engraver Czeslaw Słania.

Fig. 2 - Layout (Graphic design) for the postage stamp with the face value of 2 lei from the „Great Cultural anniversaries” issue, 1955
(National Philatelic Museum).

used the *tiefdruck* system. In his activity memorandum written on December 7th 1966, Zainea specifies, with a patriotic hint - patriotism which was paid for in 1952 because those at the Department of Personnel took it as nationalism - that in that time, 'our countries stamp issues were lacking concept, technique in artistic rendering, and the printing was under the technical level possible then'. Because of these reasons 'those abroad did not ask for and did not buy such stamps', and Hungary 'made written offers to the Central Post Office to create and print our Romanian issues. Hearing of such an offer, because I knew the whole graphics domain, I presented myself at the Special Stamp Distribution Office, in the Central Post Office, and I

asked (ha!) them to let me make one of the issues in that year 1955'. Both stories are correct, it's just that both the journalist and Șerban Zainea failed to specify that the printing, for the first time, in Romania of engraved postage stamps in 1955 was made possible because at that time the Stamp Factory had fallen under the ferule of BNR and thus had access to high performance technology at the National Bank Printing House, whose typographical machines could make *intaglio* prints.

This is how Șerban Zainea made the stamp issue of 1955, entitled *Great Cultural Anniversaries*, that was composed of six stamps that represented the portraits of Hans Christian Andersen, Adam Bernard Mickiewicz, Johann Cristoph Friedrich von Schiller, Charles-Louis de Secondat, baron de La Brède et de Montesquieu, Walt Whitman and Miguel Cervantes (Fig. 2, Fig. 3). The stamps were a great success. The German magazine *Die Sammler Lupe* found that out of all the stamps ever made with Schiller's portrait, the Romanian stamp was the most beautiful one and congratulated the Romanian Post for this achievement.

This success determined the Romanian Post in the next year, in 1956, to assign Zainea the making of another four stamp issues: *20 years from the passing of Maxim Gorki* (one stamp), *Cultural Anniversaries 1956* (10 stamps) - Fig. 4 and Fig. 5, *500 years from the passing of Iancu de Hunedoara*

Fig. 3 - Stamp with face value of 2 lei from the „Great Cultural anniversaries” issue, 1955, printed in the system „taille-douce” (steel engraving).

(one stamp and one label) and *75 years from the birth of George Enescu* (2 stamps). These also enjoyed a great success, the foreign press particularly appreciating the issue dedicated to George Enescu, and the stamp with Mozart's portrait from the *Cultural Anniversaries* issue was considered one of the best stamp ever made in the whole world.

In 1957 Șerban Zainea designed again four stamp issues: *1907 - 50 years from the peasant uprising* (one stamp), *Stefan the Great - 500 years since the Ascension to the throne of Moldova* (2 stamps), *Nicolae Grigorescu - 50 years from death* (3 stamps) and *Ovidiu - 2000 years since birth* (one stamp). This time the stamp dedicated to Ovidiu was well appreciated abroad. A special mention has to be done regarding the method

Fig. 4 - Layout (Graphic design) for the stamp with the face value of 3.25 lei from the „Great Cultural anniversaries” issue, 1956 (National Philatelic Museum).

Fig. 5 - Modeling color postage stamp with the face value of 3.25 lei from the „Great Cultural anniversaries” of 1956
(National Philatelic Museum).

used by Șerban Zainea to realize the stamp series commemorating 50 years since the death of Nicolae Grigorescu. Apparently the transposition of a painting on a postage stamp is not a difficult operation. Zainea reveals that the design of such stamp needs dozens of operations. The designer must keep the essential from the painting, putting in second plan all that make the drawing dark. In this specific case of the picture *The Attack of Smardan* Zainea said that the stamp is 230 times smaller than the picture. A simple reduction of the picture would lead to a stamp of which would not be understood anything. Under these circumstances the designer had to illuminate the sky and to put in shadow the soldiers from the second and the third plans of Grigorescu's painting.

Fig. 6 - Stamp with a face value of 35 Bani from the „Centenary of the Romanian postage stamp” 1958, printed in the "taille-douce" (steel engraving), graphic layout of stamp and engraved steel plate in the negative (National Philatelic Museum).

Fig. 7 - Steel cylinder engraving and postage stamp with the face value of 2 lei from the „Folk Dances” 1966, printed in the "taille-douce" (steel engraving) - National Philatelic Museum.

In 1958 he made just two issues: *The Romanian Stamp and State Post Centenarian* (8 stamps) and *Romanian Writers* (7 stamps). The artist appreciated that 'The Romanian Stamp and State Post Centenarian represented for me a milestone. The honor that has been bestowed upon me through this work forced me to go through a lot of effort manually engraving nine metal sheets, a work of great merit, rejoicing in admiration of the philatelic circles'. The methods used in the making of the Romanian Stamp and State Post Centenarian are described by Zainea himself in an article published in the *Filatelica* magazine (Fig. 6). The paper is very interesting from a lot of points of view. First of all, there are published some preparation sketches of the projects, of which we know nothing today. Secondly, the paper shows an intense research done by the artist in the Stamp Cabinet of the Romanian Academy Library and at the Museum of Popular Arts.

It is a well known fact that Zainea was attracted to Romanian folk motifs, which he often used decorating the banknotes. Zbyšek Šustek noted the transformations of the Romanian folk ornaments of the banknotes of 1,000 Lei from 1950 and those of 10 and 100 Lei in 1952. Although he was a connoisseur of folk ornaments, or maybe this is one of the reasons, Zainea studied in libraries and museums the Romanian folk motifs, in order to use those originating in Moldova, the cradle of the *Bull Head* stamps.

The series of stamps made by Zainea continues in 1959, with the stamp issues *Cultural Anniversaries* (6 stamps) and *500 years from the documentary attestation of the Bucharest city* (6 stamps and a souvenir sheet). In 1960 made the issues *Romanian writers* (6 stamps), *V.I. Lenin - 90th anniversary of birth day* (2 stamps and souvenir sheet) and *Cultural Anniversaries* (9 stamps). In 1961 he didn't design any stamps, but in 1962 his series were *I.L. Caragiale - 50 years from his passing* (a souvenir sheet), *Cultural Anniversaries* (3 stamps) and *Romanian Scientists and People of Culture* (9 stamps). Another series entitled *Cultural Anniversaries* (5 stamps) was issued in 1963 and the issue *Prestigious People from the Romanian Opera History* (9 stamps) was put into circulation in 1964. In 1965 there is a new issue signed by Zainea, *Cultural Anniversaries* (6 stamps). The last series made by the artist, *Folk Dances* (6 stamps) - Fig. 7, was issued in 1966. The Special Stamp Distribution Office, of the General Department for Post and Telecommunications requested BNR, through the Notification nr. 73/5.000 from May 21st 1965, the clearance for Șerban Zainea to make the issue *Folk Dances* because 'he is the only artist specialized in this type of art. In the past (but only with the BNR approval) he has made several stamp issues that have been positioned in the international hierarchy on a highly prestigious level for our country'.

It seems that in the year 1966 there were some dissensions between Șerban Zainea and the Romanian Post, regarding the making of the issue *Prehistoric Animals*, which lead to the artist's abandonment of the

BRASILIANA 2013 - palmares modest pentru expozanții români

Dan N. DOBRESCU, AIJP

Expoziția filatelică mondială BRASILIANA 2013 s-a desfășurat în perioada 19 - 25 noiembrie 2013 la Pier Mauá, Rio Janiero.

Expozanții români (comisar Francisc Ambruș, responsabil în primul rând cu selecția exponatelor) au obținut la acest nivel cel mai modest palmares din ultimii 20 de ani. Astfel:

Vermeil: Mihai Cojocar - *Romanian revenue & cinderelas catalogue* (literatură, 82 puncte).

S-a confirmat astfel, ceea ce semnalăm în revista philatelica.ro nr. 3(26)/2013, p.18 privind palmaresul contradictoriu al acestui exponat. Apreciem ca pentru un exponat de literatură, care spre deosebire de exponatele din alte clase, nu poate fi înbunătățit de la o expoziție la alta, expunerea sa repetată conduce la deprecierea acestuia în ochii juriului. Recomandăm autorului sa-l nu-l trimită la alte expoziții, căci riscă să pri-

mească o medalie de **Argint mare**.

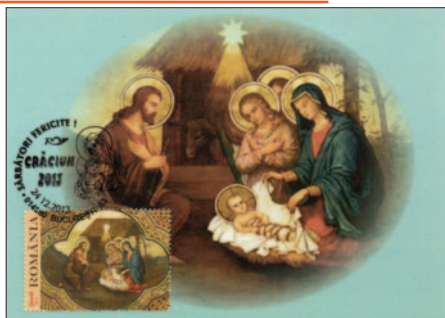
Argint mare: Alexandru Săvoiu - *Transnistria 1941-1944, civilian and military censorship* (istorie poștală, 78 puncte); Constantin Milu - *First olympic games 1896 - and decennial games - 1936* (exponatul a fost transferat de juriu de la clasa de filatelie tematică la clasa de filatelie tradițională, 78 puncte).

S-a confirmat că aprecierile făcute în revistele philatelica.ro nr. 3(26)/2013, p. 1 și nr. 5(28)/2013, p. 35, privind exponatul dlui dr Constantin Milu au fost corecte dovedind competența autorilor în materie de regulamente FIP.

Clasa un panou: (nu s-au acordat medalii) Francisc Ambruș - *Postal tax exempt, Silistra issue 1913*

(filatelie tradițională, 85 puncte); Francisc Ambruș - *The use of fiscal stamps with the Queen Mary effigy issued by the League against tuberculosis 1918-1934* (transferat de juriu de la clasa fiscală la clasa filatelie tradițională, 80 puncte); Victor Nicolau - *Beethoven, the miracle of music* (filatelie tematică, 60 puncte).

Menționăm, privitor la clasa **un panou**, că aceasta a fost introdusă pentru a lărgi baza expozițională și a permite tratarea unor subiecte care nu pot fi desfășurate pe 5 sau mai multe panouri. Totuși a trata pe un panou subiecte care au fost tratate de alți expozanți pe 8 panouri și au fost distinse cu o medalie de **Aur mare**, este inoportun.

NAȘTEREA DOMNULUI - icoană murală din biserica Domnița Bălașă, București. Realizare: Grupa de maximafilie a AFB. C.p.i. - FULL COLOR. Obliterare: ștampila ocazională Crăciun 2013, 24.12.2013, 014880 BUCUREȘTI 63. Machetă: dr. Ioan Daniliuc

making of these stamps.

Șerban Zainea realized a total of 123 stamps, of which 118 in the period 1955-1966. Through manual engraving in steel (*taille-douce*) he made 20 stamps, the rest being made by photogravure.

After 1966 we will no longer meet the name Șerban Zainea - who had reached the position of

technique advisor of BNR - through the names of Romanian stamps and banknotes authors. It appears that in this period he retired, after an esteemed career at the National Bank of Romania.

Șerban Zainea's designs for stamps were awarded at the philatelic exhibitions from 1964 in Bucharest and in Paris and in

1966 in Bucharest with bronze medals. Of course, he deserved a lot more, but nicely as Andy Constantinescu said 'let's not forget that the greatest statues are neither in gold, nor silver, they are in bronze...'

Șerban Zainea passed away in 1990, but his name is still engraved in the history of philately.

Parfum de trandafir (VIII)

László KÁLLAI

Povestea mea cu trandafirii în filatelie, încet, a ajuns la final, chiar dacă aş mai putea scrie cel puţin 10 episoade precum cel prezent.

Mă bucur că am avut ocazia de a prezenta piese deosebite, unele chiar inovative pentru o colecţie tematică (vezi chitanţa fiscală din India cu slogan publicitar publicată în cel de-al doilea episod, sau capacul unui tambur cu mărci poştale autoadezive cu trandafiri, folosite în automatele de mărci poştale, publicat în episodul anterior).

Mai jos vă prezint câteva piese filatelice care, cu siguranţă, vor fi inserate în exponatul ce urmează să-l montez în săptămânile viitoare. Exponatul va conţine o varietate de piese, precum mărci poştale (clasice, moderne, dantelate sau nu, autoadezive, personalizate, carnete, automate etc.), scrisori circulare, erori, machete, francaturi mixte (poştă naţională şi poştă locală), piese de maximafilie, marcofilie, ori aerograme, întreguri poştale, avize poştale, cărţi poştale simple şi ilustrate, telegrame, cărţi poştale militare şi de prizonieri de război, bulletine de expediere, flame publicitare, cărţi poştale cu răspuns plătit, corespondenţă poştală accidentată, scrisori prefilatelice, etichete poştale (recomandat), porto, filigran, *cută de hârtie*, dantelură defectuoasă, specimene şi chiar un ziar circulat prin poştă. Domenii ale filateliei pentru care nu am descoperit nici o piesă sunt poştă pneumatică, poştă prin rachetă, poştă cu submarinul sau poştă cu porumbel.

Un prim exemplu de piesă filatelică deosebită pentru un exponat tematic este o carte poştală dintr-un lagăr de exterminare care a funcţionat în Gross Rosen (în traducere *mot-a-mot* este *Trandafirul Mare*) - Fig. 23. Tabăra de concentrare din Gross¹⁸ (Konzentrationslager Groß-Rosen) a funcţionat în Silezia Inferioară începând cu vara anului 1940 ca satelit al taberei din Sachsenhausen. Un an mai târziu a devenit tabără independentă unde internaţii au lucrat la cariera de piatră ▶▶▶

¹⁸ Wikipedia - The Free Encyclopedia - Gross-Rosen concentration camp (http://en.wikipedia.org/wiki/Gross-Rosen_concentration_camp)

Fig. 22

Rose parfum (VIII)

My story about roses in philately slowly came to an end, even if I could write at least ten episodes as well as the present one.

I'm glad because I have the opportunity to present interesting pieces, some of them innovative ones for a thematic collection (see fiscal receipt from India with advertising slogan published in the second episode or the drum cover for the roll of self-adhesive stamps with roses, used at the stamp vending machine, published in the previous episode).

Hereinafter I'll present some philatelic items which will fill out the exhibit I'm going to assemble next week. The exhibit will contain a variety of items, as stamps (classic, modern, perforated or not, self-adhesive, personalized, booklets, stamps from vending machines etc), circulated letters, errors, designs, mixed frankings (national post and local post), maximaphily items, marcophily or aerograms, postal stationeries, advices of dispatch, usual or illustrated postcards, telegrams, military postcards and of POWs, expedition notes, advertising flames, reply-paid postcard, damaged mail, prephilatelic letters, postage labels (registered), porto, watermark, crease of paper, defective perforation, specimens and even a newspaper circulated by post. Pneumatic post, rocket post, submarine post or pigeon post are the domains of philately for which I didn't discover any item.

A first example of interesting philatelic item for a thematic exhibit is a postcard from an extermination camp operating in Gross Rosen (translated *mot-a-mot* means *Big Rose*) - Fig. 23. The concentration camp from Gross¹⁸ (Konzentrationslager Groß-Rosen) operated in Lower Silesia beginning with the summer of 1940 as satellite of Sachsenhausen camp. A year later it became an independent camp where the internees worked at a quarry owned by S-Deutsche Erd- und Steinwerke GmbH. In October 1941, SS transferred about 3,000 Soviet prisoners of war to Gross Rosen to be executed by shooting.

Nowadays Gross Rosen is part of Poland and is named Rogoźnica. ▶▶▶

deținută de *SS-Deutsche Erd- und Steinwerke GmbH*. În octombrie 1941, SS a transferat aproximativ 3.000 de prizonieri de război sovietici la Gross Rosen pentru ai executa prin împușcare. *Gross Rosen* în zilele noastre este parte a Poloniei și poartă numele *Rogoźnica*.

Trecând peste acest moment trist, vă prezint o marcă poștală emisă în SUA în 1978 (*Scott #1737a*) care a avut de suferit în timpul tipăririi. Hârtia, în cursul procesului tipografic, s-a îndoit producând o piesă spectaculoasă din categoria celor de denumite generic *cută de hârtie*¹⁹ (*Fig. 23*).

Urmează un document poștal, o recipisă bilingvă rusă-letonă expediată din localitatea Misa la Riga. Formularul a fost francat cu o marcă poștală emisă în URSS în 1968 cu ocazia desfășurării în Leningrad (azi Sankt Petersburg) a celui de-al patrulea Congres pentru Studiul uleiurilor volatile (*Scott #3469*) - *Fig. 24*.

O ultimă piesă, tot din Statele Unite ale Americii este o scrisoare circulantă atât în sistemul național al serviciului poștal american, cât și în rețeaua unei poște particulare (*Fig. 25*). Scrisoarea a fost expediată din Glencoe, statul Illinois în orașelul Port Angeles, statul Washington. În prima etapă trimiterea a fost transmisă prin sistemul național poștal *The United States Postal Service* (plata s-a achitat la oficiul poștal din Glencoe lucru confirmat prin aplicarea unei mărci poștale din emisiunea *Flori americane* - *Scott #1876* și o francatură mecanică în valoare de 3,30 US\$ reprezentând contravaloare serviciului de recomandat). În a doua etapă scrisoarea a fost preluată de serviciul poștal particular al *Black Ball Line*²⁰, care a transportat-o cu feribotul *Coho* pe calea apei din Seattle în Port Angeles, via portul Juan de Fuca.

Fig. 23

Getting over this sad moment, I present you a stamp issued in USA in 1978 (*Scott #1737a*) which suffered during printing process. The paper was bent in the typographic process producing a spectacular piece from those generically named *creased paper*¹⁹ (*Fig. 23*).

Then follows a postal document, a Russian-Latvian bilingual receipt sent from Misa to Riga. The form was franked with a stamp issued in USSR in 1968 on the occasion of the 4th Congress for the Study of volatile oils (*Scott #3469*) - *Fig. 24*, held in Leningrad (Saint Petersburg at that time).

The last piece, also from USA is a letter circulated in the national system of the United States Postal Service and also in the network of a private post (*Fig. 25*). The letter was sent from Glencoe, Illinois, to the city Port Angeles, Washington State. In the first stage the mail was sent through the national postal service, of the *United States Postal Service* (the payment was done at Glencoe post office, fact attested by the stamp from *American flowers* issue - *Scott #1876* and a mechanical franking of US\$ 3.30 representing the value for the registered service). In the second stage the letter was taken by the private postal service of *Black Ball Line*²⁰, which transported it by *Coho* ferryboat by water from Seattle to Port Angeles, via Juan de Fuca Port.

Fig. 24

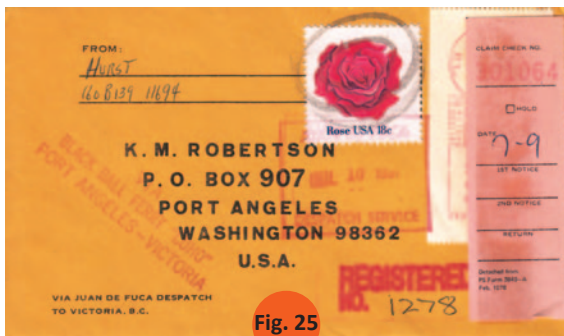

Fig. 25

¹⁹ Marcel Dănescu - *Filatelie de A la Z*, Editura Sport-Turism, București, 1985, pp. 99

²⁰ Wikipedia - The Free Encyclopedia - Puget Sound Navigation Company (http://en.wikipedia.org/wiki/Puget_Sound_Navigation_Company)

La o jumătate de secol

ing. Ana GHEORGHIU

Anul acesta s-au împlinit 50 de ani de relații diplomatice România-Kuwait. Cu această ocazie Ambasada României din Kuwait, respectiv domnul Ambasador Vasile Sofineti împreună cu domnul dr. ing. Sorin Gheorghiu care lucrează în Kuwait, au marcat acest eveniment printr-un moment cultural, respectiv o expoziție filatelică.

Vernisajul a avut loc în data de 3 noiembrie 2013 și au participat oaspeți de onoare kuwaitieni desemnați de Ministerul Afacerilor Externe din Kuwait: domnul Al Hussein Al Youha - Secretar General al Consiliului Național pentru Cultură, Artă și Litere cu rang de ministru, domnul Sultan Al Dowais - Director al Departamentului de Antichități și Muzeu, domnul Abdulaziz Babtain - Președintele Fundației Culturale Al Babtain, doamna Saud Ateeqi - Director General la Biblioteca Al Babtain. Au mai participat șefi de misiuni diplomatice sau adjuncți ai acestora din: Austria, Belgia, Italia, Spania, Rusia, Bangladesh, Coreea de Sud, India, Japonia, Sri Lanka, Irak, Iran, Togo, precum și oameni de afaceri apropiați Ambasadei României.

Ministerul Afacerilor Externe al României a trimis domnului Ambasador Vasile Sofineti două tablouri alcătuite din materiale filatelice, care au fost înmânate unor personalități kuwaitiene.

La acest eveniment aniversar a participat presa, televiziunea și un fotograf profesionist de la Kodak.

Momentul cultural românesc s-a bucurat de o apreciere deosebită, fiind prima manifestare culturală filatelică în această țară. Din fotografiile alăturate se vede clar interesul vizitatorilor față de materialele filatelice expuse. S-au prezentat exponate atât de filatelie tematică, cât și de maximafilie, toate fiind în proprietatea ing. Ana Gheorghiu și subsumate mesajului de preservare a naturii. Au fost prezentate 23 fețe de panou, dintre care pe unul au fost expuse materialele filatelice pe care Poșta Română le-a pus în circulație cu prilejul expoziției mondiale EFIRO 2008 de la București.

Trebuie să amintim faptul că familia dr. ing. Sorin Gheorghiu a depus un efort considerabil în organizarea acestei expoziții întrucât nu a participat nicodată la o organizare. Panourile au fost executate după un model dat de Sorin Gheorghiu, iar montarea exponatelor a fost făcută de soția acestuia, Magda Gheorghiu. Cu toate că fiul lor este destul de mic a participat atât la montarea cât și la demontarea exponatelor, după posibilitățile lui. Este un lucru care trebuie să-l apreciem dacă vrem ca în urma noastră să lăsăm continuitate. Menționez faptul că întreaga familie Gheorghiu este membră a Asociației Filatelice Harghita «HARFILA» din Miercurea Ciuc.

Mă bucură faptul că familia mea a putut contribui la prezentarea, oricât de mică a fost, a României într-o țară atât de îndepărtată. Sper să mai existe și alte ocazii în care filatelia românească să se facă cunoscută.

Oficialități participante la vernisaj

Exceleța sa Ambasadorul Vasile Sofineti și soția sa alături de Magda și Sorin Gheorghiu

Vizitatori în fața exponatelor

Micuțul Tiberiu Gheorghiu participând la montaj

Salonul carto - filatelic BUCUREȘTI 2013

Dumitru F. DUMITRU

Joi, 24 octombrie, la sediul AF București a avut loc deschiderea **Salonului carto-filatelic București**, ediția a XIII-a. Salonul (necompetitiv) a avut caracter aniversar: **55 de ani de activitate - Asociația Filateliștilor din București** (plic ocazional și ștampilă 24.10.2013 BUCUREȘTI 13); de asemenea, conform tradiției saloanelor bucureștene, pe al doilea plic sunt ilustrate monumente din București (plic ocazional și ștampilă 25.10.2013 BUCUREȘTI 13): statuia **Domniței Bălașa** (opera sculptorului Karl Storck, situată în curtea bisericii cu același nume) și Palatul Băncii Naționale a României cu nou-inauguratul monument dedicat lui **Eugeniu Carada** (septembrie 2013), întemeietorul de fapt al Băncii Naționale, unul dintre primii directori și cel mai longeviv în funcție (1883-1910), replică de Ioan Bolborea a operei sculptorului Ernest Dubois, realizată în 1924.

Cu ștampila datată 25.10.2013 s-a realizat un set cu 4 ilustrate maxime (3 dintre acestea sunt prezentate pe coperta 2) cu mărcile poștale ale emisiunii **Arhitectură - Palatul Băncii Naționale a României** (pusă în circulație pe data de 17 aprilie 2013).

Grafica celor două plicuri, precum și a ștampilelor, aparține dr. Ioan Daniliuc.

Simpozion aniversar la Asociația Filateliștilor din București

La AFB s-a organizat în ziua de 14 decembrie 2013 un reușit simpozion dedicat: comemorării a 120 de ani de la moartea Iuliu Popper (plic și ștampilă ocazională); 45 de ani de la înființarea Grupării de filatelie polară (plic și ștampilă ocazională); 55 de ani de la înființarea AFB (plic și ștampilă ocazională - vezi mai sus).

Plicurile și ștampilele ocazionale au fost machetate de dr. Ioan Daniliuc.

Dr. Marian VASILE

► ultima oră ► ultima oră ►

În cadrul AFB s-a decis deschiderea unui club intitulat „GÂLCEAVA” CARTO-FILATELICĂ. A avut loc o primă întâlnire (la o cafea și un pahar cu Recaș). În tâlnirile vor avea loc în ultima zi a lunii, temele propuse pentru „gâlceavă” anunțându-se la sfârșitul fiecărei reuniuni. Să vedem cum decurg lucrurile.

Șerban DRĂGUȘANU

pagina 19 ✓

The postal-philatelic case

Ștefania Mărcăneanu versus Maria Skłodowska-Curie

Florin PATAPIE - RAICU

Surfing the Internet in search of some reactions to my articles^{[1], [2], [3], [4]} about the serious confusion made by those from *Romfilatelia* in the question of the recent issued stamp dedicated to Ștefania Mărcăneanu, I came across a text with this subject on the blog of the journalist Victor Roncea^[5]. The text is accompanied by the reproduction of an official response from Ms. Cristina Popescu - General Manager of the above mentioned institution - to Mr. Minister Dan Nica - the portfolio holder at the Ministry for Information Society - due to an address received by this ministry from the magazine philatelica.ro in the question of the portraits confusion on the postage stamp in the case Ștefania Mărcăneanu versus Maria Skłodowska-Curie.

First I want to say that, as the CEO Ms. Cristina Popescu uses in her response - in bulk - the words *those from philatelica.ro*, likewise I'll use - as in a rugby maul - the words *those from Romfilatelia*. And that's to even the field in the manners of speech.

In the retort of *those from Romfilatelia*, they bring up in their preamble the address received from the publication philatelica.ro „...we hereby convey our standing concerning the **untenable insinuations without any foundation** of this”, and then, that the stamp in question implies „**an alleged design error** on the postage stamp of 1 leu face value illustrating the physicist Ștefania Mărcăneanu” - and this to downgrade (after a well-mastered technique) a demonstration which I wrote in such a manner for even a blind man could see (the emphasis is mine for the words they want to behead from the start any argument of common sense). I am a physicist by profession and, as it is known since the time of Aristotle, the physicists (also the doctors, geographers, astronomers, then the chemists, biologists etc.) use in their macroscopic observations at least a part of the senses that - like for any human being - the mother nature has endowed them, the most used of which being **the sight**. And like a great professor from Iași - Filimon Cârdei (1903-1971)^[6], PhD in entomology at the University „Al. I. Cuza” in Iași - who during the Stalinist era was tried (during a *special session*) for observing the phenomenon of cannibalism at some insects in a stable, his enemies in science (sinecurists and yes-men of the regime) denying the professor's findings and claiming that by mentioning the struggle within a species in a scientific paper, the teacher would have justified... the war - I give the same answer as his concise reply to the servants of the lie: **that I saw, that I wrote** (the situation repeats itself half a century later, in another social system of so-called

freedom and truth, in which the truth found in *Romfilatelia's* creation space is no less important than the truth noticed by professor Cârdei in the cow barn). Personally, I offer *pro bono* my consulting services of consultant in the History of Science field to *those from Romfilatelia*, and if needed, even those of... physiognomist autodidact!

With no arguments whatsoever to justify and stubbornly defend a serious confusion made in the case of the postage stamp with an erroneous layout, *those from Romfilatelia* launch themselves - by a pure verbose and even slanderous exercise - in collateral statements of the issue in question, stating that „Finally we express serious doubts in terms of the quality, training and general culture of those who launched the insinuations (sic!) of *philatelica.ro* subject, given the wording of the address”. I want to answer them that I'm not aware of the text content of the address sent by *philatelica.ro* to competent bodies and which drafting clings to *those of Romfilatelia*; **but this is not the issue here** and I see that the signatory from the part of *Romfilatelia* - with a lack of actual arguments in question - always deviates from the topic, a feat achieved - in other times - by those with a special training in the art of diversion. However, because in the meantime I found from the editorial office of philatelica.ro magazine that the basic document sent to the competent authorities was my article and since I dislike being in debt, I say - in all modesty which I showed up until today - that my background, my written and my spoken Romanian language are beyond any criticism; *habemus documenta*! I also want to remind *those of Romfilatelia* that I had the opportunity to work together with them at the time when they edited the *Romfilatelia XXI* magazine, in which they have published several of my articles and they NEVER found a mistake in the works that I sent to the Editor! Instead, I had some gripes, which were not always resolved as I would have liked; one - for example - related to the unrealistic omniscient claims in the philately field of *those from Romfilatelia* (and which materialized on the vignettes in the upper corner of each page to my astrophilately articles) refers to the confusion made by a *Romfilatelia* documentary researcher lady between the concepts of **Thematic philately** and **Astrophilately**.

From the letter of reply of *those from Romfilatelia* to the minister Dan Nica we also learn other things regarding this case which leave us breathless! Thus, the OSIM would be the main documentation source for *those from Romfilatelia* to produce the series of stamps which includes the so-called stamp dedicated to Ștefania Mărcăneanu, the same OSIM also giving the expert opinion for the graphical layouts! As we

know, the State Office for Inventions and Trademarks is not the depositary for the biographical texts and the photographs of the world's scientists, but - in essence - is only an institution empowered to grant patents, some of which are pure nonsense! We find out, which really takes our breath away, that the sources of inspiration for the Ștefania Mărcineanu photo were the website of a political party's TV station... www.antena3.ro, then a Canadian website <http://www.athenaeum.ca/info-athenaeum/romance-faimoase> that cannot be accessed (showing only a banner plus two buttons giving some general principles regarding the approach, respectively the copyright of a website, but whose trace cannot be found on Google) and a „Small encyclopedia of great personalities born from Romanians”, where - in the Ștefania Mărcineanu chapter - the author Octavian Căpățînă uses the wrong term *erasure* instead of *radiation*, later on Oberth - one of the founding fathers of rocket science - it repeatedly and consistently baptized him *Herman* instead *Hermann*, uses a nonexistent punctuation, i.e. comma immediately followed by the end point of the sentence, and many other... *neo-intellectualist* oddities of graphomania after 1989, with no further room to comment on in the already limited space of this response. What happened? *Those from Romfilatelia* don't trust the Romanian Academy? It is true that the Romanian Academy has given endorsement in 1993 for the souvenir sheet layout of the issue *75 years of the Great Unification* (the King Ferdinand and the map of Romania with Danube mouths **plotted incorrectly** at Bessarabia) - Price List (P. L.) 1329, Mi #4936a, Block 286a, souvenir sheet issued on December 1st, 1993 (see its image even in philatelica.ro, no. 5(28) / September - October 2013, p. 22), **withdrawn from postal circulation and replaced** with the corrected version - P. L. 1329a, Mi #4936b, Block 286b (souvenir sheet issued on February 22nd, 1994)... but 20 years have passed since then as in Alexandre Dumas's novel, in the meanwhile the academics got lost in their habits, now they have documentary researchers and skilled secretaries, as it is also required for the employment in *Romfilatelia*... And with all the

Fig. 1

implied professionalism of these officials, errors still appear on stamps: for example, the value of 0.30 lei of the issue *Flowers of protected areas - Rodna Mountains*, P.L. 1830, issued on March 28th, 2009 was designed with the wrong text *Floarea de colț*^[7] instead the correct text *Floarea de colț*^[7], and on no less than 3 of 4 stamps of the *Locomotives* issues from 2011 (P.L. 1912, Mi #6551-6554) intentional changes were made on the inscriptions on the locomotives, which distorts data from Romania's railway history^[8].

Through this approach made for those involved in the process of issuing stamps, we are not looking for guilty people, but to mend the mistakes, as the civilized world has been doing for over a century, where professional postal administrations intervene promptly in such situations (see also in philatelica.ro, no. 5(28) / September - October 2013, p. 23, the case of GDR in 1956 with the stamp Robert Schumann portrait versus the musical score of Franz Schubert) by withdrawing from postal circulation an erroneous postage stamp and replacing it immediately with another fairly designed to avoid the negative impact on the stamps makers and on the image of the country. Among the philatelists there are the best connoisseurs in a particular thematic area and their advice is sought by the postal administrations which care about their company. A proof that my reporting for the serious confusion between the portrait of Ștefania Mărcineanu and that of Marie Skłodowska-Curie had an impact on the *Internet* - among those concerned as I am in the respect of the historical truth - is that, although for nearly seven decades only one true and very modest picture of Ștefania Mărcineanu was circulated, now - in less than half a year - two photographs of the woman scientist have emerged (one from her youth, from the National Library of Romania, Special Collections - the Historical Archive - see *cover 1* and the other one in *Fig. 1* - a photo in her later life), which we reproduce to demonstrate once again that **the picture of the person on the postage stamp in question is not that of the Romanian woman scientist.**

Bibliografie:

[1] Patapie - Raicu, Florin, Breaking news / Transfer de personalitate prin Romfilatelia, <http://www.stampland.net/>, Aprilie 28, 2013

[2] Patapie - Raicu, Florin, Breaking news / Personality transfer by Romfilatelia, <http://www.stampland.net/>, April 30th, 2013

[3] Patapie - Raicu, Florin, Transfer de personalitate prin Romfilatelia, philatelica.ro, Anul V, nr. 2 (25) martie-aprilie 2013, p. 48

[4] Patapie - Raicu, Florin, Personality transfer by Romfilatelia, philatelica.ro, V, no. 3 (26) May-June 2013, p. 27

[5] <http://roncea.ro/2013/09/25/romfilatelia-o-institutie-plina-de-surprize-maria-tanase-sau-edith-piaf-stefania-ma>

racineanu-circula-prin-lume-cu-fotografia-mariei-curie-unsandal-cu-valente-internationale-care-impune-o-mare-cu/
[6] <http://www.museunacional.ufrj.br/mndi/Aracnologia/pdfliteratura/papers%20cirdei.htm>

[7] Patapie - Raicu, Florin, Semnalare, philatelica.ro, nr. 3 / august 2009, p. 29

[8] Mărgineanu Gabriel, Realizări filatelice cu date istorice intenționat modificate!, *Filatelitul feroviar*, nr. 72 (3 / august 2013), p.42 - 45

[9] <http://mnt-leonida.ro/site/08GaleriaPersonalitatilor/StefaniaMaracineanu.html>

[10] <http://bindiribi.ro/2013/10/01/stefania-maracineanu-romanca-ce-a-descoperit-radioactivitatea-confundata-cu-marie-curie-pe-timbre-si-la-premiul-nobel/>

Epidemia de holeră din timpul celui de-al doilea război balcanic

ing. Emanoil SĂVOIU, engineer

În timpul operațiunilor militare din cel de-al doilea război balcanic, în rândurile militarilor români, izbucnește o epidemie de holeră.

Medicul român Ion Cantacuzino¹ concepe și pune la punct o metodă de vaccinare antiholerică, cunoscută în istoria epidemiologiei ca *marea experiență ro-*

Epidemic cholera during the Second Balkan War

During military operations in the Second Balkan War, in the Romanian military ranks a cholera epidemic breaks out.

The Romanian physician Ion Cantacuzino¹, has invented and developed an anti-cholera vaccination method, known in history of epidemiology as the

Fig. 1 - Carte poștală militară (souvenir), autoadresată, oblitterată cu ștampilele autorităților bulgare care alături de militarii români asigurau coridorul sanitar pentru holeră în comuna Karagaaci - Karaaci

Fig. 1 - Military postcard (souvenir), self-addressed, canceled with the Bulgarian authorities cachets, authorities which next to the Romanian soldiers ensured the sanitary corridor for cholera in the township Karagaaci - Karaaci

mână în vaccinare (1912-1913). Cu ocazia operațiunilor din Bulgaria, medicul Ion Cantacuzino în august - septembrie 1913 conduce campania de vaccinare antiholerică în masă în plin mediu epidemic.

Prezentăm în Fig. 1 o carte poștală militară souvenir care ne amintește de acest moment. Cartea poștală are ca destinatar pe Cpt. Victor Protopopescu - comandantul Companiei 1 staționată în comuna Karagaaci - Karaaci în vederea executării coridorului sanitar pentru holeră. Pe verso-ul cărții poștale sunt menționate următoarele: "Ștampilele și semnăturile autorităților bulgare Comuna Karagaaci - Karaaci unde am fost poruncit și am făcut coridor sanitar (Holera) cu compania mea. Amintire din Campania 1913 în Bulgaria, Sector Balbunar - Zaveat. Acest turc a spus alăturiurate proverbe turcești. Victor."

¹ Dobrescu, Dan N. - Top descoperiri românești (V), Vaccinul antiholeric, philatelica.ro, III, nr. 5(16), septembrie-octombrie 2011, p. 21

great Romanian experience in vaccination (1912-1913). On the occasion of military operations in Bulgaria, the physician Ion Cantacuzino, in August - September 1913 leads the campaign of mass anti-cholera vaccination in infectious burning point.

Shown in Fig. 1 a military souvenir postcard that reminds us of the moment. The postcard has recipient Capt. Victor Protopopescu stationed in seeking to enforce the sanitary corridor for cholera. On the back of the postcard the following are mentioned: "The stamps and signatures of Bulgarian authorities Township Karagaaci - Karaaci where I was enjoined and made a sanitary corridor (Cholera) with my Company. Recollection of the 1913 Campaign in Bulgaria, Sector Balbunar - Zaveat. This Turk said the adjacent Turkish proverbs. Victor."

¹ Dobrescu, Dan N. - Top Romanian discoveries (V), Anticholeric vaccine, philatelica.ro, III, nr. 5(16), September-October 2011, p. 21

CURIERUL FILATELIC, an XXIII, nr. 170, iulie-septembrie 2013. Din sumar: *Expoziția filatelică națională cu participare internațională „Filex Transilvania”* ediția a XIX-a (prof. Nicolae Salade); *LIBRAFLA și LITMEDFLA 2013* (dr. Dan Dumitrașcu); *Reflecții: Aspecte noi în filatelia tematică* (Norbert Blistyar); *Carte poștală românească clasică cu două varietăți majore* (Alexandru Munteanu); *Oficiul poștal Băile Govora* (Valentin Dolfi); *Scrisoare deschisă*

filateliștilor din România (Tiron Martin); *Interviu cu dl ing. Ioan Bogdan Șahinian* (N. Salade); *Maximafilie; Medalii ale expozițiilor agricole din Mediaș (1872) și Sibiu (1869) bătute de Asociația Agricolă a Sașilor Transilvăneni* (Ovidiu Dicoi); *Prima medalie emisă în localitatea Ocna Sibiului* (ing. Ioan Dejugan); *Recenzii lucrări filatelice; Documentar Fram: Prezențe cabaline pe francaturi mecanice* (prof. Nicolae Ilișiu); *Noi emisiuni; Știri din țară.* (dnd)

ROMÂNIA EMISIUNI 2013

ROMANIA 2013 ISSUES

Sursa imaginilor: UPU - WADP Numbering System (WNS) <http://www.wnsstamps.ch/en> și <http://www.stampnews.com>

Emisiunea comună România - Turcia:
Moschea „Carol I” din Constanța - 100 de ani

Joint stamp issue Romania - Turkey:
„Carol I” mosque in Constanța - 100 years

Data punerii în circulație: 10.10.2013.
Dimensiuni: marca poștală, 42x52 mm; coliță dantelată, 103x95 mm; coliță dantelată cu format special, 103x147 mm (în album filatelic).

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 20 mărci poștale; **minicoală** de șase mărci poștale; **coliță dantelată**; **coliță dantelată cu format special**. Tipărit offset, la 5 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 12.900 (marca poștală), 8.000 (coliță dantelată), 370 (coliță dantelată cu format special).

FDC în tiraj total de 670 plicuri, din care 300 plicuri echipate cu marca poștală a emisiunii, numerotate și oblemite cu ștampila P.Z.; 370 plicuri (în album filatelic) echipate cu marca poștală a emisiunii, numerotate și oblemite și având aplicată în clar ștampila P.Z. în folio aur. Album filatelic, în tiraj de 370 exemplare, echipat cu coliță dantelată a emisiunii în format special, numerotată cu roșu; un FDC numerotat cu negru și oblemite cu ștampila P.Z. aplicată în clar în folio aur. Ambele produse sunt numerotate de la 001 la 370.

Date of issue: 10/10/2013.

Size: stamp, 42x52 mm; perforated souvenir sheet, 103x95 mm; perforated souvenir sheet in special format, 103x147mm (in philatelic album).

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU. Page composition: **sheet** of 20 stamps; **small sheet** of six stamps; **perforated souvenir sheet**; **perforated souvenir sheet in special format**. Printing system: offset, in five colours on chromo gummed paper -UK origin.

Run printing: 12,900 (stamp), 8,000 (perforated souvenir sheet), 370 (perforated souvenir sheet in special format).

FDC run printing: 670 envelopes, of which 300 covers equipped with the stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark; 370 covers (in philatelic album) equipped with the stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark and having clearly imprinted in gold foiling the *first day* postmark. Philatelic album, into a run printing of 370 pcs., equipped with the perforated souvenir sheet of the issue, in special format, numbered in red; a FDC numbered in black and cancelled with the *first day* postmark clearly imprinted in gold foiling. Both products are numbered from 001 to 370.

Faună: Specii din România

Marmota
Marmota marmota
The alpine marmot

Ciocănițoarea de munte
Picoides tridactylus
The three-toed woodpecker

Râsul
Lynx lynx
The Eurasian lynx

Zimbrul
Bison bonasus
The European bison

Data punerii în circulație: 25.10.2013.
Dimensiuni: mărcile poștale, 48x33 mm.
Machetator: Vlad VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale; **minicoală** de cinci mărci poștale și o vinietă.

Tipărit offset, la 4 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 20.080 (valoarea nominală 3,30 L), 15.280 (valoarea nominală 4,30 L), 10.480 (valoarea nominală 4,50 L), 12.080 (valoarea nominală 9.10 L).

FDC în tiraj de 300 seturi (2 plicuri) echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și oblemite cu ștampila P.Z.

Fauna: Species from Romania

Date of issue: 10/25/2013.

Size: stamps, 48x33 mm.

Designer: Vlad VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps; **small sheet** of five stamps and one label. Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 20,080 (3.30 L face value), 15,280 (4.30 L face value), 10,480 (4.50 L face value), 12,080 (9.10 L face value). FDC run printing: 300 sets (2 covers) equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Fonoteca de aur a României

The golden sound archives of Romania

Data punerii în circulație: 04.11.2013.

Dimensiuni: mărcile poștale, 36x36 mm; bloc de două mărci poștale, 158x160 mm.

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU & Stan PELTEACU.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale; **mini-coală** de 4 mărci poștale cu manșetă ilustrată; **bloc** de două mărci poștale + 14 viniete.

Tipărit offset, la 4 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 72.480 (valoarea nominală de 1 L), 19.680 (valoarea nominală de 14.50 L), 5.500 (bloc).

FDC - 300 plicuri echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Date of issue: 11/04/2013.

Size: stamps, 36x36 mm; block of two stamps, 158x160 mm.

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU & Stan PELTEACU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps; **small sheet** of four stamps with illustrated border; **block** of two stamps + 14 labels.

Printing system: offset, in four colours on chromo-

gummed paper - UK origin.

Run printing: 72,480 (1 L face value), 19,680 (14.50 L face value), 5,500 (block).

FDC's: 300 covers equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Crăciun 2013

Data punerii în circulație: 22.11.2013.

Dimensiuni: marca poștală, 48x33 mm; bloc, 174x97 mm.

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale; **minicoală** de 8 mărci poștale + o vinietă; **bloc** de 4 mărci poștale + 2 TABS-uri.

Tipărit offset, la 4 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 1.073.920 (marca poștală), 670 (bloc).

FDC în tiraj total de 1.070 plicuri echipate cu marca poștală a emisiunii, numerotate cu negru și obliterate cu ștampila P.Z., cu roșu; din care 670 plicuri (în album filatelic) au aplicată în clar ștampila P.Z. în folio aur.

Carnet, în tiraj de 1.000 exemplare, conține 8 mărci poștale ale emisiunii.

Album filatelic, în tiraj de 670 exemplare, echipat cu blocul de 4 mărci poștale al emisiunii și un FDC obliterat cu ștampila P.Z. aplicată în clar în folio aur. Ambele produse sunt numerotate cu roșu de la 001 la 670.

Christmas 2013

Date of issue: 11/22/2013.

Size: stamp, 48x33 mm; block, 174x97 mm.

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps; **small sheet** of 8 stamps + one label; **block** of 4 stamps + 2 TABS.

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 1,073,920 (stamp),

670 (block).

FDC run printing: 1,070 envelopes equipped with the stamp of the issue, numbered in black and cancelled with the *first day* postmark, in red; out of which 670 covers (in philatelic album) have the *first day* postmark clearly imprinted in gold foiling.

The booklet, into a run printing of 1,000 pcs., consists of 8 stamps of the issue.

Philatelic album, into a run printing of 670 pcs., equipped with the block of 4 stamps of the issue and a FDC cancelled with the *first day* postmark clearly imprinted in gold foiling. Both products are numbered in red from 001 to 670.

România - intelligence strategic

Data punerii în circulație: 29.11.2013.

Dimensiuni: marca poștală, 48x33 mm.

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale; **minicoală** de 6 mărci poștale + 3 viniete cu element grafic imprimat cu cerneală vizibilă în ultraviolet.

Tipărit offset, la 5 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia) + cerneală vizibilă în ultraviolet pentru minicoală.

Tiraj: 13.080.

FDC - 300 plicuri echipate cu marca poștală a emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Romania - intelligence strategic

Date of issue: 11/29/2013.

Size: stamp, 48x33 mm.

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps; **small sheet** of six stamps + 3 labels with graphic element imprinted with UV ink.

Printing system: offset, in five-colours on chromo-gummed paper - UK origin + UV ink for small sheet.

Run printing: 13,080.

FDC's: 300 covers equipped with the stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Vinietele din minicoliile emisiunii *România - intelligence strategic* conțin ca element original o imagine vizibilă în UV, respectiv o pasăre - observator ce apare dintr-un con de umbră.

The labels of small-sheet of *Romania - intelligence strategic* issue contain as element of originality a UV visible image, namely a bird - an observer appearing from shadow.

Trandafiri în pictură

Roses in painting

Data punerii în circulație: 12.12.2013.
 Dimensiuni: mărcile poștale, 33x48 mm și 48x33 mm; bloc-coliță, 109x102 mm (în album filatelic).
 Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.
 Prezentare: coală de 32 mărci poștale; mini-coală de 6 mărci poștale + două viniete; bloc-coliță de 4 mărci poștale.

Tipărit offset, la 5 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).
 Tiraj: 122.100 (valoarea nominală de 1 L), 11.700 (valoarea nominală de 3,60 L și 4,50 L), 16.200 (valoarea nominală de 14,50 L), 350 (bloc).

FDC în tiraj total de 650 plicuri echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.; din care 350 plicuri (în album filatelic) au aplicată în clar ștampila P.Z. în folio aur.

Album filatelic, în tiraj de 350 exemplare, echipat cu blocul-coliță al emisiunii cu elemente grafice în folio aur și un FDC obliterate cu ștampila P.Z. aplicată în clar în folio aur. Ambele produse sunt numerotate cu negru de la 001 la 350.

Date of issue: 12/12/2013.
 Size: stamps, 33x48 mm and 48x33 mm; block, 174x97 mm (in philatelic album).
 Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.
 Page composition: sheet of 32 stamps; small sheet of 6 stamps + two labels; block of 4 stamps.

Printing system: offset, in five colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 122,100 (1 L face value), 11,700 (3.60 L and 4.50 L face values), 16,200 (14.50 L face value), 350 (block).

FDC run printing: 650 envelopes equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the first day postmark; out of which 350 covers (in philatelic album) have the first day postmark clearly imprinted in gold foiling.

Philatelic album, into a run printing of 350 pcs., equipped with the block of the issue and a FDC cancelled with the first day postmark clearly imprinted in gold foiling. Both products are numbered in black from 001 to 350.

Tradiții - Ceramică de Corund, județul Harghita

Traditions - Corund ceramics, Harghita county

Data punerii în circulație: 20.12.2013.
 Dimensiuni: marca poștală, 36x36 mm.
 Machetator: Răzvan POPESCU.
 Prezentare: coală de 28 mărci poștale; minicoală de 6 mărci poștale.

Tipărit offset, la 4 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 11.320 (valoarea nominală de 3,30 L și 8,10 L), 9.920 (valoarea nominală de 3,60 L), 12.720 (valoarea nominală de 5 L).

FDC - 300 plicuri echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z. având suplimentar aplicată în clar ștampila P.Z. cu folio albastru.

Date of issue: 12/20/2013.
 Size: stamp, 36x36 mm.
 Designer: Răzvan POPESCU.
 Page composition: sheet of 28 stamps; small sheet of six stamps.

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 11,320 (3.30 L and 8.10 L face values), 9,920 (3.60 L face value), 12,720 (5 L face value).

FDCs: 300 covers equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the first day postmark, with he first day postmark clearly imprinted in blue foiling.

Patrimoniul UNESCO - Biserica Mănăstirii Sucevița și Biserica Mântuitorului din Berestevo

Data punerii în circulație: 21.12.2013.

Dimensiuni: mărcile poștale, 36x36 mm; bloc, 136x86 mm (în album filatelic).

Machetator: Mihai VĂ-MĂȘESCU & Stan PELTEACU.

Prezentare: coală de 28 mărci poștale; mini-coală de 8 mărci poștale + o vinietă; bloc de 2 mărci poștale.

Tipărit offset, pe hârtie cromogumată (Anglia), la 4 culori (colile și mini-colile) și 5 culori (blocul de 2 mărci poștale).

Tiraj: 66.800 (valoarea nominală de 1 L), 13.600 (valoarea nominală de 9,10 L), 350 (bloc).

FDC în tiraj total de 650 plicuri echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z., din care 350 plicuri (în album filatelic) au aplicată în clar ștampila P.Z. în folio aur.

Album filatelic, în tiraj de 350 exemplare, echipat cu blocul de 2 mărci poștale al emisiunii, numerotat cu roșu de la 001 la 350 și un FDC având ștampila P.Z. aplicată în clar în folio aur, numerotat cu negru de la 001 la 350.

UNESCO heritage - The Church of Sucevita Monastery and the Church of the Saviour at Berestevo

Date of issue: 12/21/2013.

Size: stamps, 36x36 mm; block, 136x86 mm (in philatelic album).

Designer: Mihai VĂ-MĂȘESCU & Stan PELTEACU.

Page composition: sheet of 28 stamps; small sheet of 8 stamps + one label; block of 2 stamps.

Printing system: offset, on chromo-gummed paper - UK origin, in four colours (sheets and small sheets) and five colours (block of 2 stamps).

Run printing: 66,800 (1 L face value), 13,600 (9.10 L face value), 350 (block).

FDC run printing: 650 envelopes equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the first day postmark, out of which 350 covers (in philatelic album) have the first day postmark clearly imprinted in gold foiling.

Philatelic album, into a run printing of 350 pcs., equipped with the block of 2 stamps of the issue, numbered in red from 001 to 350, and a FDC having the first day postmark clearly imprinted in gold foiling, numbered in black from 001 to 350.

ROMÂNIA ÎNTREGURI POSTALE 2013

ROMANIA POSTAL STATIONERY 2013

Grupaj realizat de ing. Coriolan CHIRICHEȘ

Cod Code	Denumire Item	Tiraj Run printing	Marcă fixă 1 L Printed stamp 1L
001	Ceasul florilor (I) Flowers' clock (I)	350.400	Luceafărul / Scorzonera rosea / Viper' Grass
002	Sfintele Paști 2013 Holy Easter 2013	150.600	Învierea lui Iisus Christ's Resurrection
003	26 aprilie - Ziua Mondială a Proprietății Intelectuale - Femeile și inventica April 26 th - World Intellectual Property Day - Women and inventics	200.400	Marie Curie în loc de Ștefania Măărăcineanu Marie Curie instead of Ștefania Măărăcineanu
004	Trăiește sănătos! (carte poștală) Live healthy! (postal card)	10.400	Borcan miere, nuci, alune, școarță Jar of honey, walnuts, nuts, cinnamon
005	Trăiește sănătos! (plic) Live healthy! (cover)	300.400	Curcubeu Rainbow
006	Oameni care mișcă apele Men removing mountains		Logo
007	100 de ani de la atestarea permisului de conducere 100 years from the attestation of the driving licence		
008	Radio România - Târgul internațional Gaudeamus - carte de învățătură Radio Romania - Gaudeamus International Book and Education Fair - school textbooks	52.400	Nicolae Iorga
009	Crăciun 2013 Christmas 2013	100.400	Icoană Icon
010	Trandafiri în pictură Roses in painting	150.400	N. Grigorescu - Trandafiri N. Grigorescu - Roses

► ultima oră ► ultima oră ►

LUMEA COLECȚIONARILOR info-hobby, este un buletin ce apare ori de câte ori este necesar și poate fi consultat pe blogul <http://blogulluigabu.blogspot.ro>. Se dorește ca prin aceasta să se creeze punți de

legătură între hobby-urile practicate în România, circulația informației fiind foarte importantă pentru orice colecționar. Vom găzdui de fiecare dată cu plăcere informații, materiale, studii, știri, anunțuri, realizări ale colegilor noștri din orice domeniu colecționistic.

Sergiu Marian GĂBUREAC (gsm_as@yahoo.com)

Filatelie și tineretul - un antagonism în România secolului XXI?

Prof. Bogdan Emanuel RĂDUȚ

În secolul IT-urilor, a gadget-urilor și informației tehnologizate își mai are loc filatelie? Când la doar un click distanță aflu orice te preocupă mai este interesantă o colecție? Mai reprezintă filatelie o atracție pentru generația tânără sau sunt diametral opuse? Nu cumva e nevoie de o regândire a situației?

Am început să colecționez timbre și apoi alte efecte poștale (ilustrate, întreguri, cărți poștale) când aveam 12 ani, datorită unei doamne care mi-a dat primele plăcuțe filatelice și apoi alte timbre rămase de la soțul dănei trecut în veșnicie. Totodată m-a învățat și primele noțiuni elementare de filatelie. Am început apoi să citesc literatură filatelică și la un an după aceea am intrat în legătură cu *Societatea filatelică Dolj*, unde am cunoscut filатели de la care am avut ce învăța. Îmi amintesc cu plăcere de domnii Valentin Berzovschi, Gheorghe Văduva, Cristian Scăiceanu, Mihai Voiculescu, Leonard Popazov, pentru a enumera doar câțiva.

Era un timp frumos, dar de mult a apus. Au trecut peste 10 ani de atunci și acum mă uit că filatelie a

pierdut teren masiv în România, rămânând o pasiune elitistă și uneori chiar mercantilă. Atunci nu numai că eu am făcut filatelie, dar am atras și pe alții, aducându-i cu mine la reuniunile Societății filatelice.

De ce nu mai prinde la tineri această pasiune? De ce nu prea se cunoaște? Posibile răspunsuri, în opinia unui tânăr de 25 ani, pot fi:

- **Mulțimea alternativelor.** Privind în istoria mișcării filatelice românești aflăm că în regimul comunist existau cercuri filatelice în școli, în întreprinderi, în diverse instituții. Filatelie era o pasiune de masă, poate și datorită puținelor alternative ale regimului. Astăzi nu mai naște interes, existând alte preocupări.

- **Acțiunile mercantile.** Sunt pline site-urile de anunțuri de vânzare de colecții filatelice rămase moștenire de la bunici sau părinți. Cei care le primesc cred că se vor îmbogăți, că dețin o comoară financiară sau că au dat marea lovitură. Însă cei care le-au lăsat au sperat că vor fi duse mai departe.

- **Marketing defectuos.** Nu mai atrage filatelie pe alții pentru că nu are pârghiile necesare s-o facă. Nu mai are acțiuni de popularizare,

prețurile emisiunilor filatelice sunt foarte mari, literatura în tiraje foarte mici și greu accesibilă. De ani buni revista *Filatelia* nu mai există.

- **Interes nesuținut.** Chiar dacă unii poate ar dori să înceapă o colecție, dacă n-au o susținere financiară, materială și de specialitate nu fac față. Personal în anii frecventării reuniunilor *Societății Filatelice Dolj* vindeam cartele Romtelecom la colecționari și cu banii luați cumparam serii de timbre obliterate sau alte efecte filatelice.

- **Lipsa informării.** Astăzi nu mai trezește atenția o marcă poștală, o carte poștală, un întreg sau o ilustrată. Vorbind cu persoane de vârstă mea și folosind cuvântul „filatelie” nu odată am fost întrebat „ce înseamnă?”.

- **Lipsa de cercuri filatelice.** Nu mai avem, nu mai există decât câteva răzlete. Nu mai este o acțiune de masă, nu se mai popularizează în școli, deja este istorie.

Acestea au fost doar câteva gânduri din analiza anilor trecuți și totodată un semnal de alarmă. O intervenție eficientă în sensul acesta ar fi mai mult decât necesară. Filatelie poate să capteze iar sau poate să moară odată cu generațiile în vârstă.

Alte materiale *

Ei, și cum nu vă spuneam, hai să mai fim puțin copii și să zicem că ne plac timbrele frumoase și mai acătării, făcute nu pe hârtie cum ne-am obișnuit, ci pe alte materiale. Să nu ne gândim la valoarea lor, ci la interesul pe care ni-l provoacă.

Ce ziceți de o carte poștală ilustrată din Egipt tipărită pe piele, probabil piele de caprioară? Dar de timbrul emis de Ungaria pe folie de aluminiu, de *Marianne* de argint (Franța)? Dar de puzderia de timbre emise pe hârtie aurită de diferite Emirate, Guinei, Congi, imperii și republici centrafricane, timbre care n-au văzut nici în visele lor așa-zisele patrii de obârșie? Ca să ne dregem, să privim cu admirație broderiile - la propriu - ale unor timbre din Italia, Elveția și Austria, timbrele tipărite pe pânză din Polo-

nia sau pe mătase cașerată pe hârtie din China. Mai putem privi timbrele austriece „ornate” cu cristale Swarovski. Dar timbrele cu holograme din Canada, ONU, timbrele 3D din Australia, Canada și Austria, ce impresie vă fac? Dar, minunea minunilor, un timbru care reprezintă un baton de ciocolată și care miroase a ciocolată?

* Detalii la adresa <http://colectii.toateblogurile.ro/2010/03/23/alte-materiale—other-material-but-paper-cum-ar-zice-altii>

Mărci poștale personalizate (VI)

László KÁLLAI

Povestea mărcilor poștale personalizate am început-o cu mai bine de un an și jumătate în urmă. În cele șase episoade am încercat să aduc o contribuție filateliei și filateliștilor care sunt interesați de acest domeniu. Am îndrăznit să fac acest mic istoric/studiu asupra unei ramuri în devenire ale filateliei după ce am studiat îndeaproape fenomenul chiar de la apariția sa.

Cum domeniul tehnologiei informației (IT) cunoaște o dezvoltare alertă așa și utilizarea sa în domeniul serviciilor poștale cunoaște o evoluție ce este greu de urmărit. Domeniul este similar cu cel al medicilor: tot timpul trebuie să acumulezi informații noi, altfel în scurt timp ajungi să fii depășit și chiar ineficient.

Dacă la apariția primelor tentative de mărci personalizate consumatorii au privit inițiativa ca pe o ciudățenie, iar filateliștii o declarau un „avorton”, cu doar un deceniu mai târziu putem vorbi despre istoria mărcilor personalizate. Dacă primele mărci personalizate au fost realizate în condiții tehnice primitive pentru zilele noastre, azi vorbim despre tehnologie de vârf. O dovadă elocventă în acest sens este inițiativa unor administrații poștale care oferă servicii de specialitate variate de care clientul poate beneficia cu ajutorul unor banale smartphone-uri (telefon inteligent - aparat de telefon mobil multimedia multifuncțional, conectat la o rețea GSM sau UMTS). Comenzile pentru realizarea unor mărci poștale personalizate se fac în aceste zile folosind telefonul mobil cu aplicații de creare/citire de coduri de bare sau coduri QR.

Iar dacă pentru unii este un mister ce înseamnă codurile de bare sau codurile QR trebuie să vă șochez: administrația poștală din Australia a promovat o nouă soluție - marca poștală personalizată cu mesaj video (Fig. 20). Nu este o glumă a autorului. Poșta australiană a anunțat în luna noiembrie 2013 că pentru perioada sărbătorilor de iarnă oferă clienților săi un nou tip de serviciu, și anume Video Stamp (Fig. 20). Noua găselniță australiană permite

Personalized stamps (VI)

The story of personalized stamps began more than a year and a half ago. In the six episodes I tried to make a contribution to philately and to philatelists who are interested in this domain. I dared to make this brief history/study on a branch, becoming philatelic specialization, after closely studying the phenomenon from its very beginning.

As the field of information technology (IT) is in a rapidly developing process, so is its use in the postal services, where its development is difficult to follow. The field is similar to that of doctors: you permanently need to accumulate new information, otherwise you will shortly become outdated and even effete.

If the first attempts to make personalized stamps were regarded as an oddity by consumers, and philatelists declared it a „bastard”, only a decade later we can talk about the history of personalized stamps. If the first personalized stamps were made in primitive technical conditions for today standard, at present we talk about leading-edge technology. An eloquent proof of this is the initiative of some postal administrations to provide various specialized services that the customer can access using an ordinary smartphone (multifunction multimedia mobile device connected to a GSM or UMTS network).

The orders for making personalized stamps are done these days with the use of mobile applications that create / read barcodes or QR codes.

And if for some barcodes or QR codes are a mystery, this should come as a shocker: the Australian postal administration passed a new solution - personalized stamps with a video message (Fig. 20). It's not the writer's joke. The Australian Post Office announced in November 2013 a new service for its customers during the winter holidays, namely Video Stamp (Fig. 20). The new Australian brain wave enables the sender to include a short video message of maximum 15 seconds. After the recording, the

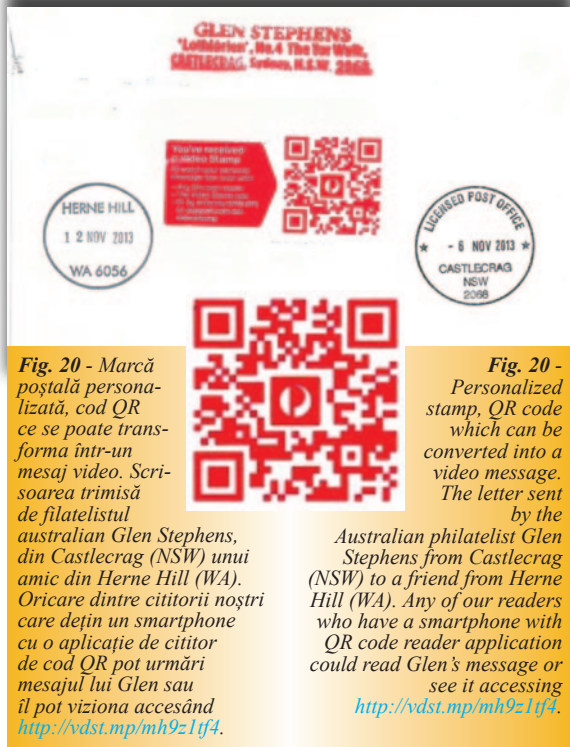

Fig. 20 - Marcă poștală personalizată, cod QR ce se poate transforma într-un mesaj video. Scrisoarea trimisă de filatelistul din Castlecrag (NSW) unui amic din Herne Hill (WA). Oricare dintre cititorii noștri care dețin un smartphone cu o aplicație de cititor de cod QR pot urmări mesajul lui Glen sau îl pot viziona accesând <http://vdst.mp/mh9z1tf4>.

Fig. 20 - Personalized stamp, QR code which can be converted into a video message. The letter sent

by the Australian philatelist Glen Stephens from Castlecrag (NSW) to a friend from Herne Hill (WA). Any of our readers who have a smartphone with QR code reader application could read Glen's message or see it accessing <http://vdst.mp/mh9z1tf4>.

ca expeditorul să trimită un scurt mesaj video destinatarului prin realizarea unei înregistrări video de maximum 15 secunde. Fișierul respectiv este transformat cu ajutorul unei aplicații într-un cod QR care la rândul-i devine prin imprimare o marcă poștală personalizată sub forma unei etichete autoadezive. Acest tip de marcă poștală sau chiar mesagerie video este oferit de administrația poștală de la antipodi contra sumei ce reprezintă tariful poștal normal pentru serviciile *Express Post* sau *Express Courier International*. Destinatarul poate accesa mesajul - vizualiza înregistrarea video - cu un telefon inteligent prin citirea cu ajutorul unei aplicații ce se descarcă gratuit a codului QR (Fig. 21). Serviciul este accesibil tuturor aplicația suportând atât versiunea iOS cât și Android. Mai mult de atât, mesajul poate fi partajat pe oricare dintre marile portaluri de socializare sau bloguri personale.

În privința drepturilor autorului, dar și a confidențialității mesajului poșta din Canberra este într-o oarecare dificultate. Secretul corespondenței este practic imposibil de respectat, având în vedere că mesajul este vizibil și vizionabil oricui care dispune de un aparat de telefon inteligent¹⁷. Pentru a preveni incidentele, poșta Australiei a emis un contract universal pentru cei care doresc să folosească serviciul *video stamp* - "Sunteți de acord că orice mesaj video trimis prin *video stamp* nu are caracter privat, nu este confidențial sau protejat și oricine îl poate vizualiza prin scanarea codului QR. Deasemenea, sunt interzise mesajele video obscene, de prost gust, false, înșelătoare sau inexacte."

În realitate mărcile personalizate cu mesaj video pot fi considerate mărci poștale multimedia, adică un ansamblu de tehnici (texte, imagini fixe sau ►►►

video file is then converted, using an application, into a QR code which becomes, through printing, a personalized postage stamp under the form of a self-adhesive label. This type of postage stamp or even video messaging is provided by the postal administration of the Antipodes for the amount representing normal charges for the postal services offered by *Express Post* and *International Express Courier Services*. The recipient can access the message - view the video - with a smartphone, by reading the QR code with the help of an application that can be downloaded for free (Fig. 21). The service is available to all, the application supporting both iOS and Android versions. Furthermore, the message can be shared on any of the social channels or personal blogs.

In what concerns the author's rights, as well as confidentiality, the postal message of Canberra is in a bit of a difficult position. The secrecy of correspondence is virtually impossible to meet, given that the message is visible to anyone who has a smartphone¹⁷. To prevent any incidents, Australia Post issued an universal agreement for those who want to use the *video stamp* service - "You agree that any video message sent by *video stamp* is not private, confidential or protected and anyone can view it by scanning the QR code. Also, obscene, distasteful, false, misleading or inaccurate video messages are prohibited."

In reality, personalized stamps with a video message can be considered multimedia stamps, i.e. a set of techniques (texts, images or animation, sound, graphics) which allow the reception, storage, presentation and processing of information simultaneously and interactively¹⁸. But in this ►►►

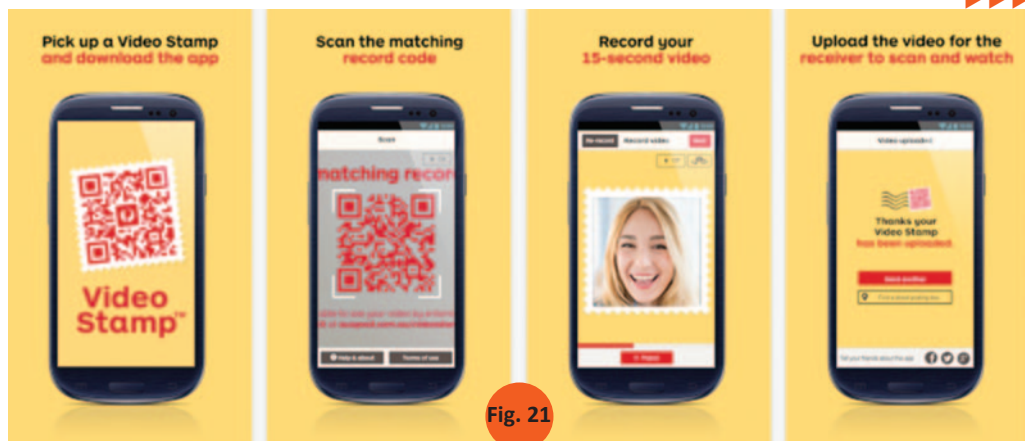

Fig. 21

¹⁷ Australia Post, *Video Stamps Terms of use* (<http://auspost.com.au/parcels-mail/video-stamp-terms.html>)

¹⁸ Dicționar enciclopedic, Editura Enciclopedică, București 1993-2009

¹⁹ Dobrescu, Dan N. - *Mărci poștale care încorporează CD-uri*, *philatelica.ro*, 4(9)/2010, pag. 38-39

¹⁷ Australia Post, *Video Stamps Terms of use* (<http://auspost.com.au/parcels-mail/video-stamp-terms.html>)

¹⁸ Encyclopedic dictionary, Encyclopedic Printing House, Bucharest 1993-2009

¹⁹ Dobrescu, Dan N. - *Postage stamps incorporating CDs*, *philatelica.ro*, 4(9)/2010, p. 38-39

animate, sunete, grafică) care permit recepționarea, depozitarea, prezentarea și prelucrarea informațiilor simultan și interactiv¹⁸. Însă în acest domeniu, de departe, nu avem de a face cu o premieră. Astfel, poșta din Bhutan încă din 2008 a emis o serie de mărci poștale ce conțineau o înregistrare audio pe suport de *disc optic* (compact disc - CD)¹⁹. Tot în 2008 poșta din Coreea de Nord pune în circulație o emisiune poștală ce încorporează un *Digital Video Disc* (DVD)¹⁹. Ba mai mult, se pot percepe ca produse poștale cu conținut multimedia cărțile poștale ilustrate timpurii ce aveau încorporate discuri *long play* (LP) cunoscute sub denumirea populară *disc vinil*. Firește în aceste cazuri nu putem vorbi despre personalizare ci doar de efecte poștale cu conținut multimedia. Inițiativa australiană înglobează cele două caracteristici - conținut multimedia și mesaj (video) personalizat.

Deși primele semne nu sunt promițătoare - *Video Stamp* nu a avut succesul la care s-au așteptat cei de la poșta australiană, cu o promovare eficientă (serviciul a fost lansat cu câteva săptămâni înainte de sărbătorile de iarnă și fără o campanie de publicitate consistentă) și cu elaborarea unor tehnici noi, proiectul va avea succes și vor fi comenzi cu zecile de mii.

Cum telefoanele inteligente au devenit o banalitate

(atât prețul lor de achiziție cât și costurile adiacente telefoniei mobile au devenit accesibile publicului larg), o parte dintre serviciile poștale online migrează către smartphone-uri. Un exemplu în acest sens este noul serviciu al poștei franceze, *La Poste*, care poartă denumirea *MonTimbraMoi Mobile*²⁰ (Fig. 22). Noul serviciu vizează atât tinerii care au devenit dependenți de telefonie mobilă, dar și persoanele ce au timp liber limitat. Serviciul favorizează crearea unor mărci poștale personalizate folosind doar telefonul mobil. Cei interesați trebuie să descarcă și să instaleze o aplicație pe telefonul mobil (Android sau iPhone), după care, prin câteva click-uri, pot comanda efectele poștale fără să fie nevoiți să se așeze la un desktop.

Folosirea de către administrațiile poștale a noilor soluții tehnice sunt semn că marca poștală, dar și filatelia, vor trece în curând printr-o schimbare importantă. Totul este o chestiune de timp.

Utilizarea aplicațiilor de ultim moment în

area, we are not dealing with a first. Thus, since 2008 Bhutan Post issued a series of stamps that contained an audio recording on an optical disc (compact disc - CD)¹⁹. Also in 2008, North Korean Post Office put into circulation a stamp issue that incorporates a *Digital Video Disc* (DVD)¹⁹. Moreover, early illustrated postcards that incorporated *long play disks* (LP), popularly known as *vinyl disks*, can be perceived as postal products with multimedia content. Naturally, in these cases, we can not talk about personalizing but only about postal effects with multimedia content. Australian initiative incorporates two features - multimedia content and personalized (video) message.

Although the early signs are not promising - *Video Stamp* hasn't had the success that the Australian post expected, with an effective promotion (the service was launched a few weeks before the winter holidays without a consisting advertising campaign) and with the development of new techniques, the project will certainly be successful, with tens of thousands of orders.

As smartphones have become a banality (both their purchase price, as well as the mobile communication adjacent costs are accessible to the public)

a part of the online postal services migrate to smartphones. An example of this is the new French postal service, *La Poste*, which is called *MonTimbraMoi Mobile*²⁰ (Fig. 22). The new service targets both young consumers who have become addicted to mobile phones, as well as people who have limited free time. The service promotes the creation of personalised stamps using just the mobile phone. Those interested need to download and install an application on their mobile phone (An-

droid or iPhone), then with a few clicks can order postal effects without having to sit at a computer.

The use of the new technical solutions by the postal administrations are a sign that the stamp, as well as philately will soon go through a significant change. It is a matter of time.

The use of the latest applications to make postal effects in general and particularly personalized stamps has a scientific aspect which relates to the means of communication. With the appearance of electronic communication, the interpersonal communication has seen a deterioration. Those who use electronic communication have altered

Fig. 22

²⁰ Phil@poste, MonTimbraMoi Mobile (<http://poste-it.over-blog.fr/article-montimbramoi-sur-mobile-61479742.html>)

realizarea efectelor poștale în general și a mărcilor poștale personalizate în particular are o latură științifică care se referă la metodele comunicării. Odată cu apariția comunicării electronice, comunicarea interumană a cunoscut o alterare. Cei care folosesc comunicarea electronică au percepții alterate. Absența limbajului corporal îmbinat cu comunicarea prin text pot avea un efect interesant asupra oamenilor. Fiecare utilizator își imaginează care este vocea și cum arată expresia facială a interlocutorului lui. Totul se petrece în mintea lui, de fapt, acela devine un caracter, o persoană care există în lumea lui intrapsihică. Imaginea interlocutorului se conturează și în funcție de ceea ce comunică prin textul oferit și în funcție de așteptările noastre de experiența noastră de viață. Amintiri, imagini deja formate despre un lucru anume, toate converg spre a crea o formă mentală, o personalitate a celui alt. Astfel persoana aceea devine mult mai reală datorită faptului că se afla în mintea noastră.

Comunicarea prin imagini, deși omniprezentă creează un paradox: deși mai puțin interactivă întrucât se exercită într-un singur sens, ea este mult mai eficientă pentru că se adresează și afectează un număr mare de persoane. Multiplicarea și omniprezența comunicării prin imagini este considerată de unii specialiști ca reprezentând un fenomen de adevărată „regresiune culturală”. Se crede că acest fenomen al imaginii ar împiedica dezvoltarea altor forme de comunicare.

Cum imaginile sunt forme de comunicare vizuală, succesul acestui tip de comunicare este asigurat de coerența dintre conținuturi, simboluri, imagini și suporturile utilizate, care facilitează receptarea, înțelegerea și memorarea mesajelor de către destinatari. Utilizat în comunicarea internă și externă a unei organizații, limbajul imaginilor se supune unor coduri culturale și trebuie să se adapteze în același timp constrângerilor comunicării²¹.

Dacă pornim de la acest enunț și avem în vedere importanța mesajului ce-l poate transmite o marcă poștală clasică (este un adevărat agent publicitar și un puternic instrument de propagandă), mărcile poștale personalizate au un viitor aparte în societatea modernă. Realizarea și utilizarea lor va aduce avantaje importante clienților. Chiar în episodul trecut am prezentat o scrisoare circulară francată cu o marcă poștală personalizată folosită de un politician grec. Asemenea inițiative (nu doar în sfera politicului, dar și în marketing) se vor înmulți. Posibilitatea transmiterii mesajului direct și personalizat pe un grup de țintă a mărcilor poștale personalizate, la prețuri avantajoase, este mai mult decât realizarea a câteva timbre ilustrate cu imaginea animalului de casă sau a copilului nou născut al unui client. Marca poștală personalizată este un instrument de marketing și propagandă extrem de eficient care așteaptă să fie descoperit.

perceptions. The absence of body language, combined with text communication, can have an interesting effect on people. Each user imagines how the voice sounds and how the facial expression of his interlocutor looks like. Everything happens in his mind and, in fact, that person becomes a character, a person who exists in his intrapsychic world. The interlocutor's image takes shape depending on what he is communicating via text, but also depending on our expectations and our life experience. Memories, images already formed about one thing, all converge to create a mental shape, the personality of the other. So that person becomes more real because it is in our mind.

Communication through images, although ubiquitous, creates a paradox: despite being less interactive, since it is carried in one sense, it is more effective because it addresses and affects a large number of people. The multiplication and ubiquity of communication through images is considered by some experts as being a true „cultural regression” phenomenon. It is believed that this phenomenon of the image would prevent the development of other forms of communication.

As images are forms of visual communication, the success of this type of communication is ensured by consistency of contents, symbols, images and supports used, which facilitates the reception, understanding and retention of the messages by the recipients. Used in internal and external communication of an organization, the language of images is subject to cultural codes and must adapt at the same time to communication constraints²¹.

If we start from this statement and take into consideration the importance of the message that a classic postage stamp carries (a truly advertiser and a powerful propaganda tool), the personalized stamps have a special future in modern society. Making and using them will bring important benefits to customers. Just in the last episode I presented a circulated letter franked with a personalized stamp used by a Greek politician. Such initiatives (not only in the political sphere, but also in marketing) will multiply. The possibility of direct and personalized message on a target group of the personalized stamps, at reasonable prices, is more than the realization of a few illustrated stamps with the image of the pet or newborn child of a client. Personalized postage stamp is a marketing tool and highly effective means of propaganda waiting to be discovered.

László KÁLLAI, born on October 20, 1967 in Oradea, Romania, graduated of Higher Institute of Journalism in Székesfehérvár, Hungary. Working in philately: thematic and history of philately. Contact: office@stampland.net.

²¹ Alain Joannes, *Comunicarea prin imagini. Cum să-ți pui în valoare comunicarea prin intermediul dimensiunii vizuale*, Editura Polirom, București, 2009, ISBN: 978-973-46-1500-1

²¹ Alain Joannes, *Communication through images. How to turn to advantage the communication through visual dimension*, Polirom Printing house, Bucharest, 2009, ISBN: 978-973-46-1500-1

Sticla, între mărgică și fibra optică (X)

Florin PATAPIE - RAICU

Sticla și lumina - adică substanța palpabilă și respectiv unda electromagnetică perceptibilă cu ochiul unei ființe doar pe o îngustă porțiune a largului spectru de frecvențe - se întâlnesc mereu și conlucrează într-o poveste a transparenței în majoritatea aplicațiilor inventate de mintea umană de-a lungul a peste cinci milenii. Scriu acest cuvânt „majoritatea” pentru că, totuși, mai există câteva tipuri de aplicații care includ și frumosul poem al reflexiei luminii de pe chipurile adorabilelor ori din aridele fenomene fizice în oglinzile tot mai perfecționate de-a lungul vremii, cât și utilele obiecte din sticlă în care nu se urmărește interacțiunea cu lumina, dar care ne fac viața mai comodă sau mai interesantă. În

cele ce urmează vom ilustra serialul nostru cu exemplificări de un gen sau altul - toate fiind prezente ale modernității lumii noastre .

Mulți dintre noi sunt utilizatori consecvenți ai serviciilor poștale. Încă din secolul trecut s-au inventat sisteme de sortare fără contact a corespondenței prin scanarea optică a scrisorilor în centrele de triere poștală (Fig. 201, RFG Mi #1216). Aceste dispozitive - dotate cu lentile de scanare - ușurează enorm activitatea de distribuire a corespondenței în țările civilizate, mărind în același timp viteza de prelucrare a trimerilor poștale și evitând contactul operatorului cu obiectele de corespondență, deci anulând pericolul dispariției premeditate a unora dintre acestea prin locurile în care acest prost obicei mai persistă.

Un sistem optic dotat cu un sis-

tem complex de lentile este proiectorul de planetariu (Fig. 202, RDG Mi #1715; Fig. 203, R.P.Chineză Mi #387), care este un dispozitiv folosit pentru a proiecta imagini de obiecte cerești pe cupola unui planetariu (Fig. 204, Berlinul de Vest Mi #263). Primele proiectoare de planetarii moderne au fost concepute și construite de compania *Carl Zeiss Jena* din Germania între 1923 și 1925, iar de atunci au evoluat în complexitate. Walther Bauersfeld (1879-1959) a fost un inginer german, angajat al firmei *Zeiss*, care - la sugestia astronomului german Max Wolf - a început să lucreze la primul proiector de planetariu în anul 1912. Lucrarea a fost întreruptă de Primul Război Mondial, dar a fost reluată după război. Walther Bauersfeld (RFG, Oberkochen, plicul special și ștampila ocazională din Fig. 205) a finalizat primul planetariu - cunoscut sub numele de modelul Zeiss I - în anul 1923, care a fost montat inițial pe acoperișul clădirii administrative a firmei *Zeiss* din orașul Jena. Acest model proiecta 4.900 de stele și era limitat în a arăta cerul doar la latitudinea orașului Jena. Ulterior, Bauersfeld a dezvoltat modelul Zeiss II cu 8.956 de stele și pentru orice latitudine. Peste o duzină de planetarii au fost instalate înainte de-al Doilea Război Mondial la Berlin, Düsseldorf, Roma, Paris, Chicago, Los Angeles și New York. Planetariul Zeiss I din Jena este considerat primul dom geodezic derivat din icosaedru, cu peste 20 de ani înainte ca Buckminster Fuller (SUA, Mi #3848) să reinventeze și să popularizeze acest design. Proiectoarele mai mici includ un set de stele fixe, Soarele, Luna, planetele și diferite nebuloase. Dispozitivele mai complexe includ comete și o selecție mult mai mare de stele. Pot fi adăugate proiectoare suplimentare pentru a arăta amurgul în jurul exteriorului ecranului (completat cu scene urbane sau rurale), precum și Calea Lactee; alți producători ai acestor proiectoare mai adaugă linii de coordonate și constelații, diapositive, ecrane cu laser și alte imagini.

Un tip de sisteme optice speciale, făcute să funcționeze ►►►

în condițiile dure ale spațiului cosmic, sunt spectrometrele de la bordul unor sateliți cu destinație științifică. Spectrometrele Fourier în domeniul infraroșu - instalate pe sateliți meteorologici din seria *Meteor* (Fig. 206, RDG Mi # 2312) - au fost utilizate pentru măsurarea cantității de ozon din stratosferă. Aparatul MKF-6M (Fig. 207, RDG Mi # 2313 din Block Mi #52) este o cameră multispectrală cu șase obiective pentru fotografierea suprafeței Pământului din spațiul cosmic. Camera MKF-6M^[1] a fost folosită pentru prima dată în anul 1976 ca parte a misiunii pilotate *Soiuz 22* (echipaj: Valeri Bikovski și Vladimir Aksionov; Fig. 208, URSS Mi #4567) iar ulterior a devenit un echipament standard pe stațiile spațiale *Saliut 6*, *Saliut 7* și *Mir*. Nava cosmică *Soiuz 22* a fost lansată pe orbită la 15 septembrie 1976, la o înclinație neobișnuit de mare - și anume, de 64,75° - care nu mai fusese utilizată de la programul *Voshod* (cu peste 11 ani în urmă). Stația spațială sovietică *Salyut 5* se afla pe orbită la înclinația standard de 51,8°, ceea ce i-a condus pe unii analiști militari din Vest să concluzioneze că această unică misiune *Soiuz 22* ar fi destinată observării exercițiului *Teamwork 76* al NATO

care se desfășura în Norvegia, țară aflată cu mult peste latitudinea de 51° și, prin urmare, în afara domeniului de bună vizibilitate al stației spațiale *Salyut 5*. *Teamwork 76* a fost un exercițiu major al NATO, implicând forțe militare din Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Belgia, Danemarca, Germania de Vest, Olanda și Norvegia. Acesta a inclus o demonstrație de forță în zona Capului Nord, aplicația navală *Baltic Operations*, care a fost realizată într-o zonă limitată din Marea Baltică și exercițiul final *Bonded Item* proiectat în jurul unui asalt amfibiu al peninsulei Iutlanda.

Camera MKF-6M a fost una dintre cele mai importante contribuții tehnologice ale Germaniei de Est la zborurile cosmice cu echipaj uman. Realizată la uzinele *Carl-Zeiss Jena* în jurul anului 1976, aceasta constă dintr-un corp, șase casete de film și un panou de control. Filtrele de culoare din sticlă, plasate în fața lentilelor, lasă să treacă radiații doar de pe un anumit domeniu spectral al luminii. Negativul conține fotografia reală, precum și informații suplimentare imprimate pe marginea imaginii. Viteza mare a unei nave cosmice (în jur de 28.000 kilometri pe oră) conduce în mod inerent la o estompare a imaginii captate. Pentru a minimiza acest efect, cadrul camerei este deplasat pe direcția de

zbor în timpul expunerii.

Sticlele colorate se folosesc drept filtre pentru anumite radiații și în scopul protejării ochilor sudorilor (Fig. 209, Polonia Mi # 1962) sau ai oțelărilor care privesc în cupetoare incandescente (Austria Mi # 1872); se utilizează așa-numitele sticle de cobalt dar și alte sticle care pot reține radiația infraroșie sau ultravioletă de mare intensitate. Filtrele colorate intră în componența unor aparate optice sau de analiză, utilizate în laboratoare de fizică, chimie sau în tehnica fotografică.

Marii consumatori de sticlă colorată sunt industria obiectelor de menaj, transporturile aeriene, navale și terestre. Semnalizările luminoase în transporturi sunt esențiale, culorile utilizate în mod curent fiind roșu, verde, albastru și galben. O marcă poștală din RFG emisă în anul 1974, dedicată Serviciului de transfuzie de sânge în corelație cu serviciul de ambulanță (Fig. 210, Mi #797), este ilustrată sugestiv cu o picătură de sânge și cu lumina unui girofar realizat din sticlă albastră.

La vremea derulării *Proiectului Manhattan* (legat de producerea primei bombe atomice) s-a pus problema construcției unui tip de recipient dotat cu ferestre transparente în care să fie realizate reacții chimice cu implicarea hexafluorurii de uraniu. Ferestrele din sticlă ale camerelor de reacție erau

atacate în mod invariabil de hexafluorura de uraniu extrem de corozivă, deveneau opace și apoi se spărgeau. Siliciul din compoziția sticlei era dizolvat în acidul fluorhidric rezultat iar fizicienii nu puteau vedea ce fenomene au loc în interiorul camerei de reacție. Hexafluorura de uraniu este un compus folosit în procesul de îmbogățire a uraniului din industria nucleară pentru

combustibilul necesar în reactorii nucleari energetici ori la materialul fisionabil din armele nucleare.

Lucrările pentru realizarea unei sticle rezistente la acidul fluorhidric au fost conduse de chimistul american Harold Clayton Urey (Fig. 211, România Mi #5428), directorul grupului de cercetare al *Proiectului Manhattan*. Noul tip de sticlă, extrem de rezistentă, avea la bază pentaoxidul de fosfor. Fabricată fără a se folosi nisipul, sticla aceasta rezistă la acțiunea hexafluorurii de uraniu și la cea a acidului fluorhidric. Deși nu se produce pe scară industrială, ea poate lărgi mult domeniul utilizărilor actuale ale sticlei, fiind transparentă pentru radiația ultravioletă. În locuințele având uși sau ziduri construite din astfel de sticlă va putea pătrunde suficientă radiație UV solară pentru a distruge, de exemplu, diverșii acarieni care produc alergii și afecțiuni respiratorii. În timp ce sticla obișnuită absoarbe aproape toată radiația ultravioletă care contribuie la producerea de vitamină D în organism (mai puțin de 1% din aceste radiații pot trece prin ea), sticla cu pentaoxid de fosfor lasă sa treacă aproape 80% din razele ultraviolete solare. Urey a fost primul editor al prestigioasei publicații științifice *Journal of Chemical Physics* între anii 1933-1941, a descoperit deuteriul prin distilarea succesivă a hidrogenului lichid, iar în anul 1931, cu ajutorul asistenților săi, a demonstrat existența apei grele - oxidul de deuteriu, D_2O . Aceasta i-a adus recunoașterea prin conferirea Premiului Nobel pentru chimie în anul 1934, cu precizarea „pentru

Fig. 212

Fig. 214

Fig. 213

descoperirea deuteriului”.

Un alt tip de sticlă - având de această dată o sumbră origine - este cea formată din topirea nisipului de la Alamogordo, New Mexico, în cadrul testului cu numele de cod *Trinity* - prima detonare a unei arme nucleare, realizată de Armata Statelor Unite pe 16 iulie 1945 ca rezultat al *Proiectului Manhattan* (primul test al tehnologiei pentru bomba atomică, varianta prin implozie cu fisiune a plutoniului, lansată apoi asupra orașului japonez Nagasaki sub forma dispozitivului *Fat Man*). Savanții au găsit această sticlă în craterul apărut după deflagrație și au numit-o *trinitită* sau *sticla de la Alamogordo*: este de culoare verzuie, este ușor radioactivă, dar nepericuloasă la manevrare; la sfârșitul anilor '40 și începutul anilor '50 ai secolului XX, această sticlă era culeasă de întreprinzători și vândută apoi ca o nouă colecționarii de minerale. Urme ale acestui material pot fi găsite și astăzi la Trinity Site, deși cea mai mare parte a locului a fost demolată și îngropată în anul 1953 de către Comisia de Energie Atomică a Statelor Unite. În prezent este ilegal să se ia din materialul care a mai rămas pe acest loc, devenit un reper și un sit istoric, marcat în al său *punct zero* printr-un obelisc completat cu două plăci gravate cu texte explicative. Cu toa-

te acestea, *trinitita* care a fost luată înainte de stabilirea interdicției se află în posesia colecționarilor din domeniu. Există și un produs echivalent sovietic, rezultat în urma experiențelor nucleare de la Semipalatinsk, denumit *haritoncik*, după numele fizicianului lui Borisovici Hariton (1904 - 1996) - proiectantul șef al bombei atomice sovietice (Fig. 212, Rusia Mi #1147)

Energia nucleară pașnică pare a nu mai fi *trendy* pentru unii de prin diverse locuri ale Europei, iar persoane neinformate / *contrainformate* tipă împotriva explorării gazelor de șist, fără măcar a se gândi ori a ști că de fapt este vorba de același gaz metan pe care - de câteva decenii - îl ard zilnic acasă. Alții speră într-o rezolvare ecologică a problemei printr-o captare masivă a energiei primite de la Soare: un panou solar termic transformă energia luminoasă în căldură acumulată de un agent termic, cel mai comun fiind apă, pe când un panou solar fotovoltaic transformă energia luminoasă din razele solare direct în energie electrică. Componentele principale ale unui panou solar sunt reprezentate de celulele solare (Fig. 213, RFG, o ilustrată maximă realizată cu marca poștală Mi #1101, oblitterată pe 16.7.1981 cu ștampila *Prima Zi* a oficiului poștal Bonn 1). Au apărut aplicații noi în domeniul energiei solare prin care se folosesc lentilele Fresnel ce pot concentra lumina Soarelui (cu un

raport de aproape 500:1) pe celulele solare. Astfel, suprafața activă a celulei solare poate fi redusă la o fracțiune din cea a modulelor solare convenționale. O astfel de aplicație este foarte utilă la panourile solare de pe sateliții meteorologici, cei de telecomunicații (Fig. 214, RFG Mi #846), la sondele spațiale și la observatoarele astronomice orbitale, ori la roboții mobili trimiși pe Lună sau pe Marte, cât și la panourile solare ale Stației Spațiale Internaționale (Fig. 215, RFG, o ștampilă ocazională din Neubrandenburg cu data 9.11.2013, dedicată împlinirii a 15 ani de la lansarea modului *Zaria* cu care s-a început construcția ISS).

Coborând din recele spațiu cosmic ajungem mai întâi în foarte circulat spațiu aerian, unde avioanele și elicopterele care îl brăzdează sunt dotate cu hublouri sau parbrize din sticle dedicate (Fig. 216, West Berlin Mi#497). Mergând mai departe, în adâncurile superpresurizate ale oceanului planetar vom da de prezența sticlei speciale,

făcută pentru a rezista la apăsarea periculoasă a forțelor hidrostatice. De-a lungul istoriei omenirii, exploratorii și savanții au creat costume de scafandri submarini (Fig. 217, Indonezia Mi #546), diverse mașinării submersibile, batisfere și batiscafuri dotate cu hublouri confecționate din varii tipuri de sticle, cu scopul de a vedea prin ele lumea subacvatică. Un tip special de sticlă utilizată la hublouri este plexiglasul, inventat în anul 1927 și care se obține prin polimerizarea metacrilatului de metil. În Fig. 218, pe timbrul francez Mi #1740 dedicat expoziției OCEANEXPO de la Bordeaux din anul 1971 apare - văzută printr-un hublou - o navă submarină de cercetare din seria SP (SP vine de la prescurtarea expresiei *soucoupe plongeante*, adică *farfurie plonjantă / submersibilă* cum am traduce în limba română și care - în fapt - este un mic submarin).

De producție franceză, vehiculul submarin *SP 3000* a fost pus în serviciu în anul 1970, fiind transportat la locul de imersie de către o

navă de susținere, așadar nefiind complet autonom; totuși, rezultatele obținute în explorarea adâncimilor marine au fost remarcabile, *farfuria plonjantă* având o autonomie de 48 de ore cu un echipaj format din trei persoane și atingând o adâncime de 3.000 de metri. La acea vreme, doar submersibilele americane *Aluminaut* și *Deep Star* realizau performanțe mai bune. De la bordul acestor vehicule submarine se transmit imagini luate cu camere TV, ale căror obiective / teleobiective sunt realizate din sticlă optică de înaltă puritate și care nu diferă în principiu de camerele utilizate în studiourile de televiziune (două timbre din West Berlin în Fig. 219 și Fig. 220).

Florin PATAPIE-RAICU, licențiat al Facultății de fizică a Universității AL.I. Cuza din Iași, cercetător științific principal cu activitate în domeniul biofizicii membranelor celulare și în cel al științei materialelor cu aplicații în aeronautică și în energie nucleară. Domeniile de specializare filatelice: astrofilatelia, filatelia tematică axată în principal pe istoria științei, de la micro- la macrocosmos; machetator a peste 250 de ștampile ocazionale (în țară, dar și în străinătate), al unui număr similar de ilustrații pentru plicuri ocazionale și al unor întreguri poștale, autor a peste 220 de articole filatelice în diverse publicații din țară și din străinătate. Președinte al Societății Filatelice Moldova - Iași. Contact: flpatapie@yahoo.com

Bibliografie:

[11] Patapie - Raicu, Florin - *Cosmosul și calea ferată - Gara cosmică de la Baikonur* (2), Filatelitul feroviar, nr. 15 (2 / mai 1999), p. 20-21

Fig. 215

Fig. 217

Fig. 218

Fig. 219

Fig. 220

Fig. 216

Întreguri poștale nesemnate (I) - Buletine de expediție

ing. Emanoil SĂVOIU

Alăturat prezentăm două buletine de expediție nesemnate în catalogul lui Kiriac Dragomir¹:

1. 1947. Buletin de expediție cu marcă fixă fiscală de 5 Lei albastru-gri tip Mihai I. Dimensiuni: 221x153

mm (Fig. 1).

2. 1947. Buletin de expediție cu marcă fixă fiscală de 5 Lei albastru-gri tip Mihai I. Dimensiuni: 221x153 mm (Fig. 2). Alt aranjament atât pe față cât și pe verso.

CUPON
(a se preda destinatarului)

BULETIN DE EXPEDIȚIE

Nr. de prezentare _____
Felul trimerii _____
Greutatea _____ kg _____ gr.

Confianțului
Valoarea declarată (în cifre și litere) _____
Lei _____
Valoarea rambursului (în cifre și litere) _____
Lei _____

NUMELE ȘI ADRESA EXPEDITORULUI
D. _____ Nr. _____
str. _____
comuna _____ Județul _____

DISPOZIȚIA EXPEDITORULUI

Sigiliul cu tuș _____ Sigiliul cu ceră _____

Semnătura expeditorului, _____

TAXE ÎNCASATE

LA ORIGINE	Lei	LA DESTINAȚIE	Lei
Taxe prezentare	_____	Taxe avizare	_____
Taxe avizare	_____	Taxe factaj	_____
Taxe factaj	_____	Taxe magazinaj	_____
Taxe colectare	_____	Taxe reexpediere	_____
Alte taxe	_____	Taxe inapoiere	_____
Total	_____	Total	_____

Loc pentru stampila cenzurii, _____

DATELE DIN CHENAR VOR FI COMPLETATE DE EXPEDITOR

Stampila de zi a oficiului de prezentare _____
Nr. de prezentare _____
Felul trimerii _____
NUMELE ȘI ADRESA DESTINATARULUI _____
Sume plătite de destinatar _____
Ramburs _____
Avizare _____
Factaj _____
Magazinaj _____
Reexpediere _____
Inapoiere _____
Alte taxe _____
Total _____
Semnătura funcționarului preditor, _____
Data _____

PREȚ DE VANZARE 5 LEI FISCAL + 5 LEI FISCAL

Fig. 1

DECLARAȚIE

Subsemnatul declar că am primit în regulă trimerii poștală înscrisă în prezentul buletin de expediție.

Asăzi, _____
Semnătura destinatarului: _____
Stabilii identitatea cu _____
Semnătura funcționarului responsabil de exactă predare: _____
Motivul nepredării sau reexpedierii: _____

DATELE DIN CHENAR VOR FI COMPLETATE DE EXPEDITOR

Stampila de zi a oficiului destinatar cu data sosirii _____
Stampila de zi a oficiului expeditor cu data predării _____
Stampila de zi a oficiului destinatar cu data predării _____
Stampila de zi a oficiului expeditor cu data predării _____

Sigiliul cu tuș _____

NUMELE ȘI ADRESA EXPEDITORULUI
D-1 _____ Nr. _____
str. _____
comuna _____ Județul _____

¹ Dragomir, Kiriac - Catalogul mărcilor poștale românești '74, partea a treia - Întreguri poștale, București 1974, p. 496

CUPON
(a se preda destinatarului)

Stampila de zi a oficiului de prezentare

Nr. de prezentare _____
Felul trimiterii _____

NUMELE ȘI ADRESA EXPEDITORULUI

SUME PLĂTITE DE DESTINATAR LEI

Ramburs
Avizare
Factaj
Magazinaj
Reexpediere
Încuviore
Alte taxe
Total

Semnătura funcționarului predător, _____
Data _____

BULETIN DE EXPEDIȚIE

Nr. de prezentare _____
Felul trimiterii _____
Greutatea _____ kg _____ gr.
Conținutul _____

Valoarea declarată (în cifre și litere) _____
Lei _____

Valoarea camburului (în cifre și litere) _____
Lei _____

NUMELE ȘI ADRESA DESTINATARULUI

D. _____ Nr. _____
Str. _____
Comuna _____ județul _____

TAXE ÎNCASATE

LA ORIGINE	Lei	LA DESTINAȚIE	Lei
Taxe prezentare		Taxe avizare	
- avizare		- factaj	
- factaj		- magazinaj	
		- reexpediere	
		- încuviore	
TOTAL		TOTAL	

Sigilul cu
împ al
expeditorului

Sigilul cu
coar al
expeditorului

NUMELE ȘI ADRESA EXPEDITORULUI

D. _____ Nr. _____
Str. _____
Comuna _____ județul _____

Fig. 2

Numărul de sosire _____

DISPOZIȚIA EXPEDITORULUI

CHITANȚĂ

Subsemnatul certific că am primit în regulă trimiterea poștală înscrisă în prezentul buletin de expediție.

Astăzi _____

Semnătura destinatarului _____

Stabilit identitatea cu: _____

Semnătura funcționarului responsabil de exactă predare: _____

Motivele nepredării sau reexpedierii: _____

Stampila de zi a oficiului destinatar cu data sosirii

Stampila de zi a oficiului destinatar cu data sosirii

Stampila de zi a oficiului destinatar cu data predării

Stampila de zi a oficiului destinatar cu data predării

THE PHILATELIC JOURNALIST, nr. 142, octombrie 2013, revistă a Association International des Journalistes Philatéliques (Asociația Internațională a Ziaristilor Filatelici) - AIJP (www.aijp.org). Din sumar: *Promo 4 YOU(TH), what next?* (Giancarlo Morolli); *Victor Manta. A new candidate as AIJP - Director*; *Impressions of the International exhibition in Melbourne, Australia from 10 to 15 May 2013* (Robert Binner);

Origin of philatelic literature in Belgium (dr. Mark Bottu); *WADP - between myth and reality* (Victor Manta); *Guidelines for judging philatelic literature* (Anthony Virvilis); *Sind Katalognummern-Systeme urheberrechtlich geschützt?* (Wolfgang Maassen); *After the release of FFE #16, Knud Mohr handover to new editor* (Jonas Hällstreöm). (dnd)

Întreguri poștale nesemnate (II) - Chitanță cu marcă fixă Carol II

ing. Emanoil SĂVOIU

Dumitru C. Biala ¹ semnalează un fragment de chitanță. Aceasta este prezentată integral în Fig. 1. Chitanța are dimensiunile de 124x151 mm și este tipărită pe o hârtie subțire gri pe față și lucioasă pe verso.

Marca fixă este de 1 Leu violet cu efigia lui Carol II spre stânga.

Călin Marinescu ² referindu-se la fragmentul de chitanță descris de Dumitru C. Biala consideră că este vorba de un eseu pregătit pentru perceperea taxei de recipisă. Personal nu am nici un argument să cred că acest întreg poștal ar fi un eseu.

¹ Biala, Dumitru C. - *Extras din catalogul întregurilor poștale românești*, Curierul Filatelic, anul II, nr. 14, mai 1991, p. 4

² Marinescu, Călin ing. - *Recipisă pentru obiecte înregistrate*, Curierul Filatelic, anul II, nr. 16, iulie 1991, p. 17

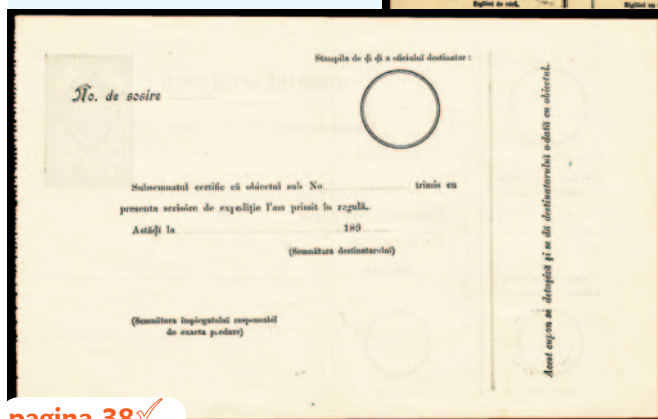
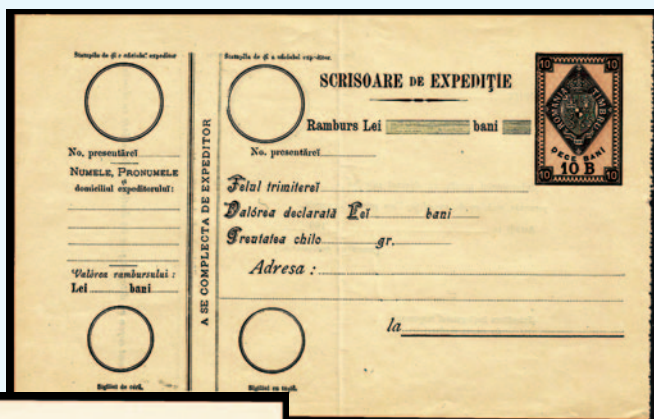
Întreguri poștale nesemnate (III) - Scrisoare de expediție

În imaginile alăturate prezint o *Scrisoare de expediție* cu valoare declarată și ramburs cu marcă fixă tip „timbru fiscal” de culoare roz și negru (dimensiune: 28x42.5 mm). Dimensiunile întregului poștal: 208x131 mm.

Acest întreg poștal nu este semnat în lucrarea domnilor Călin Marinescu și Ștefan Vîrtaci*.

ing. Emanoil SĂVOIU

* Marinescu, Călin; Vîrtaci, Ștefan - *Timbrele fiscale folosite în serviciul poștal român 1872-1915*, Ed. Polimpest, București 2010, p. 85-195

ROMANIAN STAMPS NEWS
(<http://romanianstampnews.blogspot.com/>), în tableta din 1 noiembrie 2013 intitulată *Carte poștală militară supratipărită de Crucea Roșie* (<http://romanianstampnews.blogspot.com/2013/11/carte-poștala-militara-supratiparita-de.html>) prezintă o astfel de carte poștală expediată din București în septembrie 1947. Acest model de carte poștală militară supratipărită a fost semnalată de revista philatelica.ro nr. 3(20) - mai-iunie 2012, p. 48. (dnd)

Cea mai grea francatură pentru emisiunea *Regele Ferdinand*

ing. Emanoil SĂVOIU, engineer

Alăturat (Fig. 1) o scrisoare recomandată expediată de Ambasada Germaniei la București (Fig. 2) la Copenhaga la 7 iunie 1928.

Francatura are valoarea de 332 Lei și este formată din 34 buc. din emisiunea *Ferdinand cap mare*, respectiv un bloc de 6 buc. de 10 Lei albastru + un bloc de 8 buc. de 10 Lei albastru + un bloc de 17 buc. de 10 Lei albastru + 2 buc. de 10 lei albastru + 2 Lei verde.

Acest plic are două elemente care-l fac unicat și anume:

- cel mai mare bloc pe plic de mărci poștale de 10 Lei din emisiunea *Ferdinand cap mare*, respectiv 17 buc.;
- cea mai mare francatură cunoscută pe un plic la emisiunea *Ferdinand cap mare*, respectiv 332 Lei.

The hardest franking for the *King Ferdinand* issue

Below (Fig. 1) a letter sent by the German Embassy in Bucharest (Fig. 2) to Copenhagen on June 7, 1928.

Franking has a value of 332 Lei and consists of 34 pieces of the *Ferdinand large head* issue, respectively a block of 6 pieces of 10 Lei blue + a block of 8 pieces of Lei 10 blue + a block of 17 pieces of 10 Lei blue + 2 pieces of 10 Lei blue + 2 Lei green.

This envelope has two elements that make it unique, namely:

- the largest block on the envelope 10 Lei from the *Ferdinand large head* issue, respectively 17 pieces;
- the largest known franking on an envelope for the *Ferdinand large head* issue, respectively 332 Lei.

Fig. 2

Fig.1

O semnalară majoră pentru cartea poștală românească

Alexandru Munteanu* ne semnalează o varietate majoră la o carte poștală obliterated BACAU 25 AUG 76, caracterizată prin prezența în paragraful pentru instrucțiuni de folosire: *EPNTRU* în loc de *PENTRU*; binomul *vîndu particularilor* (Par. 1) - *plăteste* (Par. 4) în loc de cunoscutele *binoame*

vendu Particularilor - *plăteste* sau *vîndu particularilor* - *plătesce*. (dnd)

* Munteanu, Alexandru - *Cartea poștală românească clasică cu două varietăți majore*, Curierul Filatelic, XXIII, 170, iulie-septembrie 2013, p. 9-10

Supratiparele cu schimbare de tarif „Dinozauri” - 1999

Dumitru F. DUMITRU

Dinozaurii au fost animale vertebrate ce au apărut pe Pământ în urmă cu aproximativ 220 mil. de ani, dominând ecosistemele terestre circa 160 mil. de ani. La sfârșitul perioadei Cretacice, în urmă cu circa 65 mil. de ani, majoritatea dinozaurilor ar fi suferit o extincție catastrofală cauzată de schimbarea temperaturii globale și de impactul cu Pământul al unui meteorit uriaș (10 km în diametru) în Golful Mexicului, care a creat Craterul Chicxulub. La cele de mai sus s-au emis teorii privind schimbarea polilor, topirea calotelor glaciare, cutremure, explozia unei supernove, secetă cumplită, epidemii... Totuși, ipotezele privind pieirea bruscă a dinozaurilor au fost infirmate, considerându-se că acest proces a durat circa 10 mil. de ani, după care au fost înlocuiți de mamifere. Nu se poate explica de ce această extincție masivă a cuprins toți dinozaurii non-avieni, și anume toate animalele terestre de dimensiuni mari. Alături de dinozauri au dispărut și alte categorii de viețuitoare: pterosaurii, mosasaurii, circa 50% din speciile de crocodili (în primul rând cele de talie mare).

Dinozaurii sunt extrem de diverși, făcând parte din **supraordinul Dinosauria, subclasa Diapsida**. Unii erau ierbivori, alții carnivori (ex. fiiorul *Tyrannosaurus rex* - 15 m lungime, 8 m înălțime, 8 t greutate); unii erau bipezi, alții patrupezi, iar alții (precum *Ammosaurus*) erau bipezi/patrupezi, după cum o cerea situația. Speciile mari carnivore se hrăneau și cu alte specii de dinozauri cu dimensiuni mai mici. Pentru a se proteja de speciile carnivore, ierbivorele au trebuit să se adapteze; astfel, sauropoadele au atins dimensiuni considerabile; alți dinozauri erau acoperiți cu plăci osoase (ex. *Stegosaurus*, un ierbivor pașnic, măsurând 18 m lungime și 3,5 m înălțime).

Mulțumesc domnului Radu Ioanițescu (doctorand la Școala Doctorală de Geologie din cadrul Facultății de Geologie-Geofizică a Universității București) pentru informațiile oferite cu multă amabilitate privind stabilirea identității și a altor elemente specifice fiecărui gen de dinozaur.

În 1999 Poșta Română, prin ROMPRESFILATELIA, a supratipărit valoarea de **70 L** (*Chrysomela vigintipunctata*) din emisiunea *Insecte (II)*, uzuale 1991, cu 7 desene diferite reprezentând tot atâtea tipuri de dinozauri (Mi #5394-5400), cu noi valori nominale. Datorită desenului extrem de sumar este deosebit de greu, inclusiv pentru specialiști, a se identifica, în cadrul clasificării, tipul/genul dinozaurilor. Totuși au fost identificați după cum urmează:

- Supratipar roșu **100 L**. Dinozaur **theropod** - Fig. 1. Greu de identificat un gen; se poate presupune că ar fi un *Megalosaurus*, dar poate fi orice alt gen înrudit. Mod de hrănire: **carnivor**. Dimensiuni: aprox. 7 m lungime. A trăit în *Jurassic*.

- Supratipar carmin **100 L**. Dinozaur **sauropod**, probabil *Apatosaurus* (*Brontosaurus*) - Fig. 2. Mod de hrănire: **ierbivor**. Dimensiuni: aprox. 23 m lungime. A trăit în *Jurassic superior*. Este unul dintre cei mai celebri dinozauri, fiind protagonist al multor filme. Primele reprezentări au fost bazate pe o reconstituire eronată, la care a fost folosit craniul unui alt dinozaur sauropod - *Camarasaurus*. În lb. greacă *Apatosaurus* înseamnă „șopârla înșelătoare”, iar *Brontosaurus* „șopârla tunet”.

- Supratipar violet **200 L**. Dinozaur **theropod** - Fig. 3, probabil *Tyrannosaurus rex* (după membrele inferioare de dimensiuni reduse). Mod de hrănire: **carnivor**. Dimensiuni: aprox. 15 m lungime, 8 m înălțime, 8 t greutate. A trăit în *Cretacic superior*. Este unul dintre cei mai cunoscuți dinozauri, fiind printre cele mai mari animale carnivore terestre cunoscute. În lb. greacă *Tyrannosaurus* înseamnă „șopârla tirană”.

- Supratipar negru **1500 L**. Dinozaur **sauropod**, probabil *Diplodocus* - Fig. 4. Mod de hrănire: **ierbivor**. Dimensiuni: aproximativ 33 m lungime. A trăit în *Jurassic superior*. *Diplodocus* este unul dintre cei mai lungi dinozauri cunoscuți. Se hrănea cu frunze, pe care le culegea folosindu-se de gâtul său lung.

- Supratipar verde **1600 L**. Dinozaur **theropod**, probabil din familia *Tyrannosauridae* - Fig. 5 (după membrele inferioare ▶▶▶

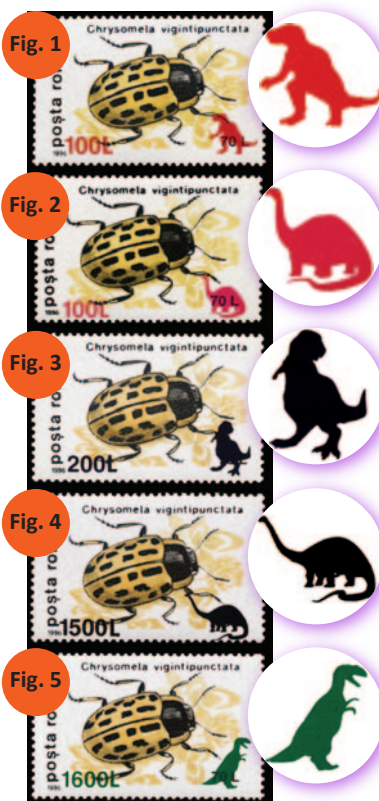

Fig. 6

Fig. 7

de dimensiuni reduse și craniu); un gen posibil ar putea fi *Daspletosaurus* sau chiar *Tyrannosaurus*. Mod de hrănire: *carnivor*. A trăit în *Cretacic superior*. Silueta din desen este greu de determinat, datorită lipsei de elemente concrete. Poziția erectă este atipică pentru dinozauri.

- Supratipar albastru

3200 L. Dinosaur stegosaurian -

Fig. 6. Cel mai cunoscut reprezentant al acestui grup este *Stegosaurus*. Diferența între acesta și silueta din desenul analizat este prezența / absența celor 4 spini caudali. Toți *stegosaurienii* prezintă pe partea dorsală a corpului și a cozii osteoderme care s-au transformat în plăci osoase și spini. Mod de hrănire: *ierbivor*. Perioadele în care au trăit stegosaurienii: din *Jurasicul mediu* până în *Cretacic inferior*.

- Supratipar verde-gălbui **6000 L. Dinosaur sauropodomorf timpuriu („prosauropod”)** - Fig. 7, probabil *Plateosaurus*. Animal biped, *Plateosaurus* este unul dintre cei mai bine cunoscuți dinozauri, datorită celor peste 100 de schelete aproape complete ce au fost descoperite în Europa. Mod de hrănire: *ierbivor*. Dimensiuni: 4-5 m lungime. A trăit în *Triasicul superior*.

Emissiunea a fost pusă în circulație pe 22 martie 1999. Tirajele celor 7 supratipare sunt prezentate în Tabelul nr. 1.

Tabelul nr. 1

Valoarea nominală	Culoare supratipar pe val. 70 L	Tiraj (buc.)
100 L	roșu	347.000
100 L	carmin	347.000
200 L	violet	497.000
1500 L	negru	597.000
1600 L	verde	497.000
3200 L	albastru	297.000
6000 L	verde-gălbui	198.000

Referințe:

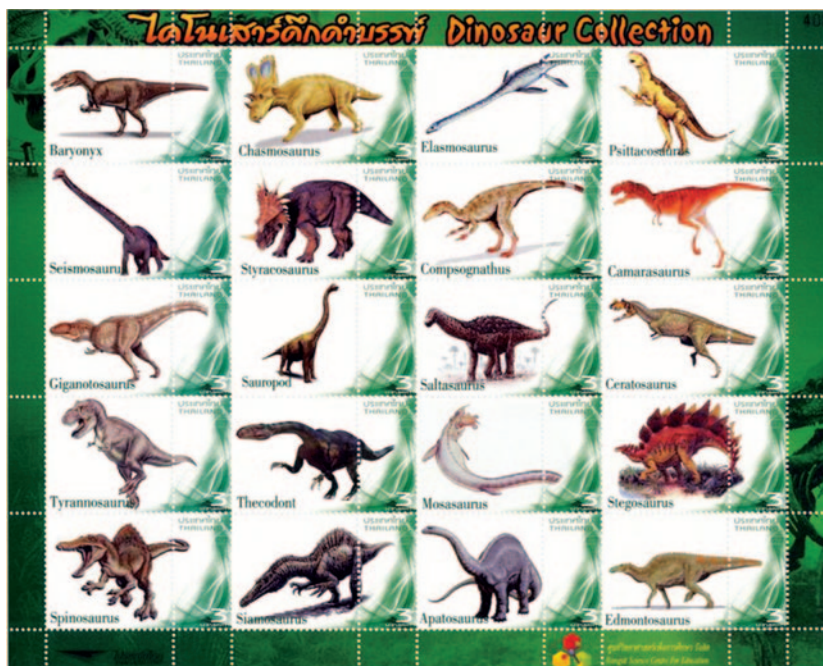
- Muzeul Național de Istorie Naturală „Gri-gore Antipa”.

- *Catalog MICHEL*, Sudesteuropa 2013/2014, 98 Auflage, p. 740.

- Zimbru Carpatin, *Catalogul timbrelor poștale românești*, vol. III, 1990-2009, București, 2009, p. 73

Nota editorului:

Mulțumiri d-lui **doctorand Radu Ioanițescu** pentru deosebitele informații oferite colaboratorului nostru în redactarea materialului de față, foarte prețioase filateliștilor tematici, atât din țară cât și din străinătate.

O întâlnire, după 50 de ani, cu tinerețea mea filatelică

Victor MANTA, PWO, AIJP

Căutam o informație filatelică, când am dat din întâmplare de site-ul eBay, iar acolo am căzut peste două licitații în care erau propuse două dintre cele mai interesante emisiuni ale tinereții mele. Este vorba despre emisiunile Poștei Române (PR), intitulate pe vremuri *Cosmonauții lumii* (Mi #2238-58) și *Olimpiada de vară de la Tokio* (Mi #2309-25) și apărute în anul 1964, pe vremea când eram deja un colecționar cu ceva vechime și experiență, la cei 20 de ani ai mei.

Deși nu mai colecționez de o bună bucată de vreme mărci poștale românești, nu m-am putut abține și m-am lansat în „aventură”, câștigând ambele licitații, de altfel la prețuri destul de scăzute.

După ce le-am câștigat însă, m-au năvălit încetul cu încetul amintirile din acea perioadă tulbure, de la care s-au scurs 50 de ani bătuți pe muchie, amintiri pe care încerc să le împărtășesc cititorilor de toate vârstele.

Într-o perioadă de numai un an PR a emis patru seturi care s-au deosebit de ceea ce emisese ea (cu duimul, de altfel) atât până atunci, cât și după aceea. A fost vorba de seturi de 8 la 10 mărci, dantelate și nedantelate (acestea din urmă uneori în culori schimbate și cu alte valori), însoțite de câte o coliță nedantelată, în 3 cazuri din 4 numerotată. Catalogul Michel 2013 menționează aceste emisiuni făcând cunoscute și tirajele respectivelor emisiuni¹.

Au fost câteva elemente care au făcut ca aceste seturi, cu tematici foarte atrăgătoare și caracterizate prin forme geometrice și încadrări curajoase, să se deosebească de

alte emisiuni ale epocii, prin:

- numărul neobișnuit de mare de mărci ale fiecăruia dintre seturi și mărimea (suprafața) mărită a multora dintre mărci și colițe;

- prezența, pentru prima oară, a astronautilor americani, după ce ani de zile realizările americane în domeniul cuceririi spațiului au fost ignorate pe mărcile poștale românești. Steagul SUA și culorile vii ale setului dedicat cuceririlor spațiale au reprezentat cu siguranță elemente deosebite de atracție pentru mulți colecționari ai epocii, printre care mă numărăm și eu. Pe atunci nu observasem că americanii foloseau denumirea de astronauti, ceea ce făcea ca denumirea oficială setului, cea de „Cosmonauții lumii”, să nu fie tocmai corectă;

- faptul că aceste seturi nu se vindeau la valoare facială decât la abonați, câte unul pentru fiecare dintre ei. Cred că abonații, pentru ca să poată să facă un abonament, trebuiau să fie și membri ai AFR, cu cotizațiile plătite la zi. Îmi amintesc cu precizie numărul meu de membru al AFR, cel de 7.019, obținut în urmă cu vreo patru ani în raport cu anul 1964, număr care nu poate da o idee despre numărul de abonați din acea vreme la emisiunile PR. De altfel la ghișeele magazinelor filatelice din București se făcea foarte rar coadă, ceea ce ne lăsa timpul necesar, dar de prea multe ori insuficient, pentru cele de la magazinele cu produse alimentare;

- aceea că aceste seturi au fost oferite de PR, la scurt timp după emitere, și celor fără abonament, dar la preț exorbitant de 120 lei/set. Cei 480 lei pentru cele patru seturi reprezentau în acele vremuri cam 40% din salariul lunar

al unui inginer stagiar aflat în primul său an de activitate profesională.

Această creștere spectaculoasă de prețuri, aproape de la o zi la alta (de exemplu pentru J.O. de la Tokio de la 16,85 lei la 120 lei, adică o creștere în valoare de 712%, nu a dus însă la îmbogățirea celor care le obținuseră prin abonament, deoarece nu se găseau amatori care să le cumpere la acest preț. Scopul real, neașteptat ca de obicei, a fost acela ca filателиi din România să nu le trimită la schimb în străinătate, făcând în acest fel concurență întreprinderii românești, desigur de stat, care se ocupa cu comercializarea producției PR peste granițele țării.

Privind mai atent catalogul Michel, se pun câteva întrebări interesante legate de tiraje și de prețuri. Să observăm în trecere că tirajele erau enorme pentru unele serii nedantelate, de exemplu de 250.000 pentru emisiunea cosmonauți.

Una dintre întrebări sună în felul următor: cum se face că seria nedantelată J.O. de la Tokio, cu un tiraj de numai 30.000 de exemplare, nu este cotată mai bine decât celelalte serii nedantelate din celelalte trei seturi? Aici aş adăuga observația făcută de mine în perioada când seria respectivă se vindea la abonament, și anume că „doamnele de la Filatelie”, nume generic sub care erau cunoscute angajatele magazinelor filatelice bucureștene, aveau mari probleme să separe (manual, cu foarfecile) mărcile romboidale, cu vârfuri foarte ascuțite, din colile mari de tipar în care erau livrate. În sertarele lor zăceau, din această cauză, o mulțime de rebuturi, ceea ce ar fi trebuit să ►►►

¹ 1963, 25. Nov. Olympische Winterspiele (J.O. de iarnă - VM), Innsbruck (1964). Odr. (1010); Mi #2195-2202 gez (dantelate). L 14, Mi #2203-2210 ungez (nedantelate). Mi #2211 (Block 55). Auflagen (tiraje): Mi #2203-2210 = 100 000 Sätze (serii), Bl. 55 = 100 000 numerierte Blocks

1964, 15. Jan. Weltraumfahrt (Zboruri spațiale). Odr. (1010); Mi

#2238-2247 gez. L 14. Mi #2248-2257 ungez. Mi #2258 (Block 56). Auflagen: Mi #2238-2257 = 250 000 Sätze, Bl. 56 = 250 000 numerierte Blocks

1964, 1. Sept. Olympische Sommerspiele, Tokio (J.O. de vară). Odr. (105); Mi #2309-2316 gez. 13, Mi #2317-2324 ungez. Mi #2325 (Block 58). Auflagen: Mi #2309-2316 = 500 000, Mi #2317-2324 = 30 000 Sätze,

Bl. 58 = 200 000 Blocks

1964, 30. Nov. Rumänische Goldmedaillengewinner bei Olympischen Spielen (câștigători români de medalii de aur la J.O.). RaTdr. (57); Mi #2345-2352 gez. K 13, Mi #2353-2360 ungez. Auflagen: Mi #2345-2352 = 500 000, Mi #2353-2360 = 300 000 Sätze, Bl. 59 = 200 000 numerierte Blocks.

Fig. 1

Fig. 2

ducă la reducerea și mai mare a numărului seriilor respective.

Toate acestea duc imediat la întrebarea dacă tirajele comunicate partenerilor ei și presei filatelice de către PR au fost reale.

Un posibil răspuns îl putem găsi observând imaginile a două colițe din emisiunea *Medalii olimpice* (Mi #B59)¹, ambele din colecția autorului prezentului articol (Fig. 1 și Fig. 2), cu detalii relevante (Fig. 3). Prima dintre colițe (Fig. 1) este obliterate (sau imprimată, o practică curentă) cu o preafrumoasă ștampilă BUCURESTI CARTARE, datată 16.3.965, și are numărul de serie 092251. Nimic deosebit nu este de semnalat la această coliță, prezentată doar spre comparație, formatul de dată respectiv putând fi găsit și pe alte materiale obliterate de complezență.

Să o vedem însă și pe cea de a doua coliță (Fig. 2), cu o urâtă (ștearsă) ștampilă BUCURESTI 1, purtând interesanta dată de 06. 1 69 12, adică obliterate pe 6 ianuarie 1969, la peste patru ani scurși de la emiterea coliței.

Să acceptăm această dată de obliterate, aplicată poate pe o coliță rămasă nevândută, care și-a

Fig. 3

asteptat cu răbdare ceasul, dar cum se explică atunci numărul de serie 209379, când conform catalogului Michel numerotarea ar fi trebuit să se oprească la valoarea de 199999?

Desigur că o greșeală de catalog nu poate fi exclusă, dar mi se pare puțin probabilă², acesta fiind și tirajul comunicat pentru colița J.O. de vară Tokio¹. Un alt răspuns, care mi se pare mult mai probabil, ar fi că PR imprima și punea la dispoziție materialul ei filatelic în funcție de cerințele de moment ale pieței, în special a celei din străinătate, fără să se sinchisească prea mult de tirajele pe care tot ea le anunțase.

Aceasta ar putea să fie și explicația de ce tirajele mai scăzute, anunțate de ea, nu au influențat neapărat cotele și de ce în general cererea în străinătate pentru marea majoritate a mărcilor românești din perioada 1960-1989 este

astăzi extrem de scăzută.

Faptul că multe alte administrații poștale din acea epocă, și ele în goană nebună după valută convertibilă, au făcut același lucru, nu reprezintă o consolare și nu schimbă situația materialului care a invadat literalmente piața filatelică mondială în perioada respectivă, atârănând greu și astăzi în balanță, ca o moștenire de nelichidat și de neuitat a acelor vremuri.

Ce s-a întâmplat cu materialul emis de PR după 1989 ar putea conduce la o altă relatare plină de interes, pe care o las în sarcina celor au trăit și trăiesc în continuarea evenimentele pe viu. Să sperăm că unii dintre ei vor împărtăși amintirile lor, legate de cele mai interesante emisiuni tematice, cu o detașare câștigată prin trecerea altor 50 de ani, adică începând cu anul de grație 2039.

Lower Manhattan, New York City, SUA, octombrie 2013

Victor MANTA, născut în 1944, licențiat al Facultății de Fizică, București. Premiul multiplu pentru site-urile sale filatelice (<http://marci-postale.com>, <http://reds-on.postal-stamps.biz>, <http://artonstamps.org>). Fondator și președinte al Philatelic Webmasters Organization (<http://www.pwmo.org>). Membru AIJP. Contact: manvic_99@yahoo.com.

² Același tiraj este comunicat și în catalogul Tudor, Gheorghe, ș.a. - *Mărcile poștale românești 1858-2009*, București 2009, p. 87 (n. red.)

În vederea revitalizării astrofilateliei în țara noastră, rog pe toți colecționarii interesați de tematica "cosmos" și astrofilatelie să îmi trimită un e-mail cu datele lor la adresa: [\[tos.com\]\(mailto:alec@alecbar-tos.com\) sau la tel 0740 573714.](mailto:alec@alecbar-</p>
</div>
<div data-bbox=)

Vadim - Alexandru BARTOS
președinte Comisia de astrofilatelie a FFR

Galeria celebrităților botoșănene (XX)

dr. Gică MARIȚANU

Dan Valentin VIZANTY (1910-1992) 12 noiembrie 2012 - 20 de ani de la moarte

Legendarul pilot Dan Valentin Vizanty s-a născut la 9 februarie 1910, la Botoșani, ca descendent al unei vechi familii de boieri moldoveni de origine greacă.

Și-a petrecut copilăria în orașul natal unde a început și cursurile primare pe care le-a terminat la Gimnaziul „Ștefan cel Mare” din Iași, iar studiile liceale le-a efectuat la Liceul „Matei Basarab” și Liceul de stat din Vatra Dornei, trecând examenul de bacalaureat la Câmpulung Moldovenesc.

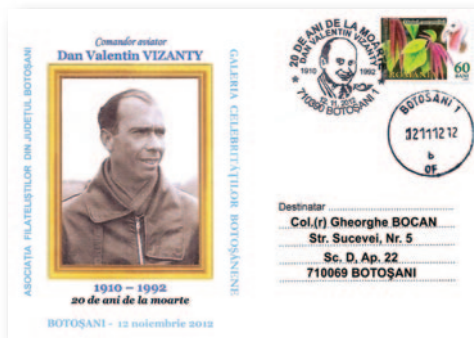
Tentat de o carieră artistică, intră la Conservatorul de Artă Dramatică din Iași, dar după doi ani renunță la actorie și se înscrie la Școala Militară de Ofițeri de Aviație, absolvind-o în 1931 cu gradul de sublocotenent.

Proaspătul deținător al Brevetului de observator aerian cu nr. 539 a fost repartizat la Flotila 1 Vânătoare unde și-a continuat cu entuziasm pregătirea militară obținând, în 1932, Brevetul de pilot de război cu nr. 248 iar în 1934, Brevetul de pilot de vânătoare cu nr. 198. Ca pilot de vânătoare fiind repartizat în Flotila de Luptă Pipera și a fost avansat succesiv la gradele de Locotenent aviator în 1936 și de Căpitan aviator în 1939.

Intrarea României în al Doilea Război Mondial îl găsește pe Căpitanul aviator Dan Valentin Vizanty în funcția de Comandant al Escadrilei 43 Vânătoare, dotată cu avioane PZL-11F, calitate în care a efectuat campania de la Odesa, în perioada iunie 1941-august 1942. În perioada august 1942-august 1943 și-a desfășurat activitatea ca șef de birou la Subsecretariatul de Stat al Aerului. Din august 1943 a preluat comanda Grupului nr. 6 Vânătoare, dotat cu aparate IAR 80 și 81, cu baza la Pipera, ulterior dislocat pe aerodromul Popești-Leordeni, având misiunea de a apăra Bucureștiul și zona petrolieră Ploiești împotriva raidurilor aviației anglo-americane. Sub comanda celui poreclit când „Mon cher”, când „Boierul”, în perioada 1 august 1943 – 23 august 1944, piloții din Grupul nr. 6 Vânătoare au purtat numeroase dueli aeriene pentru limitarea pierderii de vieți omenești și a distrugerilor materiale din zonele de responsabilitate.

Începând cu 23 august 1944, timp de 10 zile, în care eșaloanele superioare au redefinit orientările strategice, au întocmit noile planuri tactice și au reorganizat aviația militară, Vizanty a strâns sub comanda sa toate grupurile aviației de vânătoare aflate pe aerodromurile din București, asumându-și răspunderea executării unor misiuni importante. În aceste condiții, cu piloții din subordine, a scos din luptă în câteva zile 25 de avioane germane de toate categoriile. Din 8 septembrie 1944 până în august 1945 a participat la campania din Vest (Transilvania, Ungaria, Cehoslovacia) în calitate de Comandant al Grupul de Vânătoare nr. 1, din cadrul Corpului Aerian Român.

La sfârșitul războiului, Dan Valentin Vizanty, care fusese avansat între timp la gradul de Locotenent Comandor, a însumat 43 de victorii aeriene personale omologate și peste 4.600 ore de zbor, fiind inclus în „ca-

reul de ași” al aviației românești alături de Constantin Cantacuzino, Alexandru Șerbănescu și Ioan Milu.

„Pentru fapte de arme excepționale săvârșite pe câmpul de luptă” și ca o recunoaștere a calităților sale de pilot și comandant, a fost distins cu numeroase ordine și medalii.

După terminarea războiului, în august 1947, a fost trecut în rezervă cu gradul de Comandor aviator, iar instaurarea regimului comunist i-a adus o nedreaptă și nemerită marginalizare. Mai mult decât atât, pentru „uneltire contra ordinii sociale”, i-a fost confiscată averea și casa ridicată în Brașov pe terenul deținut ca efect al decorării cu Ordinul „Mihai Viteazul” și a fost condamnat la 5 ani de închisoare. Între 1961-1963 a stat aproape doi ani în detenție după care, beneficiind de un decret de grațiere, și-a recăpătat libertatea.

În octombrie 1976, cu toate că în țară era ignorat și trăia în anonimat, pentru meritele incontestabile avute în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, a fost ales membru al Asociației Aeronautice Internaționale „Vieilles Tigres”. În replică, la începutul anului 1977, în țară s-a încercat reabilitarea sa prin cooptarea în colectivul de elaborare a istoriei aviației românești și prin aprobarea efectuării unei misiuni de documentare și cercetare, în domeniu, la Paris. Aici, își îndeplinește cu brio sarcinile asumate, dar decide să se stabilească definitiv în „Hexagon”. În iunie 1977, primarul în funcție al Parisului, Jacques Chirac, i-a decernat și i-a înmănat personal „Medalia de argint a orașului Paris”.

La Paris a desfășurat o intensă activitate publicistică, semnând o serie de articole consacrate istoriei aviației române care au fost publicate în reviste de specialitate.

Asul aviației românești, pilotul de legendă care s-a numărat printre eroii celui de-al Doilea Război Mondial, Comandorul aviator Dan Valentin Vizanty a încetat din viață la 12 noiembrie 1992, la Paris.

Referințe:

Focșa, Daniel, *Dan Vizanty. Destinul unui pilot de vânătoare*, Institutul European, 2010.

Christian G. CIOMAC (1882-?) 12 noiembrie 2012 - 130 de ani de la naștere

Remarcabil om politic, descendent al unei înstărite familii de armeni, avocatul Christian G. Ciomac s-a născut în anul 1882, la Botoșani unde și-a petrecut copilăria și a urmat cursurile primare, gimnaziale și liceale.

După terminarea liceului, a urmat cursurile Facultății de Drept din București pe care le-a absolvit în 1904, devenind licențiat după susținerea tezei „Copiii naturali (în Dreptul roman, german și român)”, lucrare publicată în același an la editura bucureșteană Minerva.

Proaspăt licențiat în drept, revine în urbea natală de care era legat afectiv și practică avocatura ca membru al Baroului Avocaților. În aceeași perioadă își face cunoscute afinitățile pentru liberalism și în scurt timp devine membru al organizației botoșănene a P.N.L. și al Cercului de Studii din aceeași organizație.

Afirmându-se prin fapte, idei și discursuri ca un politician de calibrul, Christian G. Ciomac îndeplinește, între anii 1927-1929, funcția de primar al Botoșanilor. În această perioadă, în care Europa era din ce în ce mai dominată de politici revanșarde și revizioniste, se produce afirmarea armeanului botoșănean ca militant pentru respectarea „intereselor de dreptate socială a românii și principiului de suveranitate națională a statului român” după cum sublinia într-o ședință a Consiliului comunal Botoșani din 1928.

La sfârșitul mandatului de primar, în 1929, Ciomac preia funcția de director politic al ziarului „de curaj și atitudine” - „Știrea”, în paginile căruia a continuat apărarea și susținerea cu vehemență a cauzei naționale. În 1932, reia cu aceeași consecvență această idee, conturând-o și accentuând-o în eseu „Românii de neam armenesc”, apărut în secțiunea rezervată minorităților din lucrarea monografică „Botoșanii în 1932”.

În 1933, instalarea lui Hitler la conducerea Germaniei și exacerbarea militarismului, revizionismului și șovinismului pe întreg continentul, declanșează reacția promptă de protest a politicianului Christian G. Ciomac exprimată în broșura „Vrem pace!”, tipărită la editura ziarului „Informatorul”. Analiza a constituit tema principală a discursului pe care Christian Ciomac l-a ținut, alături de alți intelectuali de marcă ai urbei, la 28 mai 1933, în fața participan-

ților la Marea Întrunire de Protestare împotriva ideii de revizuire a tratatelor de pace. De altfel, Christian Ciomac s-a numărat printre susținătorii și semnatarii unei Moțiuni care a fost adoptată la finele reuniunii, fiind adusă la cunoștința auditoriului de primarul aflat atunci în funcție, I. Iacovlov, și din care cităm: „*Întreaga suflare românească din Târgul și de pe plaiurile botoșăne (...)* într-un cuget și-o simțire își mărturisește, cu jurământ, nestrămutata hotărâre de a lupta până la ultima jertfă pentru menținerea unității naționale și neştirbirea hotarelor (...)

Prins în vâltoarea evenimentelor politice, Christian G. Ciomac care era un mare consumator de cultură, își făcea timp pentru a participa, mai ales, la evenimentele muzicale desfășurate pe scenele botoșăne.

În decembrie 1933, în urma alegerilor parlamentare, la care a candidat pe lista P.N.L., devine senator de Botoșani. Prin lupta dusă în sprijinirea cauzei naționale și militantismul pus în slujba susținerii românismului, Christian G. Ciomac, și-a câștigat un binemeritat loc în „Galeria celebrităților botoșăne”.

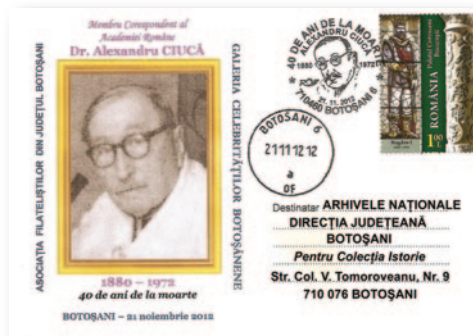
Referințe:

Bejenaru, Ionel, *Dicționarul Botoșănenilor*, Editura Moldova, Iași, 1994, pag. 74-76;
Tavitian, Simion, *Armeni de seamă din România*, vol. I, Editura Ex Ponto, Constanța, 2006, pag. 177-179.

Alexandru CIUCĂ (1880-1972) 21 noiembrie 2012 - 40 de ani de la moarte

Profesorul universitar cu doctorat în medicina veterinară Alexandru Ciucă s-a născut la 23 august 1880 la Săveni, ca fiu al învățătorilor Platon și Elena Ciucă, fiind fratele mai mare al academicianului Mihai Ciucă.

Și-a petrecut copilăria la Săveni unde a urmat și cursurile primare. A urmat apoi cursurile Liceului „A.T. Laurian” din Botoșani, iar după susținerea examenului de bacalaureat s-a înscris la Școala superioară de Medicină Veterinară din București, pe care a absolvit-o în 1902, devenind medic veterinar prin susținerea tezei *Încercări de seroterapia morvei*.

Făcând dovada unor reale calități pentru profesia aleasă, Alexandru Ciucă urmează o serie de cursuri de specializare în Franța, la Școlile Naționale de Medicină Veterinară din Alford, Paris și Toulouse și la Institutul „Pasteur”, după care se perfecționează în Anglia, la Institutul „Lister” și în Germania.

Revenit în țară, dezvoltă câteva teme de cercetare referitoare la seroprofilaxie care îi vor da posibilitatea colaborării cu personalități remarcabile ale medicinei românești, printre care s-au numărat V. Babeș, P. Riegler și I. Cantacuzino. Colaborarea cu profesorul universitar I. Cantacuzino s-a extins pe întreaga durată a campaniei din 1913 și a Primului Război Mondial, urmărind producerea unor seruri și vaccinuri destinate profilaxiei și combaterii epidemiilor care afectau atât

armata, cât și populația civilă.

După război, îmbrățișează cariera didactică universitară și între 1922-1947 își va desfășura activitatea ca profesor universitar, la Facultatea de Medicină Veterinară din București. În paralel, a desfășurat o laborioasă muncă de cercetare axată pe combaterea durinei la cabaline și pe rezolvarea profilaxiei febrei aftoase. De altfel, a și condus stațiunea de hiperimunizare a cailor donatori de seruri terapeutice de la Băneasa. Rezultatele cercetărilor sale sunt publicate în reviste de specialitate din țară și din străinătate.

Referințe:

Bejenaru, Ionel, *Dicționarul Botoșănenilor*, Editura Moldova, Iași, 1994, p. 77-78.

Mihail ROMANO (1842-1877) 5 decembrie 2012 - 170 de ani de la naștere

Eroul Războiului pentru Independență imortalizat de Vasile Alexandri în poezia *Căpitanul Romano* din ciclul *Ostașii noștri*, s-a născut la 5 decembrie 1842 într-o familie înstărită din orașul Botoșani. Și-a petrecut copilăria în orașul natal unde a frecventat și cursurile primare. Chiar dacă nu împlinise 18 ani, la 5 septembrie 1861, se înrolează voluntar în Regimentul 1 Linie, comandat de colonelul Solomon. Remarcat pentru puterea de muncă, priceperea și inteligența deosebită, Romano a fost avansat succesiv la gradele de caporal (1861), sergent (1862) și subofițer la excepțional (1863). Cariera militară a lui Mihail Romano a cunoscut în continuare aceeași ascensiune spectaculoasă, astfel, la 30 august 1864, a fost numit sublocotenent, la 2 octombrie 1867 a fost înaintat la gradul de locotenent, iar la 1 ianuarie 1872, la gradul de căpitan.

La izbucnirea războiului, căpitanul Mihail Romano, aflat la comanda unei companii din Regimentului 5 Linie, s-a făcut din nou remarcat în acțiuni de recunoaștere în insulele de pe Dunăre și în luptele duse alături de trupe de cazaci împotriva unor forțe turcești superioare numeric, în zilele de 7 și 8 mai 1877, pentru cucerirea insulei Măgura din fața satului bulgar Dârșova, fiind decorat pentru comportarea sa vitejească cu Steaua României în grad de cavalier. La 3 iulie 1877, participă la susținerea atacului executat de unități ale armatei ruse asupra orașului Nicopole, iar la 16 iulie a preluat garnizoana de la trupele rusești. În ziua de 27 august a cucerit redanul din fața redutei Grivița I, victoria fiind relatată pe larg în ziarul *Dorobanțul*. La 30

august 1877, când Armata română a declanșat a treia bătălie de la Plevna pentru cucerirea vestitei redute Grivița I, în timpul celui de-al patrulea asalt în care-și conducea ostașii spre victorie, trei gloanțe răpun viteazul căpitan în timp ce suia parapetul întăriturii. Moartea sa eroică a fost omagiată în presa vremii.

Pentru curaj, pentru patriotism, pentru jertfirea pe altarul independenței neamului, Căpitanul-erou Mihail Romano a fost decorat post mortem cu Virtutea Militară de aur.

Referințe:

Bejenaru, Ionel, *Dicționarul Botoșănenilor*, Editura Moldova, Iași, 1994, p. 216-218.

Ciubotaru, Ștefan, *Al doilea caleidoscop botoșănean*, Editura Axa, Botoșani, 1998, p. 49-51.

Grigore ANTIPA (1867-1944) 7 decembrie 2012 - 145 de ani de la naștere

Acad. Grigore Antipa (Mi #2610, #6577), cunoscut biolog, oceanolog, zoolog, ihtiolog și ecolog, fondator al Muzeului de Istorie Naturală din București (1893), s-a născut la 25 noiembrie / 7 decembrie 1867, la Botoșani, ca fiu al lui Vasile Antipa și al Zoitei, fiind fratele mai mic al profesorului dr. Nicolae Leon.

Copilăria și-a petrecut-o la Botoșani unde a urmat și cursurile primare, la Institutul Mărgineanu (1874-1878). Studiile gimnaziale și liceale le-a continuat la Institutul

Academic din Iași (1878-1885), devenit, în 1879, Institutele Unite, iar bacalaureatul l-a susținut în particular cu profesorii Grigore Cobălcescu, Petru Poni și Alexandru Lambrior. În același an s-a înscris la Facultatea de științe naturale a Universității din Iași, dar ulterior pleacă la Jena și se înscrie la Facultatea de filozofie a prestigioasei Universități, unde va studia între 1885-1891. Aici, sub îndrumarea profesorilor E. Haeckel, A. Lang și W. Küenthal, și-a desăvârșit cunoștințele în domeniul biologiei evoluționiste și a făcut o adevărată pasiune pentru ►►►

cercetare, în domeniul biologiei acvatice, începând să studieze anatomia unor meduze aduse de E. Haeckel dintr-o expediție la Spitzberg.

În 1889 urmează un stagiu de perfecționare în oceanografie la Stațiunea franceză de zoologie marină de la Villefranche-sur-Mer, sub directa îndrumare a exploratorului și oceanografului Albert de Monaco, iar în 1890 cercetează fauna Mării Nordului la Stațiunea biooceanografică de pe insula germană Helgoland.

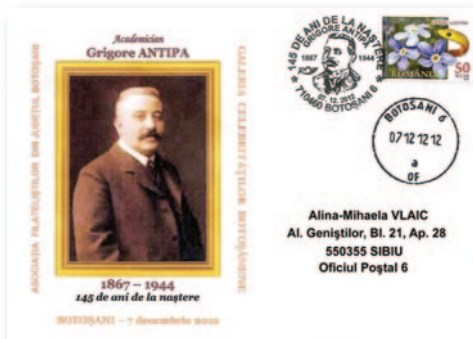
În martie 1891, susținând lucrarea cu titlul *Die Lucerniden der Bremer - Expedition nach Ost-Spitzbergen im Jahre 1889*, Grigore Antipa obține titlul de Doctor cu mențiunea „Summa cum laudae”, calificativ pe care profesorul Haeckel l-a acordat, în întreaga sa carieră, doar de trei ori. După examen, până la sfârșitul anului 1891, și-a continuat cercetările în Stațiunea marină de la Neapole, sub îndrumarea profesorului Anton Dohrn, finalizând studiul evoluției timusului la pești și descoperind o nouă specie de meduză fixă, *Capria sturdzii*.

În toamna anului 1892 se reîntoarce în țară și este numit la administrația Pescăriilor Statului, fiind însărcinat cu studierea cauzelor regresului activității pescăriilor de la Dunăre și din cadrul complexului Razelm și propunerea unor măsuri de redresare. În paralel, la 1 aprilie 1893, printr-un ordin semnat de ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice, Take Ionescu, a fost numit în funcția de director al secției de zoologie a muzeului pe care-l va conduce timp de 51 de ani. Tot în 1893, timp de două luni, participă la o expediție în jurul Mării Negre la bordul crucișătorului Elisabeta, pus la dispoziție de Regele Carol I, efectuând primele cercetări de biologie marină din zonă.

În 1897 este numit administrator general și apoi inspector general al Pescăriilor Statului, reglementând organizarea, administrarea și exploatarea pe baze științifice a pescăriilor Statului. Totodată, își continuă cercetările asupra biologiei peștilor din toate apele țării, studiază *clupeidele* și *sturiionii*, pești enedemici din bazinul pontic, și începe cercetarea Deltei Dunării din punct de vedere hidrobiologic. În cadrul acestor cercetări, realizează prima hartă a Deltei, cea dintâi clasificare a formelor de relief din zonele inundabile, modul de funcționare și rolul acestor zone în bioeconomie iar la insistențele sale, la Direcția Pescăriilor Statului se înființează un serviciu hidrografic (1907). În același an, finalizează reorganizarea într-o manieră inovativă a Muzeului de Istorie Naturală din București (îi va purta numele din 1933), realizând **dioramele biologice** care au fost imediat preluate, ca modalitate integrată de expunere, de Muzeul de Istorie Naturală din New York și Marele Muzeu Oceanografic din Berlin.

În 1910, întemeietorul școlii românești de hidrobiologie și ihtiologie, a fost ales membru titular al Academiei Române, într-o ședință prezidată de Anghel Saligny, dar își va susține discursul de recepție intitulat *Cercetări hidrobiologice în România și importanța lor științifică și economică* abia în mai 1912.

Rezultatele cercetărilor sale sunt aduse la cunoștința comunității științifice mondiale prin numeroase articole publicate și prin lucrările comunicate la: Congresul internațional de Pescărie de la Roma (1911), Congresul internațional de Zoologie de la Budapesta (1927) și Congresul internațional de Agricultură și Pes-

cuit de la Paris (1931), devenind membru a numeroase instituții academice de renume.

În 1932, Antipa a înființat Institutul Biooceanografic din Constanța, cu cele două rezervații și stațiuni de cercetări, cea de la Agigea și cea de la capul Caliacra, unde și-a continuat cercetările de ecologie, analizând izomorfismul dintre procesele economice și ecologice. Laborioasa muncă de cercetare s-a concretizat în peste 100 de lucrări, printre care s-au numărat: *Despre necesitatea introducerii unei pisciculturi sistematice în apele României* (1892), *Lacul Razim. Studia actuală a pescăriilor din el și mijloacele de îndreptare* (1894), *Studii asupra pescăriilor din România* (1895), *Die Fischerei-Verhältnisse Rumaniens* (1899), *Regiunea inundabilă a Dunării* (1892), *Starea ei actuală și mijloacele de a o pune în valoare* (1902), *Fauna ihtiologică a României* (1909), *Muzeul de Istorie Naturală din București* (1918), *Pescăriile și regiunea inundabilă a Dunării în cadrul economiei naționale și mondiale* (1932), *Iconographie des Sturions et Clupeides de la Mer Noire* (1934), *Principes et moyens pour la réorganisation des musées d'histoire naturelle* (1934), *L'organisation générale de la vie collective, des organismes et du mécanisme de la production dans la Biosphère* (1935), *Marea Neagră. Oceanografia, bionomia și biologia generală* (1941), *Valorificarea stufăriilor Deltei Dunării* (1942).

Renumitul savant botoșănean Acad. Grigore Antipa a încetat din viață în urma unui atac de cord la 9 martie 1944, la București, fiind incinerat în ziua de 13 martie 1944. În 1967, centenarul nașterii savantului român Grigore Antipa a fost sărbătorit în cadrul aniversărilor UNESCO.

Referințe:

Bejenaru, Ionel, *Dicționarul Botoșănenilor*, Editura Moldova, Iași, 1994, p.33-34.

Dobrescu, Dan N., *Top descoperiri românești (VII), Diorama biologică*, philatelica.ro, IV, 2(19), martie-aprilie 2012, p. 36-37.

Lupașcu, Gh. Prof. dr., *Naturaliști de frunte din Botoșani - N. Leon, Gr. Antipa, Em. Teodorescu*, în Botoșani - Istorie și contemporaneitate (Comunicări prezentate cu prilejul sesiunii științifice organizate la Botoșani în zilele de 16-18 mai 1969), p. 135-138.

Rusu, Dorina N., *Membrii Academiei Române 1866-1999*, Editura Academiei Române, București, 1999.

Remember (12):

Romanian Philatelic Studies

Teodor GHIĂȚĂ MELNIC

La sfârșitul anului 1986, George Pataki din New York, editorul revistei *Romanian Philatelic Studies*

trimite. Mi s-a spus prin Asoc. România care le transmite apoi la AFR. În aug. și sept. '86 am trimis 7 pachete, fiecare cu 65-80 bule-

(R.P.S.) mi-a trimis cartea poștală pe care o publicăm alăturat, prin care explică încetarea apariției publicațiilor menționate mai sus.

Se observă că această carte poștală a fost expediată prin avion la 26 decembrie 1986, fiind cartată la București abia la 13 februarie 1987.

Printre motivele invocate de editor reținem: dezinteresul conducerii Asociației Filateliștilor din România (AFR), precum și indicațiile AFR către posibili autori români de a nu mai trimite articole spre publicare.

Pentru a ne aminti de acest moment reproducem alăturat această corespondență, păstrând ortografia autorului.

Stimate D-le Melnic, după luni de trăgăneli AFR Buc. nevrînd să primească direct buletinele R.P.S. mi-a indicat să întreb ambasada R.S.R. din Washington cum să le

tine din cele 7 ultimele numere. Am scris la AFR de 3 ori rugînd să mi se confirme primirea lor. Nu am primit nimic dar am aflat că cîteva pachete au și ajuns dar nu se distribuiesc. Este muncă multă în aceste buletine și mulți cercetători din țara ar dori să le studieze. Am cheltuit și bani și muncă cu expediatul (fiecare pachet de cca 5 kg este francat cu timbre comemorative să fac plăcere filateliștilor), nu are sens să fie ținute sub cheie. Rog interesați-vă de soarta lor, care numere au ajuns și ce se vor face cu ele? Dacă se distribuie mai trimiți și alte pachete căci am mii de buletine aici. M-am lăsat de filatelie. Nu mai public buletinul căci de cînd cu indicațiile AFR-ului, nu am mai primit articole din țara. Acum Filatelia (este vorba de revista „Filatelia” - n.a.) nu mai are concurență. (...) Aștept răspuns. Vă doresc un AN NOU FERICIT. Cu respecte,

George Pataki 26 dec. 1986

► Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor aparține autorilor.

► Responsabilitatea pentru conținutul anunțurilor (schimb, vînd, cumpăr) revine exclusiv celor care au solicitat apariția

acestora.

► Reproducerea parțială sau integrală a materialelor din revistă este permisă numai cu acordul scris al editorului.

► Manuscrisele spre publicare se transmit editorului:

computerstamps@yahoo.ro

► schimb filatelic ►
cumpărare ► vînzare
► philatelic exchange
► buy ► sell ►

► Cumpăr Albania serii complete și depariaite, numai obliterate, conform mancolistei. Oferte serioase. Tel. 0746 073 781.

► Caut scrisoare sau fragment avînd aplicată ștampila ocazională IXeme Congres Internațional de Medicină et de Pharmacie Militaires, București 1937, computerstamps@yahoo.ro.

► Caut literatură referitoare la emisiunea Ziariști-1920-Újságírók. Mă interesează articole din presa vremii, precum și materiale legate de Congresul Ziariștilor din Transilvania și Banat, respectiv Ottó Ámon.

Contact: office@stampland.net

Publicitate. Machete și negociere tarife
Advertising. Up-making and
publicity price list

László KÁLLAI

e-mail: office@stampland.net

► Minimum charge €4.00. Six times for the price of five. Twelve times for the price of nine. Send text to László KÁLLAI, office@stampland.net and payment to Coriolan CHIRICHEȘ, e-mail: coriolan2006@yahoo.com

► Taxa de mică publicitate (schimb filatelic, vînzare-cumpărare) este de 0,20 € pentru fiecare cuvînt, dar nu mai puțin de 4,00 € - 20 de cuvinte. Pentru 6 apariții se plătesc 5 apariții, iar pentru 12 apariții se plătesc 9 apariții. Textul se trimite d-lui László KÁLLAI (office@stampland.net), iar contravaloarea anunțurilor de mică publicitate se achită d-lui Coriolan CHIRICHEȘ (coriolan2006@yahoo.com).

philatelica.ro este o marcă înregistrată sub nr. 101604

Tipărit la

Director: Coriolan CHIRICHEȘ

Cap limpede: Coriolan CHIRICHEȘ

Redactor: Dumitru F. DUMITRU

Traduceri: Gilda ROȘCA, Florin PATAPIE-RAICU

Abonamente: coriolan2006@yahoo.com

Format electronic: http://www.philatelica.ro/revista.html

Mănăstirea Antim București.
C.p.i. - Publiturism, București.
Obliterare: ștampila P.Z.,
15.07.2013, BUCUREȘTI

Maria Tănase.
C.p.i. - FULL COLOR, București.
Obliterare: ștampila P.Z.,
25.09.2013, BUCUREȘTI

Tablele legii.
C.p.i. - Sinagoga Podul Mogoșoaiei București (foto C. Duță),
Allex Collection, cod 0172/13.
Obliterare: ștampila P.Z.,
14.08.2013, BUCUREȘTI

Crucea eroilor neamului.
C.p.i. - FULL COLOR, București (foto E. Stanciu).
Obliterare: ștampila ocazională *Crucea Eroilor Neamului*, 14.09.2013, 105500 BUȘTENI.
Machetă: Alexandru Bartoc.

Correspondență prin avion.
C.p.i. - I. P. „București Noi”, București
(grafica arh. Mihai Andrei).
Obliterare: ștampila P.Z.,
30.04.2013, BUCUREȘTI

Congres FEPA 2013

Al 29-lea Congres al Federației Europene a Asociațiilor Filatelice (FEPA), ținut la 5 octombrie 2013 la Madrid, a ales un nou Consiliu de administrație pentru perioada 2013-2017. Componența consiliului: José - Ramón Moreno (Spania) - președinte, Giancarlo Morolli (Italia) - vicepreședinte, Bojan Bracic (Slovenia) - secretar, Alfred Kunz (Austria) - trezorer, Birthe King

(Marea Britanie) și Nicos Rangos (Cipru) - directori. A fost admis ca membru Principatul Monaco, FEPA numărând în prezent 43 membrii.

Giancarlo Morolli a prezentat un raport preliminar privind un studiu, la care au participat 29 membri, privind situația prezentă și perspectivele filateliei. Birthe King a susținut un seminar privind clasa *open*.

Jørgen Jørgensen a fost ales președinte de onoare al FEPA.

Dan N. DOBRESCU, AIJP

cartea de pe copertă

Istoria mișcării filatelice din România a fost distinsă cu premiul „Eudoxiu Hurmuzaki” al Academiei Române

În urmă cu un an și jumătate scriam despre lucrarea lui Cristian Scăiceanu, *Istoria mișcării filatelice din România*, că este cartea care nu are nevoie de recenzii. *Lucrarea depășește cu mult nivelul unei lecturi științifice, de nișă, despre o perioadă de 150 de ani ai existenței mărcii poștale și implicit și ai filateliei. Este o carte!* - am mai scris la vremea respectivă. Nu am greșit! În luna decembrie academicienii români au decis ca *Istoria mișcării filatelice din România* să primească o distincție importantă: **Premiul „Eudoxiu Hurmuzaki” al Academiei Române.**

Premiul „Eudoxiu Hurmuzaki” se acordă pentru contribuții semnificative în domeniul domeniul disciplinelor auxiliare ale istoriei.

Evenimentul a avut loc pe 19 decembrie 2013 în Aula Academiei Române, în cadrul Adunării generale a membrilor Academiei Române. Distincția a fost înmănată lui Cristian Scăiceanu în prezența academicianului Ionel Haiduc, președintele Academiei Române. Premiul poartă numele istoricului Eudoxius Freiherr von Hormuzaki, mareșal al Ducatului Bucovinei și patriot român, care a luptat pentru drepturile românilor din Imperiul Habsburgic. Premiile Academiei se acordă unui autor o singură dată în viață.

În istoria filateliei românești și chiar în istoria celor 147 de ani de existență ai Academiei Române este pentru prima dată când o lucrare despre filatelie a fost prețuită de Societatea de învățați ai țării.

Felicitări Cristian Scăiceanu pentru cartea care nu are nevoie de recenzii și de care a fost apreciată și de cei mai de seamă oameni de știință și de cultură din România!

Moment istoric pentru filatelia românească: autorul unei lucrări filatelice primește cea mai înaltă distincție academică din România în domeniul științelor istorice Premiul „Eudoxiu Hurmuzaki”.

Cristian Scăiceanu felicitat de conducerea Academiei Române la decernarea premiului.

Cristian Scăiceanu la câteva minute după ce a primit distincția pentru cartea sa Istoria mișcării filatelice din România

Cristian Scăiceanu in front of the Romanian Academy few minutes after receiving the prize for his book, The history of the philatelic movement in Romania

Pagină realizată de László KÁLLAI

The history of the philatelic movement in Romania was awarded the prize „Eudoxiu Hurmuzaki” of the Romanian Academy

Now a year and a half I wrote about Cristian Scăiceanu's work, *The history of the philatelic movement in Romania*, that is a book that needs no review. *The work exceeds the level of a scientific work of a specific domain about a period of 150 years, of the stamp and implicitly of the philately existence. This is a book!* - I wrote about it at that time. I was not wrong! In December the Romanian academicians decided that *The history of the philatelic movement in Romania* to receive an important award: **„Eudoxiu Hurmuzaki” award of the Romanian Academy.**

The prize „Eudoxiu Hurmuzaki” is awarded for significant contributions in the field of auxiliary disciplines of history.

The event took place on December 19th, 2013 at the Romanian Academy Lecture Hall, in the General Assembly of Romanian Academicians. The prize was awarded to Cristian Scăiceanu in the presence of the academician Ionel Haiduc, the president of the Romanian Academy. The prize bearing the name of the historian Eudoxius Freiherr von Hormuzaki, marchal of the Duchy of Bucovina and Romanian patriot who fought for the rights of Romanians in the Habsburg Empire. The prizes of Academy are awarded to an author once in his lifetime.

In the history of the Romanian philately and even in the history of those 147 years of the Romanian Academy existence, it is for the first time that a work about philately was appreciated by the country's men of letters.

Congratulations Cristian Scăiceanu for your book that needs no review and which was appreciated also

by the most important scientists and men of culture from Romania!

Historic moment for the Romanian philately: the author of a philatelic work receives the highest academic distinction in history in Romania: the „Eudoxiu Hurmuzaki” award.

Cristian Scăiceanu congratulated by the Romanian Academy Board at the awards ceremony..

